Naš kraj

Informativno glasilo občine Dobrepolje

▪ letnik XXIII. št. 4 ▪ april 2017

Slika zgoraj:

Osnovna šola Dobrepolje je s prireditvijo obeležila **15-letnico delovanja folklore.**

Slika levo:

Dr. Egon Pelikan je predstavil svojo novo knjigo **o pomenu poslikav Toneta Kralja** za Slovensko Primorje.

BAGERA
avtostoritve

avtokleparstvo in avtoličarstvo
Odkup poškodovanih in slabše ohranjenih vozil.

avtovleka
že od 0,50€/km

Popravilo za zavarovalnice
in možnost nadomestnega vozila.

051 245 965

Bagera avtostoritve, Bojan Zabukovec s.p.
Zagorica 7, 1312 Videm Dobrepolje

FIZIOTERAPIJA
KRAJNC

Nudimo vam:
- fizioterapija po poškodbah
- odprava bolečin v sklepih in hrbtenici
- Bownova terapija
- biodinamična kraniosakralna terapija
- odprava težav s čeljustnim sklepom
- terapije za otroke s slabo držo
- terapije za nosečnice

Ana Krajnc, fizioterapevtka
m: 041 386 311
e: info@fizioterapija-krajnc.si
www.fizioterapija-krajnc.si

Lokacija izvajanja:
Videm 33a, (Zavod Sv. Terezije)
1312 Videm - Dobrepolje

Občina Dobrepolje

Aktualne novice, dogodki, prireditve
in še več na spletnih straneh občine Dobrepolje
http://www.dobrepolje.si/

Vabila na dogodke, ki se odvijajo v občini Dobrepolje, lahko društva, klubi in občani pošiljate tudi na elektronski naslov dogodki@dobrepolje.si.

Spoštovani bralci Našega kraja.

Bojan Novak

Spoštovani bralci, pred vami je aprilska številka Našega kraja.

Po velikonočnih praznikih sem na intervju povabil našega župnika, s katerim sva spregovorila o zanimivih rečeh. Zelo sem vesel prispevka profesorja Milana Šuštarja, ki je pripravil članek o pokojnem Dobrepoljcu, o katerem vsi zelo malo vemo, njegovo delo pa obsega zavidljiv opus.

Enako velja seveda tudi za Toneta Kralja, o katerem pa je sicer že precej napisanega. A kljub temu še vedno prihajajo na dan zanimivosti iz njegovega življenja. Tokrat je izpod peresa dr. Egona Pelikana prišla nova knjiga, v kateri so popisane njegove številne poslikave primorskih cerkva. Poslikave pa imajo poleg umetniškega še en pomemben vidik. Upam, da vas bo prispevek o predstavitvi knjige nagovoril, da jo boste prijeli v roke.

V šoli učenci zajemajo moči na zadnjih krajših počitnicah. Sledita le še zaključna meseca, ki bosta tudi letošnje šolsko leto pripeljala do cilja. V tem mesecu so na šoli pripravili odmeven dan folklore, na katerem so počastili 15-letnico delovanja folklore na šoli. Še vedno odmeva zlato priznanje, ki sta ga na sejmu Altermed prejela osnovna šola in vrtec, pišemo pa tudi o nagradi učenke na literarnem natečaju.

V številnih društvih so bili dejavni tudi v aprilu. Društvo podeželskih žena Dobrepolje-Struge je močno vpeto v velikonočno dogajanje. Članice so bile dejavne na sejmu na tiho nedeljo, izvedle pa so tudi velikonočno kulinarično delavnico.

Društvo upokojencev je izvedlo svoje letovanje v Izolo, ob tem pa pripravilo še nekaj zanimivih projektov. Športno društvo Dobrepolje se je s svojimi tekači mudilo na idiličnem teku po Slovenskem primorju, na športnih straneh pa si lahko pogledate razpored letošnje futsal lige.

V številki boste našli tudi stalne rubrike. Veliko je vabil na razne dogodke, zanimivo pa bo tudi branje podjetniškega in ekološkega kotička, kjer boste zagotovo izvedeli kakšno uporabno informacijo. Posebej opozarjam na prispevek gasilcev, v katerem boste našli napotke za ravnanje ob sprožitvi alarma v javljalnikih ogljikovega monoksida.

Želim vam prijetno praznovanje praznični dni, ki prihajajo, ter vsakemu posebej kakšno lepo doživetje v za mnoge najlepšem mesecu maju. ■

Kazalo

Iz občine 4
Obvestila 6
Ekološki kotiček 9
Kultura 12
Kulturna dediščina 15
Intervju 17
Iz dobrepoljske ambulante 21
Iz vrtca in šole 22
Iz društev 29
Šport 41
Zahvale 45

Naš kraj

Ustanovitelj glasila je Občina Dobrepolje.
Naslov uredništva: Videm 35, 1312 Videm-Dobrepolje.
Odgovorni urednik: Bojan Novak. E-pošta: nas-kraj@dobrepolje.si, gsm: 031 536 121.
Lektoriranje: Mojca Pipan.
Tisk: PartnerGraf d.o.o. • Oblikovanje in prelom: Auroragraf d. o. o.
Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 1330 izvodov.

Naslednja številka

Naslednja številka izide **v petek, 26. maja.** Rok za oddajo prispevkov je **16. 5. 2017**.

Piše: župan **Janez Pavlin**

Spoštovane občanke, dragi občani, cenjeni bralci občinskega glasila Naš kraj.

April je čas, ko se pokažejo vse lastnosti pomladi in nestrpno čakamo mesec maj, za katerega večina ljudi meni, da je to najlepši mesec v letu. Tudi na naši občini imamo pestro življenje, ko so v teku in v pripravi velike naložbe, ki zahtevajo veliko odgovornosti, priprave raznih poročil in kup birokracije.

Po terminskem in finančnem planu izvajamo največjo investicijo, sofinancirano s strani EU – Suhokranjski vodovod. Dela potekajo na odseku Pri Cerkvi–Vodohran Lipa (VH Lipa) in odseku VH Lipa–Četež pri Strugah in so na tem odseku že izvedena dela v dolžini 230 m.

Ob tem je v pripravi dokumentacija (projektna naloga) za sočasno izgradnjo pločnika in rekonstrukcijo križišča pri cerkvi v Strugah v sodelovanju z DRSI (Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo).

Za izgradnjo vrtca je bil izveden razpis za izbiro izvajalca, narejene vse analize in je postopek tik pred podpisom pogodbe z izvajalcem del. Objavljen je bil razpis za izbiro nadzora za izgradnjo vrtca, izveden razpis za pridobitev kredita za izgradnjo vrtca in speljani vzporedno vsi postopki za pridobitev soglasja za zadolžitev občine s strani ministrstva za finance. Upam, da bomo lahko kmalu poročali o začetku gradnje in položitvi temeljnega kamna za vrtec, ki je nujno potreben za zagotavljanje boljših pogojev za šolsko in predšolsko vzgojo otrok.

Za izgradnjo kotlovnice na lesno biomaso je bil izveden razpis, narejena analiza in izbira izvajalca. Narejena sta bila parcelacija in vpis v zemljiško knjigo za podelitev stavbne pravice izvajalcu. Trenutno je v zaključni fazi priprava dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja. Takoj po njegovi pridobitvi se začne gradnja nove kotlovnice in sledi dokončanje vseh del v obstoječi kotlovnici.

V vasi Cesta je bila izvedena izgradnja kabelske kanalizacije za prestavitev trafo postaje.

Izvedene so bile potrebne geodetske meritve (določitev uradne meje) ob lokalni cesti in ob železnici, ki je zgledno potekala. Izvedena bo še ena meritev ob kapelici v središču vasi. Glede na uradno določitev mej je v pripravi novelacija projekta za rekonstrukcijo ceste z vsemi potrebnimi elementi. Vzporedno z rekonstrukcijo lokalne ceste se bo izgradila tudi nadomestna poljska pot ob železnici od prehoda proti Predstrugam.

V Ponikvah bo DRSI (Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo) začela preplastitev celotnega vozišča v debelini 4 cm. Pred tem bodo izvedene potrebne ponikovalnice, narejene vse plombe na vozišču in končno preplastitev cestišča, ki je bilo zelo poškodovano od tovornega prometa v vseh 40 letih, odkar je asfaltno cestišče.

V Ponikvah se izvajajo dela na lokalni cesti proti Prizmi, kjer bomo to cesto preplastili in izvedli meteorno kanalizacijo. Cesto mimo cerkve pa bomo končno asfaltirali in uredili potrebno odvodnjavanje, da ob večjih nalivih cestišče ne bo zalito.

Narejena je vsa potrebna dokumentacija in pridobljena so vsa soglasja za izgradnjo križišča na Vidmu proti Mali vasi. Čakamo samo še na podpis DRSI, ki ga pričakujemo v teh dneh in potem začnemo izbiro izvajalca.

V Uradnem listu RS je bil 10. aprila 2017 objavljen Občinski prostorski načrt (OPN), ki začne veljati 15. dan po objavi. Na aprilski seji OS je na dnevnem redu sprejem Odloka o pripravi programa opremljanja stavbnih zemljišč za določitev komunalnega prispevka občine Dobrepolje.

Nadaljuje se študija protipoplavnih ukrepov za vasi Kompolje in Videm. Podrobnejša predstavitev rešitve reševanja poplavne ogroženosti naselja Kompolj z razlivanjem poplavnih voda v »Loge« je bila najprej predstavljena predsednikom vaških odborov in nato 6. aprila 2017 vsem občanom naselij Podgorica, Zagorica, Bruhanja vas, Podgore in Kompolje. Naj poudarim, da gre za idejno rešitev možne rešitve. Do končne rešitve je treba narediti vrsto preiskav in študij, ki potrjujejo ustreznost te rešitve. O vseh nadaljnjih korakih boste zagotovo obveščeni in sodelovali pri tem projektu. Najprej sledi študija oz. meritev namestitev piezometrskih vrtin za obdobje enega hidrološkega leta za namen spremljanja oz. merjenja nivoja podtalne vode na lokacijah v neposredni bližini naselij Zagorica, Bruhanja vas in Kompolje. Rezultati teh meritev bodo javno prikazani, da boste o tem tudi natančno strokovno seznanjeni.

V vasi Podgora je bil izveden geodetski posnetek za izdelavo idejne zasnove za ureditev ceste proti koritu in izveden bo projekt avtobusnega postajališča.

Do začetka meseca junija želimo asfaltirati lokalno cesto Mala vas–Zdenska vas. Na tem odseku je treba napraviti še geodetske meritve, izveden je bil geodetski načrt in v izdelavi je projekt za rekonstrukcijo ceste.

Začela so se zemeljska dela v obrtni coni Predstruge za izgradnjo komunalne infrastrukture. Občina je s Konzorcijem Predstruge podpisala aneks, ki je bil predstavljen in tudi potrjen na 16. seji OS.

Občina Dobrepolje je v soboto, 8. aprila 2017, organizirala čistilno akcijo. Tako se je letošnje čistilne akcije udeležilo 132 občank in občanov (Struge, Hočevje, Kompolje, Predstruge, Mala vas, Zdenska vas in Bruhanja vas ter učenci OŠ Dobrepolje, PŠ Kompolje in PŠ Struge). Vsem udeležencem izrekam iskreno zahvalo za dragocen čas, trud in delo. Še obstajata duh prostovoljnosti in čut za skrb za neokrnjeno naravo. Še enkrat HVALA.

V naši občini je zelo dobro poskrbljeno za odvoz vseh možnih odpadkov. Le malo se je treba potruditi, da odpadke sortiramo, odnesemo na ekološki otok, izpolnimo dopisnico ali pokličemo JKP Grosuplje za odvoz kosovnih odpadkov. Nekateri se še vedno obnašajo po mačehovsko ter odpadke raje odpeljejo v najbližjo dolino ali gozd, za njih mora potem poskrbeti lastnik zemljišča. Vendar jih bodo poostren nadzor in kazni kmalu odvrnili od tega neetičnega početja.

Vsem občankam in občanom izrekam iskrene čestitke ob praznovanju 27. aprila – dneva upora proti okupatorju – in ob 1. maju – prazniku dela – in želim, da bi čim lepše praznovali.

Vstopimo polni optimizma in radosti v najlepši mesec v letu. ■

Občina Dobrepolje prejela nove ulične zbiralnike

Pod okriljem organizatorjev projekta LIFE Gospodarjenje z e-odpadki, družbe ZEOS, d. o. o., pod sloganom E-cikliraj, so občine Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica skupaj z lokalnim partnerjem (Javnim komunalnim podjetjem Grosuplje d. o. o.) prejele 10 novih uličnih zbiralnikov za zbiranje e-odpadkov in odpadnih baterij.

Povzel **Bojan Novak**

Predaja uličnih zbiralnikov je potekala na lokacijah vseh zgoraj omenjenih treh občin. Tudi pri nas so župan Janez Pavlin, direktor Javnega komunalnega podjetja Grosuplje d. o. o. Stanislav Stopar in direktor družbe ZEOS, d. o. o., Emil Šehić podpisali listino, s katero so se zavezali k e-cikliranju – tj. recikliranju e-odpadkov. Nato so s simbolično oddajo svojega e-odpadka pospremili nove ulične zbiralnike na pot.

O projektu

Projekt LIFE nagovarja gospodinjstva, naj skrbno ravnajo z e-odpadki in odpadnimi baterijami, in sicer preko na novo vzpostavljene občanom prijazne mreže zbiranja, ki nastaja širom Slovenije, ter preko spremljevalno-ozaveščevalnih dogodkov.

Organizatorji projekta želijo sporočiti, da so e-odpadki in odpadne baterije posebna skupina odpadkov, ki ne sodijo med mešane komunalne odpadke, zato želijo približati možnosti njihove oddaje. Vsebujejo težke kovine, ki so v primeru nepravilnega ravnanja za okolje zelo nevarne, po drugi strani pa gre za surovine, iz katerih se dobijo z reciklažo nazaj novi proizvodi, s tem pa se ohranjajo naravni viri.

V družbi ZEOS, d. o. o., so leta 2016 začeli izvajati petletni ozaveščevalni projekt na področju pravilnega ravnanja z e-odpadki in odpadnimi baterijami z naslovom LIFE Gospodarjenje z e-odpadki in s sloganom E-cikliraj. Projekt je sofinanciran s strani Evropske komisije in Ministrstva za okolje in prostor RS. V sklopu projekta vzpostavljajo potrošniku prijazno mrežo zbiranja e-odpadkov in odpadnih baterij: postavitev uličnih zbiralnikov na ekološke otoke in druge lokacije širom Slovenije ter zelenih kotov v večje trgovske centre, za zbiranje teh odpadkov na podeželju pa bodo izvajali mobilna zbiranja. Organizirajo več spremljevalnih dejavnosti, saj želijo občanom predstaviti nove možnosti za oddajanje e-odpadkov in odpadnih baterij ter jih hkrati seznaniti, zakaj je pravilna oddaja tovrstnih odpadkov pomembna za okolje.

Projekt omogočajo

- 1. Sofinancerja: Evropska komisija in Ministrstvo za okolje in prostor RS.
- 2. Partnerji:
- a. mladinske organizacije: Zavod Mladinska mreža MaMa;
- b. izvajalci lokalnih gospodarskih javnih služb za ravnanje z odpadki,
- lokalni: Javno komunalno podjetje Grosuplje d. o. o.;
- c. občine: lokalne: Dobrepolje, Grosuplje, Ivančna Gorica;
- d. trgovci: Big Bang, d. o. o., Mercator Tehnika, Mercator, d. d. in MERKUR trgovina, d. d.

3. Ambasadorji:

Mojca Mavec (novinarka in televizijska voditeljica)

»Koliko odpadne električne in elektronske opreme nastane vsako leto tudi pri nas, sem se zavedela šele, ko sem prvič sodelovala pri akciji Očistimo Slovenijo. Velik del te opreme kljub ozaveščanju v zadnjih letih pri nas še vedno konča na običajnih deponijah. Kot novinarka sem velikokrat poročala o podobnih zgodbah, a štejejo dejanja. Zato sem se tudi odločila pri projektu LIFE Gospodarjenje z e-odpadki sodelovati kot ambasadorka.«

Andrej Težak - Tešky (gledališki improvizator in promotor stand-up komedije)

»Ker se imam za precej okoljsko zavednega, se z veseljem priključim projektom, ki naj bi nas vsaj malo obvarovali pred onesnaženjem. Vsak dan gledam vso to umazanijo okoli sebe in poskušam narediti kaj, da prispevam drobec v mozaik čistega okolja. Odpadna električna in elektronska oprema predstavlja veliko težavo, ki se je malokdo zaveda, in končno se bodo našli tudi posebni zbiralniki zanjo. Na veselo e-cikliranje!«

Zlatko (glasbenik)

»Pred dvema letoma je bila najstarejša hči stara tri leta in je po naključju v domačem predalu našla digitalni fotoaparat. Kako tehnologija napreduje in se tako posledično kopiči odpadna elektronska in električna oprema, sem se zavedel šele takrat, ko ni vedela, kaj je ta skrivnostna črna škatlica, ki je ne uporabljamo. Uporabljali smo ga pred kratkim, konkreten digitalni fotoaparat spada med t. i. sodobno tehnologijo, a najmlajše generacije vseeno tega ne poznajo. Začel sem se spraševati, kje bodo končale vse te stvari. V smeteh? Katerih smeteh? Zato sem počaščen in v veliko veselje mi je, da lahko sodelujem v tem projektu, ki ozavešča vse generacije. Menim, da so zbiralniki za odpadno e-opremo več kot dobrodošli, saj s tem delamo na tem, da okolje še bolj obvarujemo pred onesnaževanjem.«

Odvoz odpadne električne in elektronske opreme (OEEO) iz gospodinjstev v občini Dobrepolje

Javno komunalno podjetje Grosuplje skupaj s podjetjem ZEOS organizira odvoz odpadne električne in elektronske opreme iz gospodinjstev v občini Dobrepolje, ki bo v soboto, 13. 5. 2017. Odvoz se bo izvajal po naslednjem vrstnem redu:

NASELJE	ZBIRNO MESTO	ČAS POSTANKA, ura
STRUGE	Parkirišče pred cerkvijo	7.30–7.45
KOMPOLJE	Parkirišče pri gasilskem domu	8.00–8.30
ZAGORICA	Parkirišče pri starem igrišču	8.45–9.00
PONIKVE	Parkirišče pri gasilskem domu	9.30–10.00
PREDSRUGE	Parkirišče nasproti Iskre	10.15–10.30
CESTA	Prostor na igrišču	10.45–11.00
VIDEM	Parkirišče pri gasilskem domu	11.15–11.45
ZDENSKA VAS	Parkirišče pri gasilskem domu	12.00–12.15
HOČEVJE	Parkirišče pri gasilskem domu	12.30–12.45

Med odpadno električno in elektronsko opremo sodijo:

1. Veliki gospodinjski aparati: pomivalni stroji, pralni stroji, štedilniki na elektriko ipd.
2. Hladilniki, zamrzovalne omare, klime ipd.
3. Monitorji, televizorji.
4. Mali aparati: sesalniki, likalniki, mlinčki za kavo, naprave za striženje las, osebni računalniki z vso opremo (miška, tipkovnica, procesor, tiskalnik ...), telefoni, radijski sprejemniki ipd.
5. Plinske sijalke: varčne žarnice ipd.

Vso odpadno električno in elektronsko opremo je treba **na dan odvoza ob določenem času** pripeljati do zbirnega mesta in **neposredno naložiti na kamion**. Prevzem te opreme bo brezplačen. Občane pozivamo, da na prevzemno mesto prinesete le odpadno električno in elektronsko opremo, saj **drugih odpadkov ne bomo sprejemali**.

Javno komunalno podjetje Grosuplje

PODJETNIŠKI KOTIČEK

OBMOČNA OBRTNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA GROSUPLJE

Seminar »OPRAVLJANJE STORITEV V AVSTRIJI«: v četrtek, 8. 6. 2017, ob 11.00 v Domu obrtnikov v Grosuplju. Vabljeni, da na www.ooz-grosuplje.si preverite pestro ponudbo drugih izobraževanj in usposabljanj. Preverite možnost subvencionirane udeležbe za podjetnike iz občine Dobrepolje in njihove zaposlene. Prihajajoči dogodki, seznam izobraževanj se sproti dopolnjuje:

- 12.–13. 6. 2017, računalniška delavnica »Sodobna spletna orodja (Delo v oblaku)«;
- 14.–15. 6. 2017, računalniška delavnica »Kako z brezplačnimi predlogami izdelati spletno stran«.

AKTUALNO: Mini delovna reforma ne prinaša težko pričakovanih sprememb v smeri večje prožnosti na trgu dela, temveč le še dodatno zaostruje pogoje pri zaposlovanju in odpuščanju, so soglasni predstavniki OZS, GZS in ZDOPS-om. Predlagane spremembe si ne prizadevajo doseči ciljev dokumenta »Za dostojno delo«, zato jih **ne podpirajo** in **zahtevajo umik celotnega paketa predlogov zakonov**. Izrazili so zanimanje za nadaljnja pogajanja in hkrati opozorili, da bi sprejetje predlaganih sprememb pomenilo kršitev dogovora na ESS-ju, ki predvideva, da se najprej doseže soglasje vseh socialnih partnerjev. Ne izključujejo tudi protestov.

Obiščite novo spletno stran svetovalnega in izobraževalnega centra OZS, www.svetovanje.si!

Dodatna pojasnila na OOZ Grosuplje, ooz.grosuplje@ozs.si, 01/786 51 30, www.ooz-grosuplje.si, kjer smo vam na voljo tudi za kakršna koli vprašanja poslovne narave. Vabljeni!

Janez Bajt, univ. dipl. oec.,
sekretar OOZ Grosuplje

Moj Obrtnik
NAJVEČJI SLOVENSKI OBRTNIŠKI PORTAL

Sprejemni preizkusi Glasbene šole Grosuplje za vpis v šolsko leto 2017/2018

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM GLASBA

V glasbeno šolo se lahko vpišejo otroci, ki uspešno opravijo sprejemni preizkus in so v okviru priporočene starosti (glej predmetnik www.gsg.si). Ker je število prostih mest omejeno, se sprejme kandidate z boljšimi rezultati.

Sprejemni preizkus obsega: petje pesmi po lastni izbiri, posnemanje ritmičnih in melodičnih motivov, razvitost glasbenega spomina, primernost fizičnih predispozicij in zdravstvenega stanja.

Sprejemni preizkusi za šolsko leto 2017/2018 bodo potekali **v soboto, 20. in 27. maja 2017, od 9. do 13. ure** na naslednjih podružnicah:

- Grosuplje: Glasbena šola Grosuplje, Partizanska cesta 5, 1290 Grosuplje,
- Dobrepolje: Jakličev dom, Videm 34, 1312 Videm - Dobrepolje,
- Ivančna Gorica: Srednja šola Josipa Jurčiča, Cesta II. grupe odredov 38, 1295 Ivančna Gorica,
- Škofljica: Osnovna šola Škofljica, Klanec 5, 1291 Škofljica.

Predhodna prijava ni potrebna.

O rezultatih sprejemnih preizkusov in datumu vpisa bodo starši kandidata/-ke pisno obveščeni na domači naslov.

IZOBRAŽEVALNA PROGRAMA PREDŠOLSKA GLASBENA VZGOJA IN GLASBENA PRIPRAVNICA

Predhodnega preizkusa razvitosti glasbenih sposobnosti ni treba opravljati. Izpolnite le vpisni list, ki ga na dan sprejemnega preizkusa oddate vodji podružnice.

Predšolska glasbena vzgoja je skupinski pouk za otroke stare 5 let. Pouk poteka 1x tedensko po 60 minut. Program traja 1 leto.

Glasbena pripravnica je skupinski pouk za otroke stare 6 let. Pouk prav tako poteka 1x tedensko po 60 minut in traja 1 leto. V glasbeno pripravnico se lahko vključijo tudi otroci, ki pred tem niso obiskovali predšolske glasbene vzgoje.

Urniki skupinskega pouka bodo znani konec avgusta (www.gsg.si).

Glasbena šola Grosuplje na državnem tekmovanju TEMSIG 2017

Nina Kaufman, za Glasbeno šolo Grosuplje

Po odličnih rezultatih na regijskem tekmovanju so se na 46. tekmovanje mladih glasbenikov Republike Slovenije uvrstili naši učenci trobente in pozavne.

V hudi konkurenci so dosegli naslednje rezultate:

Trobenta (mentor Robert Petrič)

- **DOMEN VIDIC** (bronasta plaketa in 88,00 točk v 1. c kategoriji), ob klavirju Evelin Legović.
- Pozavna (mentor Roman Gačnik)
- **TJAŠ ILAŠ** (srebrna plaketa in 92,67 točke v 1. a kategoriji), ob klavirju Roman Gačnik,
- **MARTIN CINGERLE** (bronasta plaketa in 89,00 točk v 1. c kategoriji), ob klavirju Evelin Legović.

Tjaš Ilaš pa je dobil tudi posebno priznanje žirije najobetavnejšemu tekmovalcu v najnižji kategoriji.

Vsem učencem, učiteljem in staršem iskreno čestitamo! ■

Koledar prihajajočih dogodkov

Petek, 28. 4. 2017	Drugi krog dobrepoljske futsal lige (Predstruge, 19.00)
Sobota, 29. 4. 2017	2. Tek na Rajturn (Ponikve, 9.30)
Sreda, 3. 5. 2017	Odprtje razstave Mala šola umetnosti (knjižnica, 17.00)
Petek, 5. 5. 2017	Pravljične urice za otroke (knjižnica, 17.30)
Petek, 5. 5. 2017	Tretji krog dobrepoljske futsal lige (Kompolje, 19.00)
Petek, 12. 5. 2017	Pravljične urice za otroke (knjižnica, 17.30)
Petek, 12. 5. 2017	četrti krog dobrepoljske futsal lige (Struge, 19.00)
Sobota, 13. 5. 2017	Odvoz odpadne električne in elektronske opreme (po vaseh, od 7.30 naprej)
Petek, 19. 5. 2017	Pravljične urice za otroke (Knjižnica, 17.30)
Petek, 19. 5. 2017	Peti krog dobrepoljske futsal lige (Videm, 19.00)
Sobota, 20. 5. 2017	Sprejemni izpiti za Glasbeno šolo (Jakličev dom, od 9.00 do 13.00)
Petek, 26. 5. 2017	Pravljične urice za otroke (knjižnica, 17.30)
Petek, 26. 5. 2017	Šesti krog dobrepoljske futsal lige (Kompolje, 19.00)
Sobota, 27. 5. 2017	Sprejemni izpiti za Glasbeno šolo (Jakličev dom, od 9.00 do 13.00)
Nedelja, 28. 5. 2017	Srečanje 80-letnikov in bolnih (Društvo upokojencev)

Utrinki z Ribniškega pasijona 2017

Koordinatorji Ribniškega pasijona 2017

Zelo lepo je bilo, ker je bilo v pasijonu udeleženih veliko mladih in otrok, ki dajejo pogum in upanje, da življenje ne bo usahnilo. Zahvaljujem se vsem, ki ste se trudili in se pripravljali za pasijon, saj ste tako praznike največjega krščanskega upanja še obogatili in duhovno poglobili. Želim vam tudi v prihodnje, da vam ne zmanjka poguma in veselja za sodelovanje v pasijonu, saj na ta način mnogim približate dogodke svetega tridnevja, predvsem pa oznanjate, da je Bog ljubezen.

Ana Rožman, obiskovalka

Pri pasijonu sem zato, ker se ne bojim vojakov. Všeč so mi pesmice, znam že vse na pamet. Všeč mi je, ko prodajajo vrče. Rada imam druge otroke, ki igrajo pri pasijonu, sploh Rebeko in sestrico Laro.

Ema Turk, igralka – pasijončica (3 leta)

V letošnjem pasijonu sem "pogumna" na odru. Nastopanje s pasijonsko družino je prijetna pa tudi odgovorna naloga. Prikazati moramo pot Jezusa od zadnje večerje, preko Golgote do vstajenja. Trenutek tišine, ki reže, v ključnih slikah pasijona daje nam igralcem zadoščenje, da naš trud ni zaman. Vesela sem, da mi je dano biti članica pasijonske družine.

Petra Debeljak, igralka

Jezusova zgodba, ki nam je zelo poznana, je vedno aktualna. Hvaležen sem ekipi Ribniškega pasijona, da so nas uvedli v duhovno pripravo na veliki teden, da bomo še lažje sledili Jezusovim najpomembnejšim dnem življenja. Pasijon se mi je zdel doživeto odigran, glasba izvirna, na trenutke simpatičen pridih domače šegavosti, se je pa tu in tam utrnila tudi kakšna solza zamišljenosti. Hvala za lepo sporočilo, da bi tudi gledalci bili v igri življenja vedno pogumni.

Andrej Ojstrež, župnik Župnije Velike Lašče

Petje pri P-zboru mi zelo veliko pomeni, saj združuje dobro avtorsko glasbo, vedno kakovostne, zabavne in poučne vaje, pestro pevsko družbo in sodelovanje z drugimi člani pasijonske družine ter petje za Jezusa.

Miriam Lavrič, pevka pri P-zboru

P-zbor skupaj s P-bandom daje poseben pečat Ribniškemu pasijonu.

Naši mali pasijončki na odru.

Apostola z molitvijo v Jezusovem imenu ozdravita gobavo žensko – letošnji novi prizor.

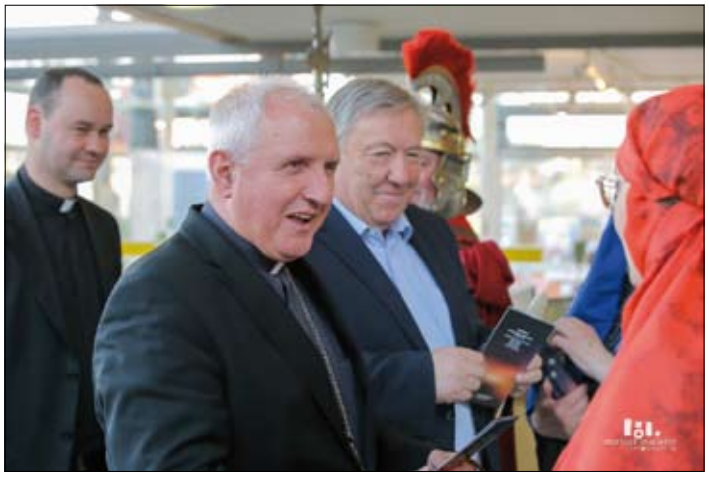

Uprizoritev Ribniškega pasijona v Logatcu si je ogledal tudi nadškof msgr. Stanislav Zore.

Energija Helene Ilc, vodje projekta pod okriljem Društva katoliške mladine Ribnica, Nejca Podobnika, Franca Debeljaka ter vseh drugih sodelujočih se je pretakala tudi v nas, gledalcih. Začutili smo osnovno sporočilo: enih se je dotaknil pasijon kot celota, drugi so se osredinili na glasbo in petje, zopet tretji na govorjeno besedo, na igro, gib … Vsak zase in vsi skupaj, tisti videni in tisti v ozadju so nam pričarali čudovit uvod v velikonočne praznike.

Podžupanja občine Velike Lašče
dr. Tatjana Devjak

Z ženo sva si ogledala Ribniški pasijon v Velikih Laščah. Ni nama žal, da sva prišla iz Gorenjske na ogled te predstave. Čeprav je pasijon vedno enak, pa so dogajanje popestrili z dobro glasbo in čudovitim petjem. Tudi posamezni kadri so bili zelo dobro odigrani, tako da sva uživala v predstavi in se vsem, ki sodelujejo pri tej prireditvi, lepo zahvaljujeva.

Janez Rožman, obiskovalec

Ogled Ribniškega pasijona je vedno znova pravo doživetje. Vsako leto ista zgodba, pa človeka še vedno presune in gane. Komu bi bil slehernik podoben v današnjem času? Na čigavo stran bi se postavil? Bi bil Tomaž, Juda? Po vsem trpljenju sta v letošnjem pasijonu prikazana radost in veselje, kar mi je bilo zelo všeč. Poleg osrednje najpomembnejše zgodbe pa so vedno še spremljajoči dogodki, ki so zanimivi in poučni za vsakega. Za tako množično uprizoritev je treba veliko dogovarjanja, usklajevanja in dobre organizacije. Vsak prispeva kamenček v mozaiku in vsi tvorijo popolno celoto.

Branka Levstik, obiskovalka

EKOLOŠKI KOTIČEK

V oktobrski številki Našega kraja sem predstavil projekt nevladne organizacije Ekologi brez meja Ne meč´mo hrane stran! Zadnje raziskave, ki so bile opravljene še pred velikonočnimi prazniki, kažejo še vedno skrb vzbujajočo sliko. Dejstva govorijo, da največji del hrane zavržemo zato, ker nanjo pozabimo, ker nakupa hrane ne načrtujemo ali pa zato, ker je ne shranjujemo pravilno.

Bojan Novak

Pred nami je čas, ko bodo na vsakodnevnem meniju večje količine sadja in zelenjave, zato v nadaljevanju povzemam navodila za učinkovito shranjevanje sadja in zelenjave. Navodila so povzeta s spletne strani Ekologov brez meja, kjer najdete tudi druga koristna priporočila (www.ebm.si).

SHRANJEVANJE SADJA:

Banane – ko jih prinesete domov, jih ločite; ne puščajte jih v šopu, saj bodo tako hitreje dozorele. Lahko so na pultu, v košari ali peharju z odprtinami, ki omogočajo dostop in cirkulacijo zraka. Banane v hladilniku počrnijo, vendar to ne vpliva na njihov okus. Na pultu zorijo 2–3 dni, potem v hladilniku pa zdržijo 5–7 dni. Če so banane narezane, jih pokapajte z limoninim sokom in zaprite v nepredušno posodo. V hladilniku zdržijo 3–4 dni.

Breskve – (in večino koščičastega sadja) se daje v hladilnik, ko so popolnoma zrele. Če dobite še pretrde, vam bodo v 2–3 dneh dozorele na pultu. V hladilniku zrele zdržijo 3–5 dni.

Citrusi – hranite jih v hladnem prostoru, v katerem zrak dobro kroži, nikoli v nepredušni posodi. V shrambi ali na pultu zdržijo 1 teden, v hladilniku pa 2–3 tedne.

Češnje – v hladilnik jih postavite v nepredušni posodi. Ne perite češenj, če jih ne boste takoj pojedli, ker dodatna vlaga pospešuje razvoj plesni. V hladilniku zdržijo 4–7 dni.

Datlji – suhe datlje lahko hranite v shrambi ali na pultu v skledi, steklenem kozarcu ali kar v papirnati vrečki. Vlažne datlje (medjool) raje postavite v hladilnik, če jih nameravate pojesti čez več kot teden dni. Zavijte jih v krpo (zračno) ali papirnato vrečko – v hladilniku namreč datlji potrebujejo zaščitno plast, da vlaga nima neposrednega dostopa do njihove kože. V hladilniku zdržijo 1–2 meseca.

Fige – sveže fige niso rade na vlažnem, zato jih ne hranite v zaprtih posodah. Spravite jih v papirnato vrečko, ki bo posrkala odvečno vlago. Najbolje pa je, da jih razvrstite po krožniku/pladnju (ne preveč tesno skupaj) in tako postavite v hladilnik. Sveže ostanejo 3–4 dni, potem se jih po navadi loti gniloba ali plesen.

Granatna jabolka – na hladnem pultu zdržijo približno en mesec.

Grozdje – vedno izberite grozdje, ki na sebi nima znakov plesni (niti na peclju), če ga nameravate spraviti v hladilnik. Tudi perite ga ne, preden ga daste v hladilnik. Voda bo grozdnim jagodam mestoma zmehčala kožo, kar spodbudi razvoj bakterij.

Hruške – na hladnem pultu zdržijo nekaj tednov, lahko so tudi v papirnati vrečki. Če želite pospešiti zorenje, dodajte k hruškam eno jabolko.

Jabolka – hranite jih na hladnem pultu ali polici, kjer zdržijo do dva tedna. Za daljši čas jih naložite v kartonsko škatlo in postavite v hladilnik ali hladno klet, kjer zdržijo več mesecev. V hladilniku zdržijo 7–10 dni. Če so jabolka narezana, jih pokapajte z limoninim sokom in hranite v zaprti posodi v hladilniku; taka zdržijo 2–3 dni.

Jagode – vlaga jim ne ustreza. Najdlje zdržijo v papirnati vrečki v hladilniku. Preverjajte vrečko vsak drugi dan, da ostane suha.

Jagodičje (jagode, maline, borovnice ...) – ne pozabite, da je to sadje mehko in se hitro poškoduje. Ne perite jih, preden jih daste v hladilnik. Pazite, da jih ne naložite preveč na tesno, raje jih razprostrite po širši posodi. Lahko jih hranite tudi v papirnati vrečki, vendar ne na pretesno. Preden jih zaužijete, pustite, da se sadje ogreje na sobno temperaturo; tako so okusnejše in slajše. V hladilniku zdržijo 2–3 dni.

Kivi – nezrele (trde) plodove lahko do 2 tednov pustite tudi na sobni temperaturi, da dozorijo, potem jih spravite v hladilnik. Ne hranite jih tam več kot teden, največ dva.

Lubenica – na hladnem pultu nerazrezana zdrži od 7 do 10 dni. Razrezana v hladilniku zdrži največ dva dni.

Maline – operite maline v raztopini kisa in vode (1 : 3). Maline dajte v posodo, na njeno dno pa prej položite papirnato brisačo. Ko se ta namoči, jo zamenjajte.

Mango – dokler ne dozori (2–5 dni), ga lahko hranite na pultu, nato ga prestavite v hladilnik, kjer je lahko 5–7 dni. Če bi ga radi zamrznili, ga operite, olupite in razrežite na kose. Kose položite na papir za peko in postavite v zamrzovalnik. Ko zmrznejo, jih prestavite v vrečko, da ne zavzemajo toliko prostora.

Marelice – lahko jih hranite na hladnem pultu in na sobni temperaturi. Nezreli sadeži dozorijo v 1–3 dneh. Če so zelo zrele, jih dajte v hladilnik v odprti posodi, kjer bodo sveže zdržale 4–5 dni.

Melone – če je cela, zdrži na suhem, hladnem in senčnem prostoru tudi do dva tedna. Narezana na rezine/kose naj bo v hladilniku; najbolje v odprti posodi. Tam zdrži 2–3 dni.

Nektarine – hranite jih v hladilniku, če so zrele. Dan ali dva, preden jih boste pojedli, jih vzemite ven, da se zmehčajo na sobno temperaturo. V hladilniku zrele zdržijo 3–5 dni.

Pomaranče – sočnejše bodo, če jih hranite pri sobni temperaturi. Če je možno, jih dajte v košaro ali pehar in ne v posodo, saj tako omogočite zraku, da zaokroži okoli njih.

Rdeči kaki – lahko je na sobni temperaturi, dokler ne postane povsem kašast. Ostrino in grenčico izgubi šele, ko je povsem zrel. Da bo hitreje dozorel, ga dajte za teden dni v papirnato vrečo skupaj z nekaj jabolki. Vsake toliko jih preverite, ker ne smejo biti preveč na tesno skupaj – zreli postanejo izredno mehki.

Slive – dokler ne dozorijo, jih imejte na sobni temperaturi. Ko so zrele, v hladilniku zdržijo v odprti posodi do 5 dni.

Kaki vanilija – hranite ga pri sobni temperaturi.

SHRANJEVANJE ZELENJAVE:

Brokoli – hranite ga v odprti posodi v hladilniku. Lahko ga zavijete v vlažno krpo, preden ga daste v hladilnik. Pred uporabo ga ne perite.

Brstični ohrovt – če ste ga kupili na strženu, tega ne režite stran, ampak ohrovt s strženom vred položite v hladilnik, zdrži pa tudi v kakem drugem hladnem prostoru. Če stržena ni, ohrovt stresemo v odprto posodo, ga pokrijemo z mokro krpo in damo v hladilnik. Zdrži 3–5 dni.

Bučke – nekaj dni zdržijo tudi na hladnem pultu. Če jih boste uporabili kasneje, jih zavijte v krpo in postavite v hladilnik. Zdržijo 4–5 dni, vendar jih ne perite. Narezane bučke dajte v zaprto posodo ali zavijte v aluminijasto folijo; v hladilniku ostanejo sveže 2–3 dni.

Cvetača – zdrži dlje časa v zaprti posodi v hladilniku, ampak je najboljša tisti dan, ko jo kupimo. Pred shranjevanjem v hladilniku je ne perite, zdržala vam bo približno en teden.

Čebula – hranite jo v hladnem, temnem in suhem prostoru (do 15 stopinj). Naj bo dobro prezračena, zato jih ne nalagajte drugo na drugo – če visi v vencu, je morda še najbolje. Zdrži 2–3 mesece. Ne shranjujte čebule poleg krompirja, saj se s kemijsko reakcijo pospeši razpadanje obeh. Če želite shraniti narezano čebulo, jo dajte v zaprto posodo, kjer bo zdržala 2–3 dni.

Česen – najdlje zdrži v mrzlih temnih prostorih. Pri temperaturi do 16 °C zdrži 3–5 mesecev. Če imate česen sesekljan, v hladilniku zaprt v nepredušno posodo zdrži dan ali dva.

Jajčevci – v hladnem prostoru zdržijo tudi zunaj hladilnika. Ne perite jajčevcev, ker jim dodatna vlaga okoli listov ne ustreza. Če jih hranite dlje časa, jih »na udobno« namestite v spodnji predal v hladilniku. Sveži ostanejo 5–7 dni.

Koleraba – ima najraje hladno, temno in vlažno klet. Zdrži tudi v zaprti posodi v zaprtem predalu v spodnjem delu hladilnika – tako ohranja vlago. Sveža ostane 2–3 tedne.

Korenje – da bo dlje ostalo sveže, mu odrežite zeleni del. V hladilniku naj bo v zaprti posodi z veliko vlage – povijte ga v mokro krpo ali pa vsake dva dni operite v hladni vodi. Tako bo zdržal 3–4 tedne.

Koromač – če ga porabite v dveh dneh, ga lahko pustite zunaj hladilnika na pultu. Postavite ga pokonci v kozarec ali posodo z vodo (podobno kot zeleno). Če želite, da zdrži dlje, ga dajte v zaprto posodo z nekaj vode in postavite v hladilnik, kjer zdrži 7–10 dni.

Krompir – (podobno kot čebula in česen) se najbolje počuti v hladnem, temnem in suhem prostoru; na primer v gajbici, na temnem koncu shrambe, lahko pa ga imate tudi v papirnati vreči. V shrambi zdrži 1–2 tedna.

Kumare – zavijte jih v vlažno krpo in položite v hladilnik, kjer ostanejo sveže en teden. Če jih nameravate pojesti en ali dva

dni po nakupu, zdržijo tudi na hladnem zunaj hladilnika. Če v hladilnik dajete narezane ali sesekljane kumare, jih dajte v posodo s pokrovom, kjer bodo ostale sveže 1–2 dni.

Paprika – operite jih samo, preden jih boste pojedli, saj jim vlaga skrajša dobo shranjevanja. Če jih boste porabili v roku dveh dni, jih lahko hranite v hladnem prostoru, če pa ne, jih spravite v spodnji predal hladilnika.

Paprike (sladke, pekoče, feferoni) – v plastični vreči jih postavite v spodnji predal v hladilniku. Zelene paprike ostanejo sveže dlje kot rdeče in oranžne. Zdržijo 1–2 tedna v hladilniku in do 10 mesecev v zamrzovalniku. Pred zmrzovanjem jih narežite na rezine in porazdelite na papir za peko/pladenj, dokler ne zmrznejo. Nato jih premestite v nepredušno posodo ali vrečko za zamrzovanje in postavite nazaj v zamrzovalnik.

Paradižnik – nikoli ga ne dajajte v zamrzovalnik (razen kuhanega). Odvisno od zrelosti, vendar paradižnik lahko zdrži v shrambi tudi do dva tedna. Ko je popolnoma dozorel, ga dajte v hladilnik, kjer bo zdržal 2–3 dni. Če bi radi pospešili zorenje, ga dajte v papirnato vrečko skupaj z jabolkom. Paradižnik v hladilnik shranjujete v odprti posodi in pazite, da ne bo natlačen.

Pesa – odrežite zelenje (a ga ne mečite stran), da jo ohranite čvrsto. Če zelenja ne odstranite, bo to posrkalo vlago iz korena, zaradi česar bo izgubila okus in čvrstost. Pese ne perite, položite jo v odprto posodo, ki jo pokrijete z mokro brisačo/krpo. Pesino zelenje hranite v hladilniku v nepredušni posodi, zelenje pa naj bo rahlo vlažno. V hladilniku zdrži dva tedna.

Por – zavijte ga v mokro krpo ali položite v posodo z nekaj vode (1 cm). Tako lahko ostane tudi dva dni zunaj hladilnika. Če ga daste v hladilnik, zdrži 3–4 dni.

Radič – v hladilniku ga imejte v odprti posodi z mokro krpo na vrhu ali pa v zaprti plastični vrečki. Ne perite ga pred shranjevanjem v hladilniku. Svež ostane 3–5 dni.

Redkvica – odstranite zeleni del (tega hranite ločeno), da ne povleče dodatne vlage iz korenin. Redkvice dajte v odprto posodo in jo pokrijte z mokro krpo. Zdrži 10–14 dni.

Repa – odstranite zelenje (hranite ločeno) enako kot pri redkvicah in pesi, hranite jo v odprti posodi skupaj z vlažno krpo. V hladilniku zdrži 2–3 tedne.

Solata – vlažno hranite v nepredušni posodi v hladilniku. Pred shranjevanjem v hladilniku je ne perite. Zdržala bo 3–4 dni.

Špinača – hranite jo v odprti posodi, najbolje v spodnjem predalu hladilnika. Potem ko pridete z vrta ali iz trgovine, jo čim prej postavite na hladno – špinača obožuje mraz. V hladilniku ostane sveža 3–5 dni.

Zelena – korenino zelene zavijte v mokro krpo in postavite v spodnji predal hladilnika. Zdrži 1–2 tedna. Zelena zdrži tudi na pultu, če jo daste v posodo z nekaj vode. Če jo hranite v hladilniku, naj bo zavita v aluminijasto folijo.

Zeleni paradižnik – hranite ga v hladnem prostoru stran od sonca, da ostane zelen. Uporabite ga hitro, sicer bo začel pridobivati barvo.

Zelenolistna zelenjava (drobnjak, špinača, listnati ohrovt ...) – odstranite trakove, poveze, pentlje, elastike ali kar koli drugega, kar jo veže tesno skupaj, zato da zadiha. Dajte jo v nepredušno posodo, v katero prej namestite mokro krpo ali brisačo. Ta bo ohranjala njeno svežino. Nekatere vrste zelenja zdržijo tudi v kozarcu zunaj hladilnika.

Zelišča – zaprta posoda s svežimi zelišči v hladilniku zdrži do enega tedna. Če jih tako pustimo dlje, tvegamo plesen.

Zelje – na hladnem (na pultu, v shrambi) zdrži do enega tedna, v hladilniku (v spodnjih predalih) pa več. Olupite zunanje liste, če začnejo veneti, vendar ga ne perite. Zelje po enem tednu začne izgubljati vlago, zato ga porabite čim prej. V hladilniku zdrži najmanj en teden.

Zimske buče – hranite jih v hladnem, temnem in dobro prezračenem prostoru. Zdržijo 1–2 meseca. Pridelovalci pravijo, da buče pridobijo sladkost, če jih zorimo 1 teden, preden jih pripravimo. Zimskih buč ne dajajte v hladilnik, saj bodo izgubile okus in čvrstost.

Varovanje okolja očitno ni (še) pomembno vsem

V aprilu so bile širom občine in države izpeljane čistilne akcije. Udeleženci so se na lastne oči prepričali, da nekaterim čisto okolje ne pomeni prav veliko. Na poplavni lokaciji v bližini Kompolj oziroma Brezij (v poplavni strugi) so našli v grmovje potisnjen polivinil, ki onesnažuje okolico in meče slabo luč predvsem na onesnaževalca. Upamo, da bodo ekološke ideje počasi preplavile tudi tiste, ki jih za zdaj s takimi dejanji še zavračajo.

Iz naše knjižnice

Videm 34, 1312 Videm Dobrepolje ● tel.: 01/786 71 40
Obratovalni čas:
Ponedeljek in sreda: 12.30–19.00
Torek in četrtek: 9.00–14.00
Petek: 12:30–20.00

Meseca aprila obeležujemo svetovni dan knjige

23. aprila praznujemo svetovni dan knjige, simbolični datum za svetovno literaturo, saj so na ta dan leta 1616 umrli Cervantes, Shakespeare in Inca Garcilosa de la Vega. Leta 1996 so ta dan na pobudo Unesca razglasili za svetovni dan knjige. V Sloveniji smo praznovanje razširili v literarni festival **Slovenski dnevi knjige**, ki vse ljubitelje literature, poezije in strokovnih knjig razveseljuje med **19. in 23. aprilom**. V okviru slednjih se širom Slovenije zvrstijo številne prireditve, namenjene promociji in dvigovanju zavesti pomena branja. Eden izmed pomembnejših dogodkov je **Noč knjige**. Ob tej priložnosti smo tudi v knjižnici Dobrepolje za otroke pripravili **glasbeno ustvarjalno pravljico Janeza Bitenca: Palčki z rožnega griča**.

Obisk učencev Podružnične šole Kompolje

Izjemno smo bili veseli obiska učencev od 1. do 5. razreda iz Podružnične šole Kompolje na pobudo vodje, gospe Petre Andoljšek Žagar. Učencem smo želeli približati knjižnico, predstaviti njene dejavnosti in gradivo, ki jim je lahko v učno pomoč ali sprostitveno branje. Začetek poti proti znanju je vedno obračanje strani. Pozitivni učinki, ki jih prinaša branje, so zagotovo brezmejni. Zaradi številnih elektronskih medijev mladi manj časa namenjajo knjigi in ob takšnih bibliopedagoških obiskih želimo mlade spodbuditi in jim predstaviti različne vsebine, ki jih najdejo v knjigah, zanimivosti, znanja, literarne zvrsti … Skupaj smo spoznali tudi zgodbo *Čudovite leteče knjige (William Joyce)* in si jo ogledali tudi v obliki kratkega animiranega filma, ki dokazuje, da se knjiga in nove tehnologije medsebojno dopolnjujejo in nadgrajujejo. Veseli nas, da je vedno čutiti navdušenje in zanimanje mladih, in želimo, da se slednje ohrani tudi v prihodnje.

Učenci Podružnične šole Kompolje na obisku v knjižnici

Ogledali smo si tudi kratek animirani film Čudovite leteče knjige gospoda Morrisa Lessmora.

Ustvarjalna velikonočna delavnica z Beti Lunder

»… pa če je vse samo ideja, povem ti, samo nebo je meja …«

Ob velikonočnih praznikih je v knjižnici potekala ustvarjalna delavnica pod vodstvom gospodične Beti Lunder. S posebnim pripomočkom so si vsi prisotni lahko okrasili pirhe na unikaten način. Za slednje pa so naredili tudi košarice. Zahvaljujemo se Beti in Nadi Lunder za izvedbo, ves potreben material, naklonjenost in pripravljenost. Veselimo se že naslednjih idej, ki jih Beti deli z vsemi nami in nas tako vedno česa novega in zanimivega nauči.

Beti Lunder nas na svojih ustvarjalnih delavnicah vedno navduši z domiselnimi idejami.

Vabimo vas na odprtje razstave

»Mala šola umetnosti z Meto Mehle«
ob zaključku otroških likovnih delavnic

v sredo, 3. maja, ob 17. uri
v knjižnici Dobrepolje (Jakličev dom).

Nastopili bodo
Sara Česen in Otroška folklorna skupina Vrtca Ringaraja.

Lepo vabljeni!

Tone Kralj in prostor meje – predstavitev nove knjige

V sredo, 5. aprila 2017, se je v Modri dvorani Jakličevega doma zbrala velika in pisana druščina ljubiteljev zgodovine, predvsem tistih iz naših krajev. Dr. Egon Pelikan, avtor poučne monografije o življenju in delu našega rojaka Toneta Kralja, je predstavil glavne poudarke iz omenjenega strokovnega dela.

Bojan Novak

Predstavitev je potekala v organizaciji knjižnice Grosuplje, zato sta na začetku zbrane pozdravili direktorica Roža Kek in povezovalka programa Jasmina Mersel Šušteršič. Sledil je še pozdrav župana Janeza Pavlina, ki je izrazil zadovoljstvo, da smo dobili novo knjigo, ki osvetljuje življenje in delo dobrepoljskega umetnika. Za kulturni program so poskrbeli Zagoriški fantje.

Avtor knjige Tone Kralj in prostor meje, dr. Egon Pelikan, sicer predstojnik Inštituta za zgodovinske študije, ki deluje pod okriljem Znanstveno-raziskovalnega središča Koper, je v dobri uri s pomočjo fotografij Kraljevih del opozoril na pomembne vidike Kraljevega opusa v primorskih cerkvah v prvi polovici 20. stoletja.

Tone Kralj je delno ali v celoti poslikal skoraj 50 primorskih cerkva. S pomočjo poslikav je poskušal ljudem približati vero, saj je bila večina ljudi v tistem času slabo izobražena in tudi slabo pismena. Delal je na ozemlju, ki je bilo pod močnim nadzorom italijanskih fašistov. Notranjost cerkva je bila eden redkih prostorov, ki jih fašisti niso imeli pod popolnim nadzorom.

S svojimi poslikavami je Kralj kombiniral prikaze iz cerkvene zgodovine (evangeljska poročila) in domoljubne vsebine. Kralj je bil odločen nasprotnik takratnega fašističnega režima in se je zavzemal za idejo, da se Primorska ponovno priključi takratni Jugoslaviji. Tudi drugi izobraženci s tistega območja so si prizadevali za to. V svojih poslikavah je negativne junake vedno »odel« v italijanske narodne barve (zelena, bela, rdeča). Pogosto so imeli negativci obraze znanih fašističnih in tudi nacističnih veljakov (Mussolini, Hitler ...), medtem ko so bili »dobri« liki (Jezus, Marija, svetniki ...) oblečeni v nacionalne barve takratne Jugoslavije (modra, bela, rdeča). Avtor

knjige je v vsaki cerkvi našel dokaze o tovrstnem Kraljevem delovanju in vsi primeri so prikazani tudi v knjigi. Prav osupljivo je, kako so ljudje v takratnem težkem času našli načine upora in take načine politične propagande, ki nasprotnikom niso bili toliko sumljivi, da bi jih s takratno odločnostjo in surovostjo kruto prekinili. Tone Kralj je bil pravi mojster iznajdljivosti, ob tem pa je imel tudi neomajno podporo takratnih primorskih župnikov.

Predavanju dr. Pelikana je svoje dodala tudi Kraljeva hči, Tatjana Kralj, ki je strnila nekaj vtisov iz takratnih časov, ko je bila kot majhna punčka priča očetovemu delu. Trojček največjih poznavalcev Toneta Kralja je zaokrožil dr. Igor Krajnc, ki se je prav tako udeležil predstavitve in dodal nekaj kamenčkov v mozaik prikaza veličine Kraljevih del.

Poučen in zanimiv večer se je končal ob klepetu v prostorih dobrepoljske knjižnice, kjer smo lahko poskusili nekaj naših avtohtonih dobrot. Novo knjigo mora vzeti v roke vsak Dobrepoljec, ki želi obogatiti svoje poznavanje naše kulturne dediščine. Cerkvene poslikave Toneta Kralja so tak unikum, tudi v svetovnem merilu, da ne morejo mimo našega zanimanja.

Še nekaj podrobnosti iz knjige si lahko preberete v zapisu kratkega pogovora z avtorjem, dr. Egonom Pelikanom. ■

Pogovor z dr. Egonom Pelikanom

G. Pelikan, kaj lahko poveste o Tonetu Kralju po tem, ko ste preštudirali njegovo zapuščino?

Ta knjiga prinaša zgodovinsko ozadje nastanka Kraljevih cerkvenih poslikav na Primorskem, ki jih je skoraj petdeset. Delno gre za poslikave večine cerkve, delno pa le enega dela. V osnovi pa gre za to, da je Tone Kralj v času med obema vojnama in po 2. svetovni vojni sistematično zarisal slovensko etnično mejo v prostoru od Svetih Višarij do Trsta. To je storil s pomočjo slikanja notranjosti cerkva, kjer je v biblijske zgodbe vnašal elemente antifašizma, nacionalne elemente in simbole ter seveda iredentizem – želje po priključitvi Primorske k matici. Niti ena poslikava ni brez teh nacionalnih elementov, in to opredeljuje ta opus kot unikum v evropski in svetovni zgodovini.

Kaj je tisto, na kar bi moral biti vsak Dobrepoljec ponosen ob omembi imena Tone Kralj?

To težko rečem. Mislim pa, da je zelo pomembno to, da je vse to izšlo iz neke družinske zgodbe, kjer so že v družini rezbarili in ustvarjali. Iz tega raste ta zgodba, tako kot raste slovenska nacionalna zgodba. Mi si ne moramo delati utvar, smo narod kmetov. Pred 200 leti so bili Slovenci kmetje, a to ni razlog,

da bi se tega sramovali. Nasprotno, to je kvečjemu razlog za ponos, saj smo v 200 letih iz nepismenih kmetov naredili narod, ki ima svojo državo. Fenomen Toneta Kralja oziroma obeh bratov Kralj je prav ta prepletenost likovne govorice in narodnega čuta, čustev, idej, nacionalne zavednosti. Ta preplet je nekaj svojevrstno fantastičnega, gre pravzaprav za preplet trojnega: religioznega, nacionalnega in umetniškega v en splet, ki je res unikaten.

Koliko časa je trajalo vaše raziskovanje oziroma pisanje knjige?

Težko bi rekel, a knjige nisem pisal toliko časa, kolikor bi človek mislil. Že pred 15 leti sem raziskoval tajno delovanje primorske duhovščine proti fašizmu, kar je potem izšlo pri Novi reviji. V teh zgodbah sem že takrat srečal Toneta Kralja, nisem pa si mislil, kako velik obseg ima ta stvar. Šele ko sem njegovo delo narisal na zemljevid, sem dobil pravo spodbudo za knjigo. O Tonetu Kralju je pisal že dr. Igor Kranjc, prav tako moj bratranec, pokojni Marko Vuk, ki je bil kustos v goriškem muzeju. Vse te ugotovitve je bilo treba združiti, gre pa za metodološko nov pristop, ki je v Evropi zdaj aktualen, in to je t. i. »spatial turn« ali prostorski obrat, kjer se uporablja analiza prostora. Zgodovino prostora poskušamo brati skozi materialne ostanke v prostoru, kamor sodijo tudi cerkvene poslikave, spomeniki, druga arhitektura in urbanizem. Skozi te znake prepoznamo točno določen način življenja ali bivanja v prostoru. V ta kontekst seveda brez dvoma spada tudi Tone Kralj – enkraten fenomen protiitalijanskega označevanja Primorske v času, ko je bila ta pod Italijo. ■

OPRAVIČILO

V prejšnji številki je pomotoma izpadlo vabilo na predstavitev knjige Tone Kralj in prostor meje, za kar se iskreno opravičujem.

Urednik Bojan Novak

Tone Žnidaršič (1923–2007)

Na velikonočni ponedeljek pred desetimi leti je umrl slikar Tone Žnidaršič. Rodil se je v Podgorici v Dobrepolju. Ko je bil star sedem let, mu je umrla mati, oče se je ponovno poročil in si ustvaril veliko družino. To je bil čas gospodarske krize in revščina je na kmetih trkala na marsikatera vrata.

Prof. **Milan Šuštar**

V osnovni šoli je njegov učitelj Tone Ljubič, ki je bil dober risar, zgodaj odkril njegov talent za risanje. Z župnikom Antonom Mrkunom sta ga poslala v Ribnico, da bi si pridobil boljšo osnovo za srednjo šolo. Po končani ribniški osnovni šoli se je vpisal na Tehniško srednjo šolo v Ljubljani oziroma slikarsko-kiparsko šolo, ki jo je vodil slikar in kipar France Kralj, doma iz Dobrepolja. Žnidaršič je svojega profesorja zelo cenil in v tistem času je bil močno pod njegovim vplivom, pozneje sta kljub razliki v letih tudi prijateljevala. Študij slikarstva je hotel nadaljevati, zato se je napotil v Zagreb na likovno akademijo. Toda prišla je vojna in vrnil se je v Ljubljano. Stanoval je v Delavskem domu in se preživljal s priložnostnimi deli. Veliko je rezbaril in izdeloval bogato rezljane šatulje za trgovca, ki ga je slabo plačeval. Pomanjkanje ga je pestilo na vsakem koraku. Začele pa so se tudi težave z zdravjem. Zaradi zastrupitve so mu morali odstraniti palec na nogi, nastopila je gangrena in amputirali so mu nogo pod kolenom. Za 18-letnega fanta je bil to hud udarec. Bila je vojna, ranjencev je bilo veliko, zdravnikov malo, v mirnem času se zdravniki ne bi tako naglo odločili za tak korak.

V hudih duševnih stiskah je dočakal konec vojne in uresničitev dolgoletnih sanj. Leta 1945 je bila ustanovljena akademija likovnih umetnosti v Ljubljani. Številna generacija nadarjenih deklet in fantov je na to že dolgo čakala. Mladega Toneta Žnidaršiča je delo v risalnici ob odličnih profesorjih navduševalo. Med kolegi in profesorji se je uveljavil kot izjemen risar, zanesljivo je bil najboljši v svoji generaciji. Še zlasti se je razživel pri večernem aktu. V bližini je bil invalidni dom, od koder so prihajali varovanci in pozirali študentom. Na začetku so si prizadevali narisati le bistvene stvari, pozneje so prešli na barve in senčenje.

Leta 1949 je diplomiral iz slikarstva. V tem času je bilo na akademiji razpisano mesto profesorja risanja. Prijavil se je, a dobil kratek odgovor, da je moralno-politično neustrezen. Zaposlil se je na šoli za oblikovanje v Ljubljani. Kot likovni pedagog je vzgojil več generacij učencev. Iz njegovih razredov je izšlo nekaj najboljših slikarjev srednje generacije. Vsi mu priznavajo poštenost, human odnos in doslednost pri delu.

Širši javnosti so poznane predvsem Žnidaršičeve ilustracije strokovnih priročnikov in učbenikov. Najbolj je znan priročnik Osnove prve pomoči za vsakogar prof. dr. Mirka Derganca, ki je izšel leta 1963 in pozneje dočakal še tri dopolnjene ponatise v visokih nakladah, da ga dejansko pozna vsa Slovenija.

Leta 1964 je izšel Nauk o človeku Vere Pirc; za te ilustracije je prejel Levstikovo nagrado. Leta 1966 je opremil učbenik Ivana Krečiča Somatologija. Risba v vseh teh knjigah je premišljeno poenostavljena, jasna in brez vsega odvečnega.

Po vojni sta s Slavkom Pengovom slikala freske v Vili Bled na Bledu.

V letih po vojni je bil zelo cenjen sgraffito. To je slikarska tehnika z izpraskanjem ene ali več plasti ometa. Žnidaršič je v Ljubljani opremil Glasbeno matico na Vegovi ulici. V tem primeru je spodnja plast ometa črno obarvana, kar poudarja efektnost risbe. Na pročelju je osem medaljonov. V spodnjih dveh sta Deklica z lutnjo in Deček s piščaljo, v drugih pa pomembni slovenski glasbeniki.

Tone Žnidaršič je ilustriral tudi literarna besedila. Ilustracije in vinjete v njegovem takoj razpoznavnem stilu v tehniki risbe, lesoreza in jedkanice so raztresene v Cicibanu, Čebelici, Pionirskem listu in Pionirju. Zelo odmevna je bila njegova ilustracija armenske pravljice Zlata vrtnica, ki je doživela veliko ponatisov. Med temi ponatisi naj poudarimo spominsko izdajo Zlata čebelica, to je zbirka desetih najlepših pravljic.

Manj znani so Žnidaršičevi prostorski, geometrijski eksperimenti – geometrijska telesa kot enkratne plastike iz papirja, s katerimi se je ukvarjal zadnjih deset let. V bistvu so to predvsem iz krogle izpeljane mnogostranične tvorbe kot estetski dekorativni elementi. Preden je prišel do teh izdelkov, je veliko razmišljal, računal, potem pa izrezoval in lepil. Tu sta prišla do izraza njegova izrazito zelo natančna narava in smisel za eksaktnost in natančnost. Nekaj teh teles je odlil v bron.

Vseskozi pa se je Žnidaršič posvečal tudi grafiki: lesorezu, jedkanici, litografiji idr.

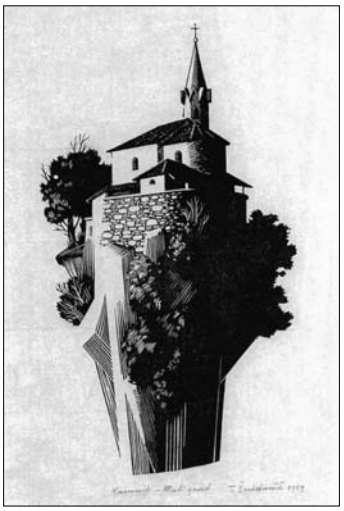

Tone Žnidaršič je bil delaven, vztrajen, zelo tovariški, dosleden, nepopustljiv do sebe in drugih. Ko so se prijatelji podali na Triglav, je šel z njimi in na vrh tudi prišel. Z ljudmi je bil prijazen, vedno pripravljen na pogovor, nikoli ni izbiral sogovornika, cenil je preprostega človeka, se mu znal prilagoditi, in izobraženca. Vsi, ki smo prihajali k njemu na obisk, se ga bomo spominjali predvsem po resnih pogovorih, zlasti o umetnosti. ■

»Po naravi sem optimist. To me v življenju rešuje.«

Po končanih letošnjih velikonočnih praznikih sem na pogovor povabil dolgoletnega dobrepoljskega župnika Franca Škulja. Govorila sva o doživljanju velike noči, o njegovem prihodu v naš kraj ter še o marsičem v njegovem dolgoletnem župnikovanju.

Gospod župnik, za nami so velikonočni prazniki. Vedno lahko opazimo, da jih doživljate zelo intenzivno, tako po organizacijski kot po čustveni plati. Kako ste praznike doživeli letos?

Velika noč mi pomeni neizmerno veliko, lahko bi rekel vse. Zahvaljujoč se že doživljanju velike noči doma in v rojstni župniji, potem pa intelektualni nadgradnji na teološki fakulteti, kjer nam je svetniški kandidat prof. dr. Anton Strle z globokimi filozofskimi, predvsem pa teološkimi razlagami osvetlil to temeljno resnico naše vere. Hvaležen sem tudi, da sem prišel v župnijo, kjer se velika noč od nekdaj praznuje zelo bogato in poglobljeno. Tudi letos, čeprav sem se nekoliko bal zaradi let in napora, ki ga ti prazniki zahtevajo, je bila velika noč izredno lepa in doživeta.

Menite, da se sicer ljudje dovolj zavedamo pomena velike noči?

Najprej hvala za to globoko vprašanje. Težko je reči, kako posameznik doživlja veliko noč. Zdi se mi, da smo vsi o njej še vedno premalo poučeni, da o njej premalo razmišljamo, pa tudi da se morda premalo potrudimo, da bi jo spoznali in prav doživeli. Tu bi rad poudaril temeljne verske resnice: Z veliko nočjo krščanska vera stoji in pade. Sveti Pavel jasno pravi: »Če Kristus ni vstal, je prazna naša vera, smo mi najbolj ubogi ljudje. Potem so izgubljeni tudi tisti, ki so zaspali v Kristusu« (prim. 1 Kor. 15,12–18). Z velikonočnimi dogodki je Bog pokazal svojo največjo vsemogočnost in ljubezen do človeka. On, ki je človeka iz gole ljubezni ustvaril po svoji podobi, mu dal delež svojega življenja ter mu podaril razum, svobodno voljo in nesmrtnost. Po hudičevi nevoščljivosti pa je človek odrekel pokorščino Bogu in storil greh, kar pa Boga ni odvrnilo od ljubezenskega odnosa do človeka. Sklenil je nekaj še bolj fantastičnega: da odreši človeka po svojem Sinu.

Bilo nas je sedem otrok, ki pa smo se imeli neizmerno radi. Tudi z drugimi otroki v vasi smo bili zelo prijateljski in se veliko skupaj igrali, poleti pa se kopali v Krki, ki teče za vasjo. Vera nam je bila kot vsakdanja hrana.

Svobodna volja je velik, toda nevaren, dar in marsikdo jo v svoji domišljavosti izkoristi za svojo, morda celo večno, nesrečo. Kdor doživlja v pravem radostnem duhu te skrivnosti sedaj, jih bo v nepojmljivem duhu živel tudi vso večnost. Bog več kot je storil za nas, ni mogel storiti, sedaj pa je na nas, da mu z ljubeznijo odgovorimo ali pa ne.

Za tiste malo mlajše bralce se vrniva v zgodovino. V našo župnijo ste prišli po smrti Rafka Fabianija, kajne? Kako se spominjate tistega časa?

Ko sem kot 25-letni kaplan prihajal leta 1971 v Dobrepolje, si nikakor nisem predstavljal, da bom tukaj tako dolgo. Čeprav moram povedati, da sem si želel in si v mislih in fantaziji predstavljal podobno župnijo, kot je Dobrepolje. G. župnik Rafko me je sprejel zelo ljubeznivo in mi bil kot dober oče. V vizitacijskem poročilu pred birmo, kar sem pozneje prebral, je celo predlagal nadškofu Pogačniku, naj mene postavi za žup. upravitelja, on pa bi mi pomagal kot duh. pomočnik. Njegova smrt me je zelo prizadela in si skoraj nisem mogel misliti, da bi lahko ostal tako mlad župnik na tako veliki in dobri župniji. Dobrepolje je vedno veljalo za dobro, verno župnijo, čeprav je v župnijah, kjer skoraj vsi ljudje hodijo v cerkev, nevarnost, da postane to za marsikoga zgolj navada. Čutil sem veliko področje dela ravno v poglobitvi osebne vere. To so bili časi po koncilu, ko je bilo zelo v ospredju ustanavljanje različnih skupin. Hitro sem g. Rafka navdušil za ustanovitev ŽPS in izdajanje župnijskega glasila Oznanila. Bili smo med prvimi župnijami v Sloveniji, ki so to imele. Je pa bil tisk seveda ciklostil, manjkalo pa je tudi prostorov za zbiranje ljudi, še zlasti za verouk. Še z g. Rafkom sva načrtovala in se pogovarjala o novem župnišču, potem pa smo za darove ob njegovem pogrebu kupili prvo opeko za novo župnišče. Nujno smo potrebovali župnijsko dvorano za najrazličnejša srečanja in pa veroučne prostore za poučevanje verouka. Dvorane pa takratna oblast nikakor ni dovolila. Na svojo roko smo naredili dvorano in namesto predelnih sten postavili harmonika vrata. Ko so prišli pri prevzemu hiše strokovnjaki pregledat in

je bil med njimi tudi eden veren, sem ga na koncu vprašal, če niso opazili, da niso prave stene, pa je rekel: »Seveda smo, pa smo se naredili, kot da ne vidimo, da ne boste imeli težav.«

Tudi sicer je bila podoba Dobrepolja v tistih časih bistveno drugačna. Nismo imeli vodovoda, do Vidma ni pripeljala nobena asfaltirana cesta, skoraj ni bilo nobene novejše hiše. Dobrepolje je veljalo kot od države zapostavljen kraj, kar mi je zelo jasno povedal tudi borec Ris, ki pa mi je bil zelo naklonjen in mi marsikdaj pomagal iz najrazličnejših zagat.

Ste si takrat mislili, da boste tu pri nas ostali toliko let?

V tistem času so bili kaplani v župniji po tri leta. Tudi jaz sem prvotno mislil, da bo tako. Smrt g. Rafka pa je povzročila, da sem ostal najprej kot začasni žup. upravitelj in so se ljudje zelo čudili, ko je bilo pred kaplanskimi izpiti, ki jih mora vsak kaplan delati tri leta, oznanjeno, da gre župnik na kaplanske izpite.

Kako pa ste preživeli mladost? Kdo Vam je predstavil vero? Kdaj se je pri Vas izoblikovala želja postati duhovnik?

Rojen sem bil julija 1945. V najhujšem času za slovenski narod. Takrat so se vršili poboji mnogih zavednih slovenskih mož in fantov, tudi moja dva strica sta bila odpeljana, četudi nista sodelovala v nobenih borbah. In ravno to leto je bilo rojenih v Sloveniji 64 novomašnikov, kar je največ v celi zgodovini našega naroda. Bila so to leta revščine. Vojna in komunizem sta povzročila mnogo gorja, razdelila slovenski narod in ga pahnila v pomanjkanje. Doma imamo srednje veliko kmetijo in kljub obveznim oddajam smo imeli vsaj koruze, zelja in krompirja, da nismo bili lačni. Spomnim pa se mame, ki je rekla, da skoraj ne pozna denarja, ker ga nima nikoli v roki.

Bilo nas je sedem otrok, ki pa smo se imeli neizmerno radi. Tudi z drugimi otroki v vasi smo bili zelo prijateljski in se veliko skupaj igrali, poleti pa se kopali v Krki, ki teče za vasjo. Vera nam je bila kot vsakdanja hrana. Nobene prisile nisem nikoli čutil, a dolgo sploh nisem vedel, da je možno v nedeljo ne iti k maši. Vsi smo šli: oče, mama in kak manjši otrok zjutraj, drugi pa ob desetih. Mama je imela izreden dar za praznovanja in sam ne vem, kako je pripravila v tisti revščini

vsako nedeljo praznično kosilo, ki smo se ga vsi nezmerno veselili. Še zlasti pa so bili lepi prazniki, na prvem mestu velika noč, ki smo jo praznovali nadvse slovesno. Prav tako tudi adventni in božični čas pa šmarnice v maju, ko smo hodili tudi ob delavnikih k maši.

Bog, Cerkev, duhovniki so bili v naši družini spoštovani, nikoli ni nihče rekel slabe besede o teh stvareh. Še kot zelo majhen se spomnim, da me je starejša sestra nesla spat in me je vprašala, koga imam najrajši. Rekel sem, da mamo, pa me je poučila: »Najrajši se mora imeti Boga, nato pa mamo in druge ljudi.«

Takrat ni bilo nobenih igrač, temveč smo si otroci sami izmislili najrazličnejše igre. Imel sem za to velik smisel. Zbral sem otroke iz vasi in jih naučil peti, da smo se igrali mašo ali šolo, kjer sem bil učitelj. Včasih je bilo prav hudo, ko sem moral pustiti svojo igro in iti z živino na pašo. Duhovniški poklic je bil v meni, odkar pomnim. Le ko sem doraščal, me je skrbelo, kako bo, če se kot duhovnik ne bom smel poročiti. Nisem pa si mogel nikoli predstavljati sebe v kakem drugem poklicu. V šoli nisem imel težav in po končani takrat še nižji gimnaziji me je domači kaplan nagovoril, da sem šem v klasično gimnazijo v Pazin na Hrvaško. Bilo mi je obupno dolgčas in sem mislil, da bom kar umrl, da pa bi šel domov, ni bilo govora, saj sem sam hotel iti tja.

Vemo, da ste velik ljubitelj petja in glasbe. Je bilo vedno tako, še preden ste postali duhovnik?

Pojem rad, odkar se zavedam. V zimskih večerih je mama kuhala večerjo, mi pa smo šli na peč in vse večere prepevali. Po večerji smo skupaj molili rožni venec, kar pa se mi je zdelo obupno dolgo. Danes mi je ta molitev nadvse draga, kot otroku pa mi je bila dolgočasna. Nadvse vesel sem pa bil, če je duhovnik pri maši kaj pel. Pete maše so mi bile izredno všeč. Že kot devetleten pa sem začel s sestro hoditi na kor in sem ponosno pel med alti. Do nižje gimnazije sem imel šest km daleč, pot domov sem večinoma prepeval. Tudi v malem semenišču in v bogoslovju sem se veliko zanimal za petje, ga tudi pomagal voditi, tako da so mi zlasti verske pa tudi narodne pesmi zelo domače in jih dokaj dobro poznam. Vidi pa se, da nimam nobene glasbene izobrazbe, le veliko veselja in morda nekaj prakse.

Med Dobrepoljci živite že dobrih štirideset let. Se je v tem času veliko spremenilo, predvsem na področju vere?

Skoraj celo duhovniško življenje živim v Dobrepolju. Tu sem doživel mnogo lepega pa tudi marsikaj težkega. V veliko pomoč so mi bili številni kaplani, saj je župnija, hvala Bogu, vedno imela kaplane, kot tudi večina dobrih faranov, še posebno vsi ključarji, gospodarski svet, člani ŽPS-ja, vestni mežnarji. Kot sem že omenil, je dušno pastirstvo, ki je glavni namen duhovnikovega dela, moje veliko veselje. Skoraj ni Dobrepoljca, ki ga nisem učil verouka, mnogi ste prihajali k mladinskemu verouku, saj je bilo v

najboljših letih vključenih vanj več kot 100 mladih. V mladinskem zboru, ki je bil za tiste čase na začetku nekaj novega, saj smo vključili tudi različne instrumente, je pelo vedno več kot 40 mladih. Velika ljubezen in skrb sta mi bila oba mešana zbora: na Vidmu in v Ponikvah. Koliko sem jih krstil, poročil, spremljal na zadnji poti in za vse molil, da bi jih nebeški Oče sprejel k sebi v večno srečo. Obstajajo tri zakonske skupine, ene pa so v nastajanju. Kmalu smo začeli tudi molitvene skupine, ki so bile na začetku v vseh vaseh in zelo številne. Zdi se mi, da je molitev tudi na ta način postala v župniji še bolj navzoča in je priklicala mnoge milosti. Številni duhovni poklici so gotovo sad velikega trpljenja med in po vojni pa tudi sad mnogih molitev. Ponosen sem na ponedeljkova čaščenja, ko za vso župnijo in ves narod cel dan molimo v kapeli. Bilo je nešteto predavanj, najrazličnejših srečanj, duhovnih obnov in misijonov. Župnija slovi po dobri tradiciji, kot so še vedno mnoge pobožnosti, od devetdnevnice za Brezmadežno do božične. Nekatere pobožnosti smo skušali posodobiti, pri nekaterih je obisk skromnejši kot nekoč, pri drugih celo boljši. Cerkev je vedno na poti iskanja in se stalno sprašuje, kaj narediti, da bodo ljudje že na tem svetu lažje živeli in lažje prišli v nebesa.

Poznani ste tudi kot zelo aktiven na gospodarskem področju. V zadnjih letih ste uresničili željo po izgradnji doma za starejše ter obnovili farno cerkev. Kaže, da Vam nikoli ne zmanjka idej. Kako gledate na prehojeno pot na tem področju? Imate načrte tudi za naprej?

Gospodarska skrb za župnijo je ena od odgovornosti vsakega župnika. Eni imajo zato več smisla, drugi manj. Predvsem mora vsak paziti, da se na cerkvenih objektih ne dela škoda. V času, ko sem jaz župnik, smo ob veliki pomoči vseh faranov zgradili in obnovili mnoge stvari. Bili so to tudi sorazmerno ugodni časi. Veliko so tudi pomagali zlasti nekateri kaplani, ki so bili pri nas. Rad pa bi poudaril, da imam občutek, da je denar v naši župniji stokrat blagoslovljen. Ne zanašam se nikoli na moč denarja, vem pa, da je denar, če ga uporabljaš po Božji volji, lahko velik blagoslov. Zmeraj sem si najbolj želel, da bi bila župnijska cerkev kot skupen dom, lepa in dostojanstvena. Vanjo zahaja mnogo tudi tujih ljudi, še posebno, ker je vedno odprta. Mi pa v njej doživljamo vse največje slovesnosti, od praznikov vsako cerkveno leto do novih maš, birm, porok, pogrebov in še marsičesa. Z leti je vsaka stavba potrebna popravila. Zunanjost smo uredili pred leti, lani pa še notranjost. Po tleh so bili mnogi kamni razbiti, ponekod je bila še opeka, uredili smo talno gretje, klopi in je sedaj res lepa in urejena.

Kot dušni pastir sem vedno želel poskrbeti ne le za večnost, temveč da bi bilo že življenje na tem svetu čim lepše in človeka vrednejše. Za mladino smo naredili mladinski center, ki je bil včasih zelo dobro obiskan, zadnje čase pa nekoliko manj, za starejše pa smo zgradili dom sv. Terezije, v katerem marsikdo najde zadnje dostojno bivališče. Hvaležen sem vodstvu doma, ker ga odlično upravlja dom in so mnogi v njem zadovoljni.

> *Mnogokrat se spomnim na pisatelja Vitomila Zupana, ki je sicer živel zelo problematično življenje, daleč od Boga, kako je zapisal: Če bi se mogel za koga odločiti, bi se edino za Kristusa.*

Tudi vseh osem podružnic je v dostojnem stanju, bo pa vedno treba še kaj popraviti in polepšati. Pred osmimi leti smo se odločili, da bomo nabavili bronaste zvonove in ste nekateri zanje že prispevali. Vaš denar je še vedno na banki in bo porabljen za zvonove, za katere ste ga darovali.

Že g. Rafko je veliko kupoval knjige, nekatere so ostale v župniji, sam pa imam tudi veliko veselje do knjig in z leti se je nabrala zajetna knjižnica, ki jo trenutno urejata soseda g. in ga. Štorman Vreg. Ko bo nared, jo bomo z veseljem dali v uporabo vsem, ki boste želeli brati dobre knjige.

Kako pa sicer gledate na današnji čas? Ni zanimivo, da imamo vse tisto, o čemer so naši predniki sanjali, a vseeno ni opaziti, da bi bili srečni in zadovoljni?

Veliko in obsežno vprašanje. Vsak čas je lep, vsi časi so Božji časi in za vsakega človeka je najlepši in najpomembnejši čas tisti, v katerem on živi. Vsak čas prinaša tudi svoje izzive, svoje lepe in težke trenutke, vsak pa naj bi ta edini čas, ki mu je dan, izkoristil, da bi za njim ostala lepa sled, on pa dosegel svoj cilj. Včasih smo se borili z materialno revščino, v duhu pa bili veseli in srečni. Danes živimo pri nas 70 let v miru, brez vojn, kar ni bilo nikoli, obenem pa v velikem blagostanju. To naj bi prineslo v človeško srce zadovoljstvo. A žal tega ni v tolikšni meri, kot bi človek pričakoval. Ne znamo se veseliti tega, ne znamo biti za to hvaležni. Mislim pa, da je temeljna napaka, da pozabljamo na Boga. Eden največjih mislecev sveta, sveti Avguštin, je zapisal večno veljavne besede: ZASE SI NAS USTAVRIL, O, BOG, IN NEMIRNO JE NAŠE SRCE, DOKLER SE NE ODPOČIJE V TEBI. Zapisal je to po dolgem iskanju sreče v veliki časti, ko je bil mlad, izredno sposoben in velik grešnik. Vse si je privoščil, a sreče ni bilo. Ko pa je našel Boga, je našel mir srca in kar je iskal. Toliko ljudi danes trpi zlasti za najrazličnejšimi duševnimi stiskami, posebno depresijo. Sveta mati Terezija je dejala, kar pogosto omenjam, da je najhujša bolezen zahodnega človeka danes OSAMLJENOST. Ljudje živijo v velikih, lepih hišah, z mnogo denarja in tam premišljujejo svoje žalostno stanje, osamljeni, brez pravih prijateljev.

Kaj vidite kot glavno nevarnost, ki danes preži na otroke in mladino?

Mlade ljudi imam zelo rad. Veliko zanje molim, ker vem, da jih v življenju čaka marsikatera preizkušnja. Mladim ljudem tudi ne zamerim napak in neumnosti, ki jih včasih počnejo, saj je mlad človek neizkušen, neumen, mi starejši jim moramo dajati dober zgled, jih pravilno usmerjati, jim vsestransko pomagati. Hudo mi je, ko opažam, kako mnogi mladi zaidejo v svet najrazličnejših omam, od kajenja, alkohola pa do drog in mamil, še posebno, kako mnogi postajajo sužnji interneta in vsega, kar te virtualne možnosti prinašajo. Vse to vodi v osamo, vse si lahko privošči sam, brez posebnega truda, posledice pa so lahko usodne. Svetujem jim več medsebojnega druženja, pogovora, skupnih zabav pa tudi skupnih iskanj in seveda žive vere, ki zna osvetliti tudi najtežje težave življenja.

Menite, da bo Cerkev našla odgovore na vprašanja sodobnega sveta? Bo lahko privabila predvsem mlade v cerkve, stran od pametnih telefonov, virtualnega sveta in družbenih omrežij?

Za vse, ki imamo radi mlade, so to veliki izzivi. Cerkev si po svojih močeh prizadeva, vabi, organizira za mlade različna srečanja, predavanja, a žal pogosto mladi to prezrejo. Vsi bi morali stopiti skupaj, posebno vsi, ki imamo kakršen koli stik z mladimi, in si pomagati, svetovati, kako mlade ljudi obvarovati in jim pokazati pot v življenje, ki je lepo in osrečujoče, seveda če ga pametno živimo. Vedno se je in se bo človek spraševal: Kdo sem, zakaj živim in kam grem? Tu ima krščanstvo zelo jasne odgovore in hvala Bogu, tudi v teh časih mnogi mladi spoznajo v Kristusu svojega prijatelja, ki jim nudi varno oporo in moč. Mnogokrat se spomnim na pisatelja Vitomila Zupana, ki je sicer živel zelo problematično življenje, daleč od Boga, kako je zapisal: Če bi se mogel za koga odločiti, bi se edino za Kristusa.

Kako sicer gledate v prihodnost? Ste optimistični glede življenja v naši župniji, občini, državi?

Po naravi sem optimist. To me v življenju rešuje, čeprav skušam realno gledati na življenje. Pokojni nadškof Šuštar je pogosto ponavljal: Bodimo si prijazni sopotniki na življenjski poti, saj je življenje že itak dovolj težko. V slogi je moč, držimo skupaj. Spoštujmo drug drugega in skušajmo razumeti, če kdo misli drugače. Sam pa vse vedno znova izročam v Božje varstvo, saj sem prepričan, da je to največ, kar lahko kot duhovnik storim.

G. župnik, hvala za pogovor. Želim Vam še veliko zdravja in energije za širjenje vere v našem kraju. ■

Piše: **Zdravko Marič**, dr.med.

Tudi na "v redu" bom vse za tvoje zdravje "naredu"

Na vsakih 1200 pregledanih pacientov se zgodi, da me tisočdvestoprvi ob prihodu v ambulanto vpraša: "Kako ste?" Presunljivi dražljaji me zbegajo v miselno neskladje, podobno kot bi namazal na kruh dober med, na med pa še dobro jetrno pašteto. Oboje vrhunsko, pa vendar se nekako tepe med seboj. Iz možganov, v katerih se je tistega dne zmešala kombinacija ambulantnih obravnav, podobna jetrni pašteti, se mi je nepričakovano izcimil medeni odgovor, ki se je glasil: "V redu!" Verjetno je za večino vas, ki trenutno berete moje pisanje, odgovor "v redu" preveč zakompliciran. Da bi razložil epsko, filozofsko, umetniško in bioepohalno dimenzijo tega multiintegriranega odgovora, ga moram dodatno pojasniti z izrazi, ki imajo podoben pomen. Pomensko podobni odgovori so (naj vas opozorim, da prav tako zelo zakomplicirani) naslednji: "okej", "bo", "kul", "fajn" in "dobro". Morate razumeti, da sem študiran človek in zato je normalno, da so moji odzivi na življenjsko težka vprašanja, kot je denimo "Kako ste?", nevsakdanji, pomensko globoki in v vse življenjske sfere segajoči. In odgovor "V redu" je tako briljanten, unikaten in širokopomenski, da si zasluži posebno razlago in razčlenitev.

Najprej se osredotočimo na tisto hipno razmišljanje, ki me je v sekundi med vprašanjem "Kako ste?" in odgovorom "V redu!" preplavilo čez živčne sfere in oblikovalo ta pomensko superiorni odgovor. V tisti sekundi sem razmišljal naslednje: res da sem fizično zdrav, saj sem sposoben, ko zagledam miš, skočiti sonožno na 120 cm visoko mizo; res da sem psihično zdrav, saj sem sposoben kljub mukotrpnemu čakanju v dolgi vrsti na pomfri s pečeno kranjsko in light majonezo zapeti pesem *Kravica se pase, jaz pa jem klobase*. Res se torej psihofizično počutim zdravega, a v tistem trenutku se mi postavlja vprašanje: "Zdravc, a res lahko ob toliko bolnikih, ki so danes prišli v tvojo ambulanto po pomoč, porečeš, da pa tebi ni nič? Kajti če si normalen človek, ki ima sočutje do težav sočloveka, se ob srečanju s toliko bolniki lahko počutiš zgolj slabo. In če se počutiš slabo, pač nisi zdrav ..." Po drugi strani pa spet ne smem odgovoriti, da se počutim zanič, saj bi vsak normalen pacient ob takem odgovoru pomislil: "Le kako naj me zdravi zdravnik, ki se počuti še bolj zanič kot jaz ..." Odgovor na vprašanje "Kako ste" je torej v tistem trenutku zame izredno težek, pa vendar je vprašanje prijetno presenečenje, saj me v tistem trenutku navdaja s spoznanjem, da se še najde tu in tam kakšen od bolnikov, ki me ima za navadnega smrtnika. Večina jih ima namreč ob medijski spakedraščini pojma medicina zdravstvo za faširni stroj, v katerega se tlačijo kupi nekakovostnega mesa v obliki bolezenskih težav, pričakuje pa se, da se bo po medicinskem mletju skozi cev navzven zvijala dolga dišeča klobasa zdravja. In ta faširni stroj naj bi, kot izhaja iz medijske propagande, upravljala oseba, imenovana nezmotljivi, nekvarljivi in neuničljivi zdravstveni avtomat, drugače rečeno zdravkomat, še drugače rečeno zdravnik in še drugače rečeno dohtar. Seveda se kot za vsak dober stroj spodobi, da deluje čim bolj brezhibno. Da pa bi bil ta pogoj izpolnjen v največji možni meri, potrebuje tudi zdravkomat čim več podatkov, da preračuna, kako bo zmlel bolnikove težave in ustvaril največjo možno kakovost zdravja. Sedaj pa sledi razkritje velike medicinske skrivnosti, in sicer veščina začetka obravnave bolnika s strani zdravnika. Morda občinsko glasilo ni primeren medij za podajanje tako visoko strokovnih informacij, a vseeno sem se odločil, če sem že začel opis kompleksnih medicinskih

postopkov, bom z njimi tudi nadaljeval, saj gre za vsak dan slišan uvod v medicinsko obravnavo.

Začne se z mojim težko odgovorljivim vprašanjem: "Kako ste?" Zapletenost, širokospektralnost, bistroumnost in visoka strokovnost tega vprašanja se odražajo v pestrosti posledičnih odgovorov. Najpogostejši med njimi so: "slabo", "zanič", "kakor drugi hočejo", "boste vi povedali", "če sem tukaj, že ne dobro", "je že bilo boljše", "to in to me boli" itd. Najbolj poredko, šele po 1200 pregledanih pacientih, se zgodi, da tisočdvestoprvi poreče: "V redu." Pa poglejmo spet znanstvene dimenzije teh pretkanih, miselno zapletenih in enigmatsko zavitih uvodnih stikov ambulantne obravnave. Uvodni odgovor na vprašanje "Kako ste?" ima vlogo neke vrste intonacije, ki jo daje pacient (kot dirigent) zdravniku (kot pevskemu zboru). Pevski zbor, ki mu hoče dirigirati vsak pacient, ki pride v ambulanto, je v zdravnikovi glavi in predstavlja miselne sfere kot posamezne faze njegovega dela. Gre za kvintet nosilcev ambulantne obravnave, ki ga sestavljajo Receptopisec, Napotničar, Bolniškodajalec, Potuhec in Zdravoslogec. Kot izhaja iz večine odgovorov, kjer izhodišče opisa počutja izžareva negativnost, lahko sklepamo, da prizadeti s svojo otvoritveno izjavo daje intonacijo žalostinke. Dirigentov pacientov je vsaj sto na dan in glede na to dejstvo dovolite, da vam predstavim in opišem vseh pet članov vsak dan nastopajoče glasbene skupine. Receptopisec je pevec, ki večinoma poje skozi cel nastop in njegovo glavno vlogo zahteva domala vsak dirigent. Drugi najpomembnejši član kvinteta je Napotničar, pomen njegovega glasu je usmerjanje dirigentovih zahtev v višje sfere dojemanja in občutenja glasbe, ki ji v medicini rečemo zdravje. Bolniškodajalec je odgovoren za upočasnjenost ritma, izzivanje lahkotnosti, ki dirigenta razbremeni iz divjega mahanja v komaj zaznavno valovanje dirigentske palice. Posebno vlogo ima Potuhec. Njegova naloga je skozi celo skladbo prisotno pomožno petje, katerega učinek je sprotno usmerjanje skladbe v smer najprijetnejših tonov za dirigentova ušesa. Na koncu pa je v kvintetu še Zdravoslogec. Dirigentu najmanj zaželena oseba, ki bi jo vsak pacient takoj vrgel iz pevskega zbora, a je ne more, ker jo je vsakemu zdravniku dodelila država kot nujni člen zdravstvene kvintetne verige. Njen glas je glas zvona, ki odmeva kot opozorilo, da je treba nekaj spremeniti, če hočemo, da bo dirigent pacient ostal dolgo čil in zdrav. A dirigentu ta opozorila niso všeč, zato forsira druge štiri pevce. Na srečo pa se najdejo v ambulanti tudi taki dirigenti pacienti, ki pri obisku zdravnika dajejo čedalje manj poudarka prvim štirim članom in čedalje več poudarka Zdravoslogcu. Ti pacienti so najbolj zadovoljni s pesmijo, ki jo izzove vseh pet glasov.

Nekega četrtka popoldne je stopil v ambulanto pacient Mrak. Bil je mračnega videza in na vprašanje "Kako ste?" je odgovoril: "Slabo!". Bil je 1200. pacient v tistem mesecu in takoj po tej vsakdanji intonaciji je začel dirigirati naslednjo pesem, uradno priznano himno splošnih ambulant: "Napišite mi ta in ta recept, napotnico za tega in tega specialista in odprite bolniško. V soboto grem na piknik, kjer bomo s prijatelji žurali do poznih ur." Če dobro pogledamo, je želel aktivirati Receptopisca, Napotničarja, Bolniškodajalca in Potuhca. A tisti dan kvintet v zdravnikovi glavi ni zapel tako, kot mu je hotel dirigirati pacient. Ob pogledu na bolnikove izvide in naravo težav so najprej zadoneli zveneči glasovi Zdravoslogca, drugi štirje pevci so lahko samo potihem mrmrali kot spremljava. Težko je sedla pesem tistega dne na dušo pacienta ... Še cel dan mu je v glavi odzvanjala ambulantna melodija in doma, v gostilni, v službi in zvečer v župniji na pripravah na zakrament svetega zakona je bilo slišati besede: "Nisem bil deležen niti enega recepta, ne napotnice in ne bolniške. Še za predporočni piknik mi je prepovedal alkohol, cigarete in prenažiranje. Samo dieto, abstinenco in rekreacijo je svetoval. Kakšen zdravnik je to?"

Istega četrtka popoldne je vstopil v isto ambulanto pacient Žarko. Izžareval je optimizem in še preden ga je zdravnik vprašal po težavah, je Žarko vprašal zdravnika: "Kako ste?" in dobil odgovor "V redu!". Bil je tisočdvestoprvi pacient v tistem mesecu in takoj po vprašanju s strani zdravnika "Kako ste pa vi?" je začel dirigirati v ambulantah redko slišano pesem, ob kateri je od veselja oživel še Jezušček v miniaturnih jaslicah na omari in začel v radostnem ritmu živahno brcati z novorojenimi nožicami. "Prišel sem vam sporočit, da že dva meseca ne potrebujem zdravil za pritisk, da lahko stornirava napotnico, ki ste mi jo dali za internista, da sem bolniško zaradi dobrega počutja prekinil že pred dvema mesecema in da ne kadim, ne pijem in ne hodim več na pozne obilne večerje že tri mesece. Obenem vas vabim na odbojkarsko tekmo Lovci proti gasilcem, kjer igram v prvi postavi gasilcev. Po tekmi sledi moj predavanje: `Zdravje se drži, ne lovi, bolezen se preprečuje, ne gasi!`." Spet so zadoneli zveneči glasovi Zdravoslogca, a tokrat so v dirigentovi duši izzvali občutke nagrade, zadoščenja, samoponosa in topline. Žarko je po odhodu iz ambulante te prijetne občutke ponesel domov, v gasilski dom, v službo ter na odbojkarski trening. Slišati je bilo izjave: "Ne potrebujem več niti enega recepta, ne napotnice in ne bolniške. Zdravnik bo prišel na odbojkarsko tekmo. Pohvalil me je za dieto, abstinenco in rekreacijo. Kakšen dober zdravnik je to!"

Po jutru se dan pozna, po uvodnih besedah ambulantna obravnava. Optimistična naravnanost, pozitivizem, cilj in notranja umirjenost so izhodišča, ki vodijo v pravilno smer premagovanja bolezni. Reči "kar v redu sem" je v času zdravstvenih težav res težko, a kolikokrat, moramo priznati, marsikdo od nas tudi v primeru samo majhnih težavic poreče: "Zanič sem", nekdo drug pa je v primeru hude bolezni sposoben reči: "Bo že kako, saj bo bolje!" Ni treba, da je bolnik tisti tisočdvestoprvi, ki bi zdravnika spraševal "Kako ste?", je pa zaželeno, da je čim več bolnikov tistih tisočdvestoprvih, ki na vprašanje zdravnika "Kako ste?" ne bodo odgovorili tako kot večina: "Zanič!" Kajti iz nič se res ne da narediti nič! ■

Vrtec Ringaraja – skupina Ježki

V tednu družine in ob materinskem dnevu so nam otroci iz skupine Ježki pripravili izredno lepo presenečenje in prečudovito darilo. Ob nesebični pomoči, trudu in pod taktirko vzgojiteljice Darje Erčulj in pomočnice Klavdije Kadunc so nas popeljali v drugačen, igriv svet. V hitrem tempu današnjega življenja je bila njihova predstava pravi balzam za nas gledalce, saj smo se umirili in prepustili ter uživali v vsakem trenutku.

Alenka Zabukovec

Najprej so nas otroci popeljali v čarobni svet pravljice, v kateri je kraljevala Mojca Pokrajculja s svojimi živalskimi prijatelji, nato so nam odstrli svet plesa, »ježkov« zborček in mali muzikanti pa so nam s pesmijo božali dušo.

Prečudovito je bilo opazovati vesele, nasmejane, zardele obrazke in široke nasmehe naših otrok po več kot uspešno izpeljani predstavi.

In ker nam staršem pri vzgoji in skrbi za naše nadobudneže nesebično priskočite na pomoč tudi stari starši, tete, strici, botri, prijatelji in drugi … je bil to praznik nas vseh.

Zahvaljujem se Darji in Klavdiji, ki sta vložili veliko truda in vaje v predstavo ter nam skupaj z našimi otroci pripravili nepozabno doživetje in najlepše darilo. ■

Rolanje z Mini športom

Na pobudo sveta staršev se je organiziral tečaj rolanja, ki ga je izvedlo športno društvo Mini šport. Tečaj je potekal prvi teden aprila, tako na Vidmu kot tudi na podružničnih osnovnih šolah v Kompoljah in Strugah.

Alenka Zabukovec

Prijazni in strokovni vaditelji so prišli po otroke v igralnice in učilnice in jih peljali na igrišče, kjer so jih primerno opremili za rolanje, jim razložili teoretične osnove in akcija se je lahko začela. Tečaj je bil namenjen tako vrtčevskim otrokom kot šolarjem, skratka vsem, ki so se želeli spoznati s tem športom, osvojiti osnove ali nadgraditi svoje znanje. Odziv na izvedbo tečaja je bil več kot odličen. Skupaj se ga je udeležilo 47 otrok, ki so bili zelo srečni in ponosni, ko so ob zaključku uspešno opravljenega tečaja prejeli tudi diplomo.

Zahvaljujem se vsem, ki ste pri organizaciji in izvedbi tečaja kakor koli pomagali, prav tako se zahvaljujem sodelavkam šole in vrtca ter ravnatelju, ki je prijazno dovolil uporabo šolskih igrišč.

Ta lepa izkušnja je dober obet, da bomo tudi v prihodnje s skupnimi močmi bogatili naše sobivanje in športni svet naših otrok. ■

'Pejma kmper pasadt'

Z naslovom odrske postavitve Pejma kmper pasadt se je na območnem srečanju otroških folklornih skupin 30. marca 2017 predstavila tudi Otroška folklorna skupina Vrtca Ringaraja.

Mateja Lohkar in Simona Francelj,
mentorici Otroške folklorne skupine Vrtca Ringaraja

Otroci so na oder prišli zelo energično, bili so otroško razigrani in se lepo igrali s krompirčki.

Z igro so prikazali, kako so včasih sadili krompir. Doživeto in glasno so zapeli ljudsko pesem Sijaj, sijaj, sončece. Z otroško razigranostjo so zaplesali in zapeli rajalno igro Bela, bela lilija.

Na koncu so ob glasbeni spremljavi harmonike in udarjanju ritma z motiko odtekli tek v kači.

Otroci so nastopali bosi in govorili v narečju naše, Dobrepoljske doline.

Hvala staršem otrok skupine Čebelice za zaupanje in pomoč pri časovni organizaciji vaj, Eneju Strahu in Davidu Lohkarju za glasbeno spremljavo na harmoniki ter Maji Virant za urejanje frizur (pletenje kitk) deklic. ■

»Narod je kakor drevo. Če mu porežeš veje, bo spet ozelenelo in še živelo. Če pa mu izpodrežeš korenine, usahne. Drevo, ki je zakoreninjeno globoko v zemlji, vzdrži tudi v hudih naravnih ujmah. Enako bo narod obstal, če se ne bo odtujil zemlji, na kateri se je pred davnimi stoletji naselil, ki ga preživlja in ki mu je postala domovina. Odtujiti se zemlji pomeni zavreči kulturno dediščino in svoj jezik, skratka vse to, po čemer se Slovenci razlikujemo od drugih evropskih narodov, po čemer smo razpoznavni. Ljudska pesem ni nepomemben privesek za učinkovitejšo turistično ponudbo, marveč je bistveno povezana s šegami vsakdanjega in prazničnega življenja slovenskega človeka«

(Kumer, 2002, str. 7).

Zlato priznanje za vrtčevski projekt

V okviru programa EKOŠOLA in s projektom ODGOVORNO S HRANO smo se strokovne delavke Vrtca Ringaraja v soboto, 11. 3. 2017, udeležile sejma Altermed v Celju.

Andreja Škulj, koordinatorica projekta

Andreja Škulj, Tanja Tegel, Sabina Novak, Mateja Lohkar, Tatjana Zevnik, Ana Puš in Laura Strah smo predstavile celoletni projekt našega vrtca z naslovom DOBREPOLJE, DOLINA SOŽITJA Z BOGATO TRADICIJO KULTURE, VREDNOT IN KULINARIKE ter zanj prejele ZLATO PRIZNANJE.

V vrtcu so v okviru projekta otroci celo leto v najrazličnejših načrtovanih in nenačrtovanih dejavnostih spoznavali pozitiven in odgovoren odnos do lokalno pridelane hrane in njene predelave ter se ozaveščali o pomenu zmanjšanja količine zavržene hrane. Z aktivnim učenjem iz lastnih izkušenj so pridobivali nova znanja, spoznanja in se med igro nezavedno učili. Ob nezavednem sodelovalnem učenju so otroci razvijali občutek zadovoljstva in uspeha.

Velik poudarek smo namenili sodelovanju z lokalno skupnostjo in širšo okolico ter vzpostavljanju, vzdrževanju in uživanju v medsebojnih odnosih. Otroke smo spodbujali k zdravemu načinu življenja in spoznavanju pomena sodelovanja, spoštovanja in upoštevanja različnosti.

Z uporabo različnih čutil so otroci naravo dojemali celostno in se ob tem učili spoštljivega, odgovornega ter naklonjenega odnosa do vsega, kar nas obdaja in bogati.

Na sejmu smo obiskovalcem ponudili medenjake in domača jabolka ter jim prikazali utrinek projekta in dela v našem vrtcu. ■

Petnajst let folklorne dejavnosti na OŠ Dobrepolje

V petek, 24. marca 2017, je bila v Jakličevem domu na Vidmu prireditev ob 15-letnici delovanja Otroške folklorne skupine na OŠ Dobrepolje.

Mlajša OFS OŠ Dobrepolje

PŠ Kompolje, razredna stopnja

Matej Kalan, Barbara Režek

Na jubilej otroške folklorne skupine so se učenci in učitelji pripravljali že od jeseni, ko so raziskovali in ustvarjali na različnih področjih ljudskega izročila. V mesecu marcu so bile izvedene številne delavnice, v katerih so sodelovali vsi učenci in učitelji matične šole ter podružničnih šol v Strugah in v Kompoljah. Na delavnicah so se učencem in učiteljem pridružili tudi domačini, ki so svoje praktično znanje prenašali na učence. Vsi izdelki, ki so nastali ob tej priložnosti, so bili razstavljeni v preddverju dvorane in na ploščadi pred Jakličevim domom na Vidmu. Folklorniki so obiskovalcem po prireditvi ponudili pecivo in hrano, ki so jo v preteklosti pripravljale naše babice. Vse pecivo in hrano so pripravili učenci skupaj z mentorji na delavnicah.

Na prireditvi so sodelovali: Otroški in Mladinski pevski zbor OŠ Dobrepolje z zborovodkinjo Valentino Ugovšek, Mlajša otroška folklorna skupina OŠ Dobrepolje z mentoricama Martino Prhaj in Mateja Hočevar, Starejša otroška folklorna skupina OŠ Dobrepolje z mentoricama Martino Prhaj in Majdo Blatnik, učenci iz PŠ Kompolje, ki jih vodita Špela Bobnar in Anja Tekavčič, ter učenci iz PŠ Struge, ki jih vodita Karmen Kljun in Mojca Pugelj. S svojimi plesi so prireditev obogatili tudi gostje, člani Folklorne skupine iz Ponikev, ki jih vodi Barbara Brodnik. Avtor odrske postavitve je Tomaž Simetiger. Prikazali so splet plesov iz Ponikev iz sredine 20. stoletja.

Otroška folklorna skupina je začela delovati leta 2002 na podružnični šoli v Ponikvah, kjer sta jo ustanovili Martina Prhaj in Mateja Hočevar. V šolskem letu 2006/07 je začela delovati folklorna skupina tudi na matični šoli. Martini Prhaj se je takrat kot mentorica pridružila Majda Blatnik. Folklorniki so v tem času postavili na oder kar 29 postavitev, katerih avtorica je Martina Prhaj.

Med odrskimi postavitvami se jih je veliko uvrstilo z območnih na regijska in tudi na državna srečanja folklornih skupin. Vsa pa so bila organizirana pod okriljem Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti.

Zlato priznanje na državnih revijah folklornih plesov so prijele naslednje odrske postavitve:

- leta 2009 odrska postavitev *Ples ob mizi in štokrlih,*
- leta 2010 odrska postavitev *Korlovc gre!,*
- leta 2011 odrska postavitev *Gari, kej gari?,*
- leta 2012 odrska postavitev *Čižme sma dubli,*
- leta 2013 odrska postavitev *Kej je muj klabuk?,*
- leta 2014 odrska postavitev *Hitro vstanite, prat se mudi!,*
- leta 2016 odrska postavitev *Prvič v šolo.*

Leta 2013 sta mentorici Martina Prhaj in Mateja Hočevar prejeli posebno priznanje s pohvalo za prepričljivo vzgojo mladih folklornikov.

Pri razvijanju idej za odrske postavitve so bili avtorici Martini Prhaj v veliko pomoč njeni domači, pokojni oče in teta Karlina, gospa Mara Brodnik in Fani Oblak iz Ponikev, gospa Ančka Lazar in družina Erčulj iz Zagorice ter gospa Malči Možina. Pri oblikovanju kostumske podobe skupine sta sodelovala etnolog dr. Bojan Knific in šivilja Mateja Lohkar.

Mlajša in Starejša otroška folklorna skupina s svojimi odrskimi postavitvami sodelujeta na različnih šolskih, krajevnih, občinskih prireditvah, gostujeta v Cankarjevem domu v Ljubljani, po Sloveniji na mednarodnih festivalih Gregorjevo v Rogaški Slatini, v Kamniku in na Lentu v Mariboru. Gostovali so tudi v Turčiji na mednarodnem otroškem festivalu v Izmiru. Folklorniki poleg plesa negujejo tudi večglasno ljudsko petje. Otroško ljudsko izročilo naše doline so predstavili na Radiu Ognjišče in Radiu Slovenija, kjer so sodelovali pri nastanku zgoščenke Sijaj, sonce.

Ob petnajstletnici delovanja sta nastala zbornik o otroški folklorni skupini OŠ Dobrepolje, ki ga je uredila Sonja Lenarčič, ter logotip po idejni zasnovi učitelji-

ce likovnega pouka magistre Svetlane Jakimovski - Rodič. Znak predstavlja rožico po obliki in po pomenu. Sestavljajo jo dekliške in fantovske figure, ki so razporejene v krogu tako, kot so razporejeni cvetni listi. Barve znaka so izbrane glede na barve folklornih oblačil, ki so tudi barve narave. Krog, ki ga ustvarijo figure, predstavlja ples v skupini, veselje in radost do življenja, ki ga prenašamo in ga bodo še naprej prenašali iz roda v rod.

Ob zaključku prireditve je Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna enota Ivančna Gorica, mentoricam otroške folklorne skupine OŠ Dobrepolje Martini Prhaj, Majdi Blatnik in Mateji Hočevar podelil jubilejno priznanje območne izpostave sklada, ki ga je izročila gospa Simona Zorko.

Na koncu prireditve je bilo presenečenje – velika torta, ki so si jo vsi ustvarjalci in nastopajoči pošteno zaslužili. Torto je podarila slaščičarka gospa Betka Brezovar.

Komaj so folklorniki v petek zaključili praznovanje, so takoj začeli intenzivne priprave za območno revijo, ki je potekala v četrtek, 30. 3. 2017, v dvorani Jakličevega doma na Vidmu v organizaciji Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, izpostava Ivančna Gorica. ■

Otroški in mladinski pevski zbor

ZAHVALA

Zahvaljujemo se nastopajočim, učiteljem, mentorjem in učencem, ki so pomagali pri oblikovanju in izvedbi prireditve ter obeležitve 15. jubileja otroške folklorne skupine. Posebna zahvala velja učiteljici Barbari Blatnik in njenim učencem za snemanje in fotografiranje delavnic, stojnic in prireditve, montažerki fotografij in filmčkov Saši Škulj ter tehnični ekipi Davidu Gačniku in Kristjanu Teglu, ki sta skrbela za ton in luč, gospodu Slavku Pajntarju - Pinkiju, ki je za obiskovalce po prireditvi pripravil topli napitek in gospe Betki Brezovar za podarjeno torto.
Veliko hvaležnost izrekamo ravnatelju OŠ Dobrepolje gospodu Ivanu Grandovcu za dolgoletno podporo in razumevanje pri razvijanju folklorne dejavnosti na šoli. Hvala Občini Dobrepolje in Šolskemu skladu OŠ Dobrepolje, ki del svojih sredstev namenjata tudi za folklorno dejavnost. Hvala tudi Javnemu skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti in njegovi izpostavi v Ivančni Gorici za vzorno sodelovanje in podporo.
Hvala staršem folklornikov, ki nam zaupate svoje otroke in nam pomagate pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti, povezanih s folkloro.
Hvala tudi obiskovalcem, ki ste v velikem številu napolnili dvorano in darovali prostovoljne prispevke.

Martina Prhaj, Mateja Hočevar in Majda Blatnik, mentorice OFS

Obrazložitev jubilejnega priznanja Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica:

Vse tri mentorice Martina Prhaj, Majda Blatnik in Mateja Hočevar opravljajo dragoceno delo s postavitvami otroških iger na oder. V današnjem času, ko se nam je zgodilo, da se otroci ne znajo več igrati v skupinah, ko je njihov svet prežet z ekrani, telefoni, video igricami ter različnimi spletnimi ponudbami zabav, je vztrajanje pri tovrstnem delu še prav posebej pomembno. Vse tri mentorice v delu s svojimi skupinami otrok ohranjajo nematerialno dediščino lokalnega okolja in širšega slovenskega prostora, jo oživljajo, raziskujejo in promovirajo ter jo postavljajo v javni prostor. Otroška folklora je ena od blagovnih znamk občine Dobrepolje. Na nastopih izven domačega kraja tako predstavljajo in promovirajo lokalni prostor in ime Dobrepolja tudi navzven.

Njihovo delo z otroki je prijazno, spodbudno, večdimenzionalno, profesionalno ter izjemno pomembno. Učencem nudijo prve odrske izkušnje, razvijajo njihovo samozavest nastopanja, vpeljujejo jih v svet folklore in preteklosti ter jim s tem dajejo dobre temelje za identiteto ter pripadnost skupnosti, na katere trdnih temeljih bodo lahko utemeljevali svoje prihodnje življenje.

Pri odrskih postavitvah v otroških folklornih skupinah OŠ Dobrepolje vse tri mentorice dosežejo posebno prepričljivost, otroci pozabijo, da nastopajo, so sproščeni, dejavni in dobro pripravljeni. Lahko začutimo spet tisti dih in energijo, za katero so v vsakdanjem življenju pogosto prikrajšani.

Iskrene čestitke Martini Prhaj, Mateji Hočevar in Majdi Blatnik za vse njihove drobne in velike uspehe pri delu z najmlajšimi. Zahvala za vsa njihova delovanja in sodelovanja tako na območnih srečanjih, regijskih predstavitvah in državnih prireditvah. Mentoricam želimo še veliko veselja in uspehov v nadaljnjih delovanjih ter predvsem poguma, da s svojim dragocenim delom vztrajajo tudi vnaprej!

PŠ Struge, razredna stopnja

Starejša OFS OŠ Dobrepolje

Peka velikonočne pletenice pri Urški Pugelj v Strugah

Vsi poznamo veliko noč kot krščanski praznik, le da imamo različne spomine nanj. Nekatere spominja na barvanje pirhov in peko potice, drugi se spominjajo velikonočnega žegna, tretji pa se radi spominjajo blagoslovljenega velikonočnega družinskega zajtrka ter druženja s sorodniki in prijatelji. Vodja POŠ Mojca Pugelj se je v času velikega tedna 12. 4. 2017 dogovorila z go. Urško Pugelj, ki je znana po peki domačih dobrot, da nam prikaže postopek peke velikonočne pletenice.

Učiteljice razredne stopnje POŠ Struge

Urška je učence in učenke ter učiteljice od 1. do 5. razreda POŠ Struge prijazno sprejela na svoj dom, kjer smo se v njeni pekovski delavnici preizkusili v spretnostih rokovanja s testom, gnetenja, valjanja ter pletenja pletenice. Povedala nam je, da je to poseben praznični kruh, narejen iz mlečnega testa, ki mora biti za pletenje ravno prav čvrsto in pravilno vzhajano. Mehko testo se namreč zlepi, trdo pa se pri pletenju trga. Mi smo vsak svojo pletenico izdelali v obliki kroga.

Že tradicionalno se za velikonočne praznike v naših krajih na praznični mizi poleg šunke, hrena, pirhov, potice in drugih dobrot znajde tudi pletenica.

Ne samo da gre v slast, velikonočna pletenica predstavlja tudi čudovito dekoracijo na praznični mizi.

Omamen vonj se je razširil po delavnici, ko smo čakali, da so se pletenice spekle. Prilegla se je tudi malica s slastnim pecivom in pijačo.

Za učence in učenke je bila to prav posebna izkušnja, saj je bil to čudovit prenos znanja kulturne dediščine na mlajše. Videli smo tudi številna priznanja ge. Urške za njene pekovske in slaščičarske umetnine, za kar ji tudi iskreno čestitamo ter ji želimo še veliko veselja in zdravja pri peki.

Veseli smo bili lepo pečenih velikonočnih pletenic, ki bodo krasile praznične mize po domovih. ■

Iskrena hvala, ga. Urška!
Dobrota se razdaja
tako rahlo,
nežno,
pada kot drobcena semena po
naših poteh
in jih oživlja
s cvetovi!

Literarni natečaj Moja rodna domovina – Jaz in Slovenija čez 25 let

Maja Marolt, sedmošolka JVIZ OŠ Dobrepolje, je nagrajenka vseslovenskega literarnega natečaja Moja rodna domovina, ki ga je že 9. leto razpisala pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja Osnovna šola Vič, po številu učencev (več kot 850) največja slovenska osnovna šola, v sodelovanju z Območnim združenjem veteranov vojne za Slovenijo mesta Ljubljane, ki neguje vrednote slovenske osamosvojitve, pridobljene v osamosvojitveni vojni leta 1991.

Ema Sevšek, mentorica

Letos so slovenski osnovnošolci od 6. do 9. razreda, tudi učenci rojaki v zamejstvu v Italiji, na Koroškem v Avstriji in v Porabju na Madžarskem, s pisano slovensko besedo na temo Jaz in Slovenija čez 25 let izrazili svoje otroške sanje o lepotah Slovenije in slovenskega jezika, domoljubju in še marsičem drugem, po čemer hrepenijo, kar želijo izboljšati, da bi odraščali v medsebojnem spoštovanju in za človeka prijaznem okolju.

Maja je začutila, da je domoljubna čustva najpristneje mogoče izraziti s poezijo, in prepričala je tričlansko strokovno literarno ocenjevalno komisijo ter štiričlansko komisijo Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo mesta Ljubljane. Za izvirno pesemsko besedilo Maji iskreno čestitamo. ■

JAZ IN SLOVENIJA ČEZ 25 LET

Včasih si želim čas zavrtet,
da bi vedela, kakšen bo naš svet
čez 25 let.

Bo narava še vedno lepa
ali bom jaz kot slepa
v umazaniji živela zlepa?

Seveda pa upam na najbolje,
da bo svetu in vsem veliko bolje,
da bodo tudi reveži dobre volje.

Bodo reke spet vse čiste,
rože ne le iste,
ampak tudi tiste,
ki lepše so kot biser?

Bodo zelenice vse cvetele,
čebele bodo spet vesele
si strumno pesem pele?

Se bo sonce pokazalo,
malo nakazalo,
da ne bo se več onesnaževalo?

Srca naša bodo zaigrala,
pa ne bo nobena štala,
saj smo skupaj močni kot ena skala.

Maja Marolt, 7. b

Zlato priznanje za Sladico nekoč

Kot smo že pisali, so se učenci naše šole pod vodstvom učiteljic Eme Zajc in Dragice Volek v okviru projekta Odgovorno s hrano v soboto, 11. marca 2017, udeležili sejma Altermed v Celju, kjer so predstavljali jabolčni kruh oziroma potico, ki je nekoč veljala za pravo sladico. Predstavitev smo naslovili s pomenljivim naslovom Sladica nekoč.

Ema Zajc, koordinatorica projekta

Učenke 7. (Ajda Erčulj, Maja Marolt, Urška Novak in Eva Starič) in učenca 9. razreda (Sara Blatnik in Ožbej Rebolj) so s svojim nastopom v folklornih oblačilih in petjem predstavljali ne samo sladico, temveč tradicijo in vrednote naše doline in s tem navdušili obiskovalce in komisijo, ki nam je za našo idejo, jed, predstavitev in sporočilnost podelila ZLATO PRIZNANJE.

Omenim naj, da smo bili do sedaj na sejmu Altermed kot šola uspešni že 6. leto zapored (6 zlatih priznanj), kar je potrditev, da delamo dobro in v pravi smeri, da povezujemo šolske projekte s tradicijo, kar bogati našo zavest in nam daje veliko motivacije za nadaljnje delo.

Učencem je udeležba na sejmu Altermed bogata izkušnja, ki jim bo ostala v lepem spominu na osnovnošolske dni. Poleg tega nas je letos na sejmu obiskal predsednik Vlade Republike Slovenije gospod Miro Cerar in nas pohvalil, kar si štejemo v veliko čast.

Menimo, da s tovrstnim udejstvovanjem veliko pripomoremo k promociji svoje doline in na ta način približamo svoje kraje in tradicijo ljudem širne Slovenije. ■

2. mesto v mali odbojki za deklice

Bolj ko se bližata poletje in konec šolskega leta, toliko več je športnih tekmovanj, kjer se učenci in učenke lahko preizkusijo v pridobljenih spretnosti, znanju in telesni pripravljenosti. Za naše učenke je bil tokrat čas, da se pomerijo v odbojkarskem tekmovanju, ki je pogosto paradni konj šolskih športnih tekmovanj. Za Osnovno šolo Dobrepolje je bilo že v preteklosti značilno, da so v odbojki presenečali tudi močnejše ekipe, kar se je tudi tokrat izkazalo za resnično.

Alenka Leskovar

Na Osnovni šoli Brinje so se tako pomerile mlajše deklice v mali odbojki. Gre za nadarjeno in predvsem izredno marljivo generacijo učenk Osnovne šole Dobrepolje, s katerimi je pravi užitek trenirati in sodelovati. Prava poezija pa je, ko jih gledate na tekmovanju, saj zablestijo v svoji zagrizenosti in borbenosti.

Tokrat je šlo za medobčinsko tekmovanje, kjer so naše učenke dokazale, da še kako dobro obvladajo odbojkarsko žogo. Prikazale so suverene predstave in zelo dobro odbojkarsko igro. Piko na i so postavile z odličnim rezultatom, saj so se z doseženim 2. mestom uvrstile naprej na področno tekmovanje.

Ekipo sestavljajo Maja Marolt, Julija Adamič, Urška Novak, Ajda Erčulj, Tjaša Strnad, Gaja Svetec, Mija Hočevar, Ana Babič, Manca Novak, Eva Starič in Katarina Grm. ■

3. mesto v namiznem tenisu za ekipo OŠ Dobrepolje

Osnovna šola Dobrepolje se je ponovno zelo dobro odrezala na športnem tekmovanju, tokrat na področnem tekmovanju v namiznem tenisu, ki se je odvijalo v Preserju. Za najvišja mesta se je spopadlo 5 šol. Ker gre za področno tekmovanje, pomeni, da so ostale v igri samo najmočnejše ekipe. Vendar se naši učenci konkurence niso ustrašili ter si zasluženo priborili odlično 3. mesto.

Alenka Leskovar

Našo šolo so uspešno zastopali: Tilen Strnad, Karin Butala, Michele Strnad, Erik Ašič, Julija Adamič, Katarina Grm, Erik Fink, Luka Ašič, Aljaž Adamič, Enej Strah in Jaka Grandovec.

Zagrizenost naših tekmovalcev in uspešna podpora naših učencev sta tako pripeljali našo ekipo do 3. mesta. Moramo poudariti, da je to zelo odmeven uspeh naše šole, ob katerem je celotna ekipa kar blestela od veselja in ponosa.

Posebej smo lahko navdušeni, ker gre za uspeh na ekipnem tekmovanju, kjer se pokaže šola kot skupina, kot celota, kot povezanost. Pri ekipnih tekmah morajo biti uspešni vsi učenci, sicer dobrega rezultata ne more biti. S tem se izpostavi identiteta šole, saj uspehi na ekipnih tekmah niso preblisk, naključje enega posameznika, ampak je uspeh več posameznikov. ■

IZ **DRUŠTVA UPOKOJENCEV** DOBREPOLJE

Ne bodi sam, pridruži se nam

Radi smo pristopili k gospe Marjetki in se z njo fotografirali.

Srečanje v hotelski kavarni

Marija Tegel

Za nami je že kar nekaj lepih trenutkov v tem letu. Prvi je bil občni zbor našega društva, ki smo ga imeli v prvi polovici marca. Udeležilo se ga je kar 130 članov. Kot ste bili že seznanjeni, smo imeli na OZ tudi volitve. Ker se ni nihče prijavil za mesto predsednika, kot tudi ne za člane UO, ste prisotni potrdili dosedanje vodstvo društva. Vsem, ki ste glasovali za našo ponovno izvolitev, se zahvaljujemo. Verjamem, da bomo tudi v naslednjem mandatu upravičili vaše zaupanje.

No, tudi naše letovanje v Izoli je za nami. Tudi tokrat smo letovali s člani DU Šmarje - Sap. Bili smo prijetna skupina, tako da nam ni bilo prav nič dolgčas. Časa za kopanje in razne terapije je bilo dovolj, kot tudi za prijetne sprehode ob obali. Sonce nas je vabilo na plano in sprehodi so bili prekrasni. Naužili smo se morskega zraka pa tudi morje je že prijetno zadišalo. V sredo zvečer smo si pripravili že tradicionalno srečanje v hotelski kavarni. Ob igranju in petju Mirka smo tudi zapeli, Gabrijela in Tončka pa sta prispevali svoje zgodbe in pesmi. Radi smo jima prisluhnili. No, pa tudi kakšna šala nam je prav prišla, da smo se dobro nasmejali.

6. aprila je Hotel Delfin povabil predsednike na prodajno konferenco. Kar 150 nas je bilo. Po prijetnem sprejemu so nas povabili v restavracijo na to že tradicionalno prodajno konferenco. Po zaključku smo odšli po zelenih poteh Izole. V parku ob drevoredu nas je pričakal moški pevski zbor Delfin Izola in nas počastil s krajšim koncertom. Po njegovem zaključku smo v spremstvu direktorice ge. Nine Golob in osebja hotela odšli do svetilnika. Tam sta nas pričakala kosilo in nagovor direktorja Turističnega društva Izola. Po kosilu je sledila zabava ob petju Slavka Ivančiča in igranju njegove skupine.

Po vrnitvi v hotel je bila ob 16. uri slavnostna prireditev ob 35-letnici upokojenskega Hotela Delfin. Ob pozdravnih besedah ge. direktorice, predsednika Zveze društev upokojencev Slovenije g. Šušnika in drugih govorcih se je zvrstil še kulturni progam. Po zaključku uradnega dela smo imeli slavnostno večerjo z veliko torto. Ura je bila že osem zvečer in začel se je praznični ples. Nekaj časa smo opazovali vztrajne plesalce (tudi domačini so prišli), nato pa smo utrujeni odšli k počitku.

Naslednje jutro smo imeli po zajtrku velikonočne delavnice. Izdelovali smo pirhe za okrasitev hotela. Nastajale so lepe mojstrovine. Še skupno fotografiranje in po kosilu smo se poslovili.

Pred nami je srečanje 80-letnikov in bolnih. To srečanje bo 28. maja. Vsi, ki boste prejeli vabilo, ki vam ga bodo prinesli poverjeniki, prosim, razmislite in se prijavite. Lepo vabljeni na srečanje s svojimi vrstniki ali prijatelji ter na lepo preživeto popoldne. ■

Z veseljem smo si ogledali razstavo pirhov.

Nekaj utrinkov dela Društva podeželskih žena Dobrepolje-Struge

Čas tako neusmiljeno teče, da ga kdaj še za članek za Naš kraj skoraj ni. Začela bom pri občnem zboru društva, ki smo ga uspešno izvedle 3. februarja 2017. Udeležba je bila zadovoljiva tudi iz sosednjih društev in iz Zveze kmetic Slovenije. Sledilo pa je še kar nekaj drugih dogodkov.

Marija Nučič, predsednica DPŽ Dobrepolje-Struge

2. marca smo se udeležile regijskega srečanja društev ljubljanske regije v Velikih Laščah. Ogledale smo si del Lašč, poslušale predavanje o zorenju govejega mesa in ga tudi poizkusile.

10. in 11. marca je potekalo državno ocenjevanje šunk v testu v Grosupljem. Tudi tu smo sodelovale s petimi izdelki in dobile lepe nagrade.

15. marca je bil občni zbor Zveze kmetic Slovenije na Trojanah, ki smo se ga tudi udeležile.

Na materinski dan so članice Društva podeželskih žena Sončnica Grosuplje praznovale 20. obletnico obstoja. Udeležile smo se proslave, ki je bila zelo lepo izpeljana.

In že smo pri tihi nedelji, 2. aprila. Na ta dan smo imele tradicionalni sejem na Zdenski rebri. Vreme je bilo zelo lepo, bilo je veliko razstavljavcev in tudi obiskovalcev. Tako da smo bili vsi zelo zadovoljni – ponudniki in kupci. Ob tej priliki bi se rada zahvalila gospodu župniku, Zrnčevima Mariji in Franciju ter zdenskim gasilcem, še posebej Jožetu Zrnecu ml. Zahvalila pa bi se tudi Jani Zajec iz občine za vso pomoč društvu. Ne smem pa pozabiti na svoje zveste članice, ki mi vedno stojijo ob strani in mi v vsem vedno pomagajo. Hvala vam vsem.

Prišla sem že do zadnjega poročila, in to je velikonočna delavnica, ki smo jo članice DPŽ izpeljale 5. aprila v Okrepčevalnici pri Zori. Udeležba je bila zadovoljiva, potek prav tako. Z udeleženkami delavnice smo napekle kolačke, male pletenice, šunko v testu, pujske ter skuhale ajdove štruklje. Vse smo bile zelo zadovoljne, tako da smo si obljubile, da naslednje leto vse to ponovimo.

To se je dogajalo do velike noči 2017. Vse lepo pozdravljam. ■

Čebele in opraševanje

Opraševanje rastlin je v preteklosti potekalo spontano in brez posredovanja ljudi. Na poljščine, ki potrebujejo opraševanje, so opraševalci prihajali iz bližnjih habitatov (mejic). Z intenziviranjem kmetijstva so se najprej povečale velikosti posameznih sejanih poljščin, nato pa tudi mejne površine, ki so s tem postale manj primerne za bivanje opraševalcev in jim poleg tega niso več nudile zadostnega vira primerne hrane. Na nekaterih območjih se je zaradi odsotnosti teh opraševalcev močno povečala potreba po vzpostavitvi načrtovanega opraševanja poljščin, predvsem z dovozi čebel in čmrljev.

Dr. Peter Kozmus, strokovni vodja rejskega programa za kranjsko čebelo

Od opraševanja je odvisno ogromno število rastlin. Od približno 240.000 cvetočih vrst rastlin je kar 220.000 takšnih, ki jih oprašujejo opraševalci. Druge vrste oprašuje bodisi veter bodisi voda. Če govorimo o gospodarskih rastlinah, je kar ¾ poljščin, ki imajo koristi od opraševanja. Med njimi je veliko sadja (jabolka, hruške, češnje, melone, jagode ...), nekatera poživila, kot sta kava in kakav, poleg tega je opraševanje potrebno tudi za pridelavo semen za večino zelenjave, zelišč in začimb. Končno je opraševanje potrebno tudi za proizvodnjo vlaken, kot sta bombaž in lan. Skupna globalna vrednost opraševanja rastlin je zato ocenjena na 218–530 milijard € na leto.

V zadnjem obdobju se pomena čebel in opraševalcev zavedamo veliko bolj kot pred časom. Pozornost javnosti je tema pridobila predvsem zaradi množičnega izginjanja čebel, ki so mu bile najprej priča Združene države Amerike, nato pa delno tudi Evropa. Poleg tega so bili v zadnjem obdobju pogosti primeri visokih padcev števila čebeljih družin preko zime zaradi različnih in ne povsem razjasnjenih vzrokov. Te spremembe so imele široko odmevnost in so nas opominjale na krhkost ekosistema, v katerem živimo in od katerega smo zelo odvisni. Bolj kod kdaj koli smo začeli razmišljati o posledicah, ki bi nas doletele, če bi opraševalci izumrli, ne nazadnje na svetu že obstajajo področja, kjer je treba opraševalce v času cvetenja rastlin na površine načrtovano vnašati in na ta način zagotavljati servis opraševanja, ki je pred tem potekal spontano in brez naše pozornosti.

> *Organizacija združenih narodov (OZN) je za Evropo zapisala, da se število čebel zmanjšuje že od leta 1965. Posamezni čebelarji pa predvsem od leta 1998 poročajo o neobičajni šibkosti in umiranju čebel, zlasti ob koncu zime in na začetku pomladi.*

Organizacija združenih narodov (OZN) je za Evropo zapisala, da se število čebel zmanjšuje že od leta 1965. Posamezni čebelarji pa predvsem od leta 1998 poročajo o neobičajni šibkosti in umiranju čebel, zlasti ob koncu zime in na začetku pomladi.

Pomena opraševanja se zelo dobro zavedamo tudi na Čebelarski zvezi Slovenije, zato v zadnjem obdobju vse bolj delujemo tudi v smeri, da bi zagotovili čim boljše pogoje za preživetje čebel in drugih opraševalcev. Zato smo podali že mnoge pobude in izpeljali številne projekte. Tudi pobuda, da 20. maj postane svetovni dan čebel, je posledica razmišljanja, da je na globalni ravni pomembno, da se ljudje čim bolj zavedamo pomena čebel in okolja, v katerem živimo, in da ga poskušamo vsi skupaj na različne načine izboljšati. Veseli dejstvo, da je bil predlog do sedaj vsepovsod soglasno sprejet in potrjen in da bodo Združeni narodi (ZN) verjetno že letos pobudo potrdili. S tem se bomo Slovenci zapisali v zgodovino kot narod, ki si prizadeva za ohranitev narave, čebel in drugih opraševalcev ne le doma, ampak na celem svetu. Več o pobudi si lahko preberete na novi spletni strani: http://worldbeeday.org/si/. ■

ČEBELARSKO DRUŠTVO DOBREPOLJE

Vrste čebel

Na svetu poznamo približno 20.000 različnih čebeljih vrst, v Evropi jih živi približno 700. Vsaka vrsta ima svoje specifične lastnosti, ki jih je razvila na podlagi okolja, v katerem živi. V rodu čebel sicer ločimo štiri glavne vrste: *Apis mellifera* – medonosna čebela, *Apis cerana* – indijska čebela, *Apis dorsata* – orjaška čebela in *Apis florea* – pritlikava čebela. Gospodarsko najpomembnejše so medonosne čebele, najbolj poznane podvrste pa bomo predstavili v nadaljevanju.

Kranjska sivka

Ste vedeli, da je v Sloveniji dovoljeno čebelariti zgolj z eno vrsto čebel, kranjsko sivko? Ste njeno ime kdaj povezali z deželo Kranjsko? Če ste, ste razmišljali pravilno. **Kranjska sivka, kranjska čebela ali kranjica** (znanstveno ime *Apis mellifera carnica*) je slovenska avtohtona čebelja pasma in je svojevrsten slovenski ponos. Nastala je na območju Balkanskega polotoka, iz zgodovinskih vzrokov pa je kot njena domovina priznana Slovenija. Največkrat jo najdemo v Avstriji, na Madžarskem, v Romuniji, Hrvaški, Bosni in Hercegovini, Srbiji, na Češkem in Slovaškem. Umetno naseljena je v Nemčiji in še marsikje po svetu, saj se je v prejšnjem stoletju razvila močna trgovina s čebelami in maticami na območju Slovenije. Je druga najbolj razširjena čebelja pasma na svetu, takoj za italijansko čebelo.

Kranjska sivka in italijanska čebela živita zelo blizu druga drugi, na naši zahodni meji ju ločuje zgolj reka Soča, ki pa za te leteče žuželke ni ovira, da se pasme ne bi mešale med seboj. Čebelarska zveza Slovenije in čebelarji zato vestno skrbimo za menjavo matic, kadar opazimo, da se je v naših panjih pojavilo preveč čebel z rumenimi obročki na zadku, kar pomeni, da so kranjice križane z italijansko čebelo, torej se je matica parila s troti italijanske pasme.

Kranjsko sivko prepoznamo po vitkem telesu, temno rjavi barvi zadka in sivih dlačicah, ki v obročkih prekrivajo njen zadek. Čebelarji jo imajo radi, ker velja za najkrotkejšo od vseh čebeljih vrst, je mirna in redko pika, mirno sedi na satju, ima dobre donose, prezimuje v razmeroma majhnih družinah, porabi zmerne zaloge hrane, ima izrazito intenziven spomladanski razvoj in dobro zalega. Je pa nagnjena k rojenju, kar vzrejevalci skušajo zmanjšati s selekcijo matic.

Italijanska čebela

Ta čebelja pasma je razširjena na Apeninskem polotoku, kar pove tudi njeno ime. V zadnjih 100 letih se je zaradi izvoza čebel in matic zelo razširila po svetu, predvsem v ZDA, Avstralijo, skandinavske dežele, Anglijo, Južno Ameriko itn. V teh deželah jo cenijo zaradi nekaterih lastnosti, ki so pomembne za industrijsko čebelarjenje. Italijanska čebela je nekoliko manjša od temne čebele, ima pa precej dolg rilček (6,3 do 6,6 mm). Njen zadek je svetel; na zadku ima 2 do 4 rumene obročke, tudi dlačice so rumenkaste.

Te čebele so na satju mirne, vendar se ta lastnost pri italijanki zelo spreminja. Matica v ugodnem podnebju zalega skoraj celo leto. Italijanska čebela razvije močne družine, ki pozimi porabijo precej več hrane kot naša sivka. V svetu je priljubljena zaradi majhne ro¬jivosti, velike plodnosti in prilagodljivosti. Vendar pa se ta čebela slabo orientira in zaletava v sosednje panje, zelo rada ropa in je tudi nervozna. Ita¬lijanska čebela je prilagojena sredozemskemu podnebju s kratkimi zimami, vročimi poletji in dolgotrajno pašo.

Italijanska čebela se v naših podnebnih in pašnih pogojih ni izkazala, saj so zime zanjo predolge, pašna obdobja pa prekratka.

Temna ali nemška čebela

Nemška čebela je razširjena po vsej Evropi severno od Alp pa tudi v severnem delu področja nekdanje Sov¬jetske zveze v Sibiriji do Tihega oceana. Močno jo je izpodrinila ravno kranjska sivka, ki ima precej večje donose medu, poleg tega pa je temna nemška čebela znana kot zelo napadalna.

Nemška čebela je velika, vendar pa ima zelo kratek rilček. Prezimuje v močnih družinah, prezimi dobro in z majhnimi izgubami. Temne čebele niso rojive, na satju pa so nemirne.

Kavkaška čebela

Kavkaška čebela je razširjena v Gruziji in osrednjem Kavkazu. V višjih legah je siva in je precej podobna kranjski čebeli, le da je manjša. Ima izredno dolg rilček (do 7,2 mm). Kavkaške čebele so dokaj krotke, mirno sedijo na satju, ne rojijo preveč, na¬berejo veliko propolisa (močno propolizirajo). Med obema vojnama so jih izvažali v ZDA, kjer jih še vedno gojijo in jih križajo tudi z drugimi

pasmami. Ta vrsta se slabše orien¬tira in se rada zaletava v sosednje panje. Slabo prenašajo mraz in zato ob hudem mrazu slabo prezimijo.

Najbolj poznana in verjetno tudi najpomembnejša vloga čebele je vloga opraševalke rastlin. To je izrednega pomena tudi za opraševanje sadnega drevja in drugih kulturnih rastlin. Pri nas se v preteklosti ni čutilo posebne potrebe po opraševalnem servisu, ker so bile čebele vedno dokaj dobro razporejene. Zaradi zmanjševanja populacije čebel in še manj enakomerne porazdelitve pa te potrebe iz leta v leto naraščajo. Sadjarji in drugi pridelovalci semen počasi spoznavajo pravi pomen čebel. Drugi opraševalci v naravi ne morejo uspešno oprašiti nenaravno velikih površin cvetočih dreves ali poljščin. ■

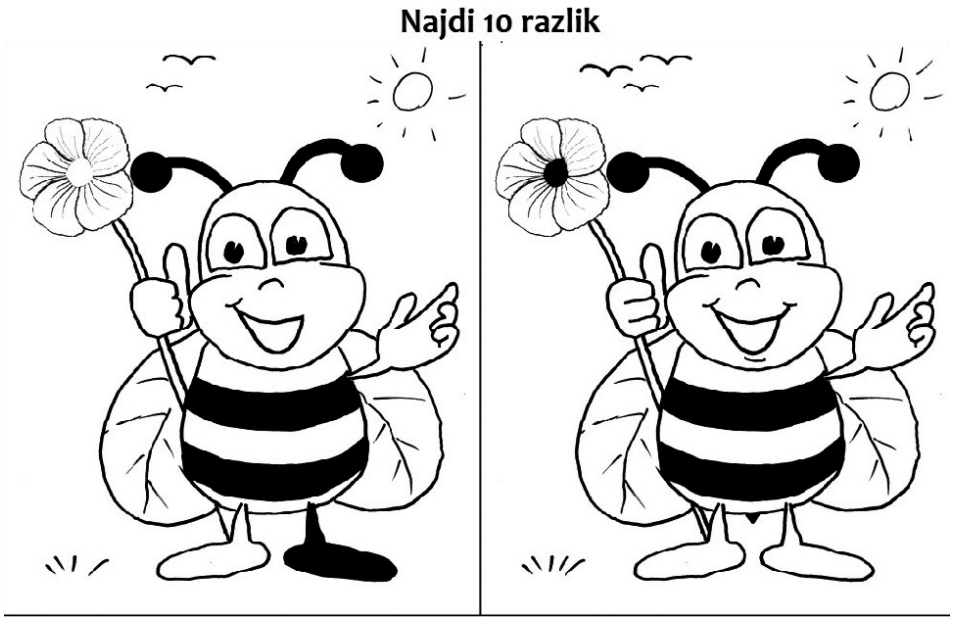

GROŠ-eve mamice in očki ter spomladansko dogajanje v klubu

Na dan žena, 8. marca, smo v Študentskem klubu GROŠ že tradicionalno odprli razpisna mesta za socialno obarvan projekt ''GROŠ-eve mamice in očki'', ki se je simbolno zaključil 25. marca, na materinski dan. Na razpis so se lahko prijavili nezaposleni starši s statusom študenta, ki so člani ŠK GROŠ.

Urša Košak in Patricija Kastelic, ŠK GROŠ

29. marca je ŠK GROŠ šestim študentskim družinicam s sedmimi otroki podaril darilne bone trgovine Pikapolonica v vrednosti 100 €, prijavljeni pa so bili deležni še dodatnih daril in ugodnosti. Posebna zahvala gre vsem podjetjem in posameznikom, ki so nam pri teh dodatnih ugodnostih pomagali: Apolon – center vodenih vadb, Bela Kava – zavod za aktivno in ustvarjalno starševstvo, Trgovina Metka, foto in video produkcija Nostalgia, Ocean Solna terapija Grosuplje, Rebeka Mahorič in Iztok Jančar s knjigo Dojenčki za mizo.

Pomlad se je že dodobra prebudila in prinesla osvežitve tudi v ŠK GROŠ. Na izrednih volitvah, ki so potekale 17. marca, smo dobili novega predsednika Lovra Trilarja. Jaka Trilar je postal svetnik zveze ŠKIS, njegovo mesto svetnika zveze ŠOLS pa je prevzel Toni Krampelj. Tako Jaka kot nekdanji predsednik Gašper Kus še naprej ostajata aktivista kluba. Gašper bo vodil lokal v prostorih kluba, Jaka pa pomagal pri vodenju projektov in organizaciji kluba. Upamo, da bo prenovljena ekipa ŠK GROŠ uspešno delovala!

Prenovljeno pa ni le vodstvo GROŠ-a, ampak so naši fantje iz upravnega odbora s pomočjo aktivistov in nekdanjih članov prenovili GROŠ-evo plažo. Zato vas vabimo, da jo čimprej preizkusite in uživate na sončku ter ob hladni pijači lokala GROŠ.

V soboto, 25. marca, smo odšli v Planico navijat za naše smučarje skakalce. V petek, 24. 3., pa je v lokalu potekal »Karaoke night z GROŠ-em«, teden pozneje se je odvijala Petkova puma Radia Aktual.

Med delovnim časom lokala GROŠ se lahko prijavite za SPRING BREAK Poreč 2017. Med 24. in 26. aprilom se v občinah Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica izvaja študentska krvodajalska akcija, projekt »Častim ½ litra z GROŠ-em«. Spremljajte prihajajoče dogodke na spletni strani: www.klub-gros.com in uradnem FB-profilu.

GROŠ-evcu ni nikoli dolgčas! ■

Tečaj za gasilskega častnika

Regija Ljubljana II.
Predsedujoči regije Uroš Gačnik

Skladno s sklepom Regije Ljubljana II. se je pripravil razpis izobraževanja za gasilske častnike. Na ravni regije so se najprej pobrale prijave, prijavilo se je 65 kandidatov. Selekcijo je naredil sprejemni test, ki so ga tečajniki opravljali 27. 1. 2017. Zaradi omejitve skupine slušateljev na 30 so kandidati že predhodno dobili obvestilo, da bodo uvrščeni na tečaj le najboljši – glede na sprejemne teste. Tako je 3. februarja začelo izobraževanje po novem programu 30 tečajnikov: 11 iz GZ Kočevje, 6 iz GZ Grosuplje, 5 iz GZ Dobrepolje, 4 iz GZ Ribnica, 3 iz GZ Ivančna Gorica in 1 iz GZ Loški Potok. Iz naše GZ se tečaja udeležujejo: **Marko Kastelic, Blaž Somrak, Gorazd Kastelec, Janez Novak in Miha Novak.** Zaradi prenovljenega programa je bilo treba dodatno pripraviti predavateljski kader, ki je kljub pomanjkanju prednastavljenega učnega gradiva uspešno opravil zadane naloge. Namen prenove temeljnega programa usposabljanja prostovoljnih gasilcev je bil dvigniti kakovost pridobivanja znanja ter enotnost izvajanja tečajev. Velik poudarek je bil na sledenju učnemu programu, praktičnih vajah ter delovanju kandidatov kot homogene enote. Tečaj se je izvajal v Kočevju, kjer so domačini odlično poskrbeli za pripravo predavalnice in poligona za praktične vaje. Tečajniki so prisostvovali skupno na 98 urah predavanj in vaj.

Preverjanje znanja je potekalo stopnjevano:

- Preverjanje teoretičnega znanja je potekalo pisno pri predavatelju določenega predmeta. Znanje kandidatov se je ocenjevalo z ocenami od 1 do 5, s poudarkom na opisnem ocenjevanju (nezadostno, zadostno, dobro, prav dobro, odlično).
- Praktično znanje se je preverjalo sproti med praktičnimi vajami. Inštruktorji so ocenjevali znanje in veščine opisno: uspešno, neuspešno. Tečajnik je lahko pri vsakem predmetu največ enkrat opravljal popravni izpit, če pri preverjanju znanja ni bil ocenjen s pozitivno oceno. Če popravnega izpita ne bi opravil, bi lahko ponovno opravljal izpite na naslednjem razpisanem tečaju.
- Zaključno preverjanje znanja oziroma zaključni izpit opravi ocenjevalna komisija, ki jo imenuje organizator tečaja. Predsednika ocenjevalne komisije bo imenoval poveljnik Gasilske zveze Slovenije.

Zaključni izpit, ki naše kandidate predvidoma 6. maja še čaka, je sestavljen iz: teoretičnega dela, ki zajema preverjanje znanja iz teoretičnih vsebin, zagovora seminarske naloge, ki jo tečajnik izdela v okviru predmeta gasilska taktika, ter praktičnega dela na vadbenem poligonu na Igu. Tečajnik mora pravilno odgovoriti na pet od sedmih vprašanj, ki mu jih postavi komisija.

Seminarska naloga je morala vključevati pripravo, mikrolokacijo objekta, makrolokacijo objekta, požarni objekt, izračune porabljene vode, opise in postopke interveniranja, taktične načine gašenja … S tem bo zaključeno obsežno usposabljanje.

Na tem mestu se želim zahvaliti celotni ekipi predavateljev, inštruktorjev in organizatorjev, z regijskim poveljnikom Borutom Lončarevičem na čelu, ki so pripravili odlične pogoje in bili pripravljeni prenesti znanje na mlajše generacije. Zahvala velja tudi vsem tečajnikom, ki so bili pripravljeni žrtvovati svoj prosti čas za novo znanje. Verjamem, da jim bo pridobljeno znanje vsekakor prišlo prav, ko/če bo potrebno njihovo posredovanje na intervencijah. Ob zaključku tečaja bomo tako dobili nove gasilske častnike, ki bodo usposobljeni, da prevzamejo vidne naloge na področju operative po PGD-ju. ■

Zap. št.	Vsebine	Število pedagoških ur		
		Skupaj	Teoretična predavanja	Praktične vaje
1.	Organizacija gasilstva in pravne osnove	4	4	0
2.	Sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami	3	3	0
3.	Razvrščanje	5	2	3
4.	Izobraževanje	3	3	0
5.	Osebnost gasilca	3	3	0
6.	Varstvo in zdravje gasilcev	2	2	0
7.	Požarna preventiva	4	2	2
8.	Prva pomoč	4	1	3
9.	Elektrotehnika in varnost	2	2	0
10.	Gradbeništvo in preskrba z gasilno vodo	5	5	0
11.	Informatika	4	1	3
12.	Vozila in oprema	6	5	1
13.	Radijske in ostale zveze	3	2	1
14.	Tehnično reševanje	10	8	2
15.	Gasilska taktika	40	20	20
Skupaj:		**98**	**63**	**35**

Zastrupitve z ogljikovim monoksidom

Ker je bilo v bližnji preteklosti že mnogo povedanega na temo ogljikovega monoksida in zastrupitve z njim, je Gasilska zveza Slovenije pod taktirko komisije za preventivo pripravila spodnji sestavek z željo, da ga prebere čim več občanov. Na ta način bomo znali uporabiti (oz. se odzvati na) napravice, ki jih imamo po novem v svojih domovih.

Uroš Gačnik, poveljnik GZ Dobrepolje

POSTOPKI V PRIMERU AKTIVIRANJA ZVOČNIH SIGNALOV ALARMA NA JAVLJALNIKIH OGLJIKOVEGA MONOKSIDA (CO)

V skladu s Pravilnikom o zahtevah za vgradnjo kurilnih naprav (Uradni list RS, št. 100/2013) morajo biti po 1. 1. 2017 vsi bivalni prostori z nameščenimi malimi kurilnimi napravami, odvisnimi od zraka, opremljeni z javljalniki CO-ja. Če nismo seznanjeni s pravilnimi ukrepi v primeru sprožitve zvočnega alarma, lahko z napačnim posredovanjem ogrozimo svoje življenje in življenje oseb, ki se zadržujejo v prostoru s povečano koncentracijo CO-ja.

Priporočljivo je, da so vsi imetniki javljalnikov CO-ja seznanjeni z navodili za uporabo. Tržni inšpektorat opozarja, da morajo biti navodila v slovenskem jeziku. V njih mora biti tudi navedeno, kakšna so vizualna in zvočna opozorila ter kako ravnati v primeru alarma.

Pogosta napaka je, da uporabniki ne preberejo priloženih navodil in lahko ob alarmu neustrezno ukrepajo. Najpogostejši nepravilni ukrep je fizična odstranitev javljalnika ali utišanje zvočnega signala alarma s pritiskom na kontrolno tipko na javljalniku. Če javljalnik fizično odstranimo, preprečimo nadaljnje alarmiranje prisotnosti CO-ja v prostoru.

Uporabniki moramo alarm javljalnikov CO-ja vedno obravnavati kot opozorilo na prisotnost ogljikovega monoksida. Ne predvidevajmo, da gre za lažni alarm!

Kakšni so priporočeni ukrepi v primeru sproženega alarma?

1. **Ob alarmu nemudoma odpremo okna in vrata.** S tem začnemo hitro zmanjševati koncentracijo ogljikovega monoksida v prostoru.
2. **Ugasnemo kurilno napravo, če je to mogoče.** To lahko storimo v primeru kurilnih naprav na plin ali olje. Če uporabljamo kurilne naprave na trda goriva, ne zapirajmo dovoda zraka, saj bomo s tem samo še povečali nastajanje CO-ja v njih in prostoru.

POZOR! Do uhajanja CO-ja iz kurilne ali dimovodne naprave lahko pride tudi zaradi **sočasne uporabe kurilne naprave z napravo, ki sesa zrak iz prostora** (kuhinjske nape, ventilatorji). V takšnem primeru bomo nevarno koncentracijo CO-ja v prostoru hitro zmanjšali, če bomo napravo ugasnili ter odprli okna in vrata.

3. **Prostor zapustimo**, če vrednosti koncentracije CO-ja na javljalnikih hitro narastejo nad 50 PPM (kjer to javljalnik omogoča).

Ne vstopamo v prostor, dokler nevarnost ne mine – ugasniti mora zvočni signal alarma. Javljalniki oddajajo zvočne signale toliko časa, dokler je prisotna nevarna koncentracija CO-ja.

4. **Pokličemo center za obveščanje (112)!**

> **Javljalnik CO-ja se dolgo časa ne izklopi oz. se sploh ne izklopi.**
>
> **Javljalnik CO-ja se je aktiviral več kot enkrat.**
>
> **Javljalnik takoj po aktiviranju kaže visoke koncentracije CO-ja.**

a/ **Če smo bili dolgotrajno izpostavljeni (velikim) koncentracijam CO-ja**, moramo v najkrajšem možnem času poiskati ustrezno zdravstveno oskrbo, da preprečimo trajne posledice zastrupitve s CO-jem. Ob klicu centra za obveščanje je treba nujno opozoriti na možno prisotnost CO-ja, da se lahko prvi posredovalci ustrezno zaščitijo!

b/ **Če gre za večstanovanjsko stavbo**, je priporočljivo, da se umaknemo iz objekta, saj obstaja možnost, da je prišlo do uhajanja CO-ja v sosednjem stanovanju in je prisoten tudi na hodniku ali stopnišču. Gasilci bodo z ustreznimi operativnimi taktičnimi postopki zaščitili druge stanovalce v objektu.

5. **Obvestimo izbrano dimnikarsko družbo, da ugotovi in evidentira vzroke uhajanja CO-ja, odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti pa prepustimo strokovno usposobljenim izvajalcem.** Vsako kurilno, dimovodno ali prezračevalno napravo je treba v primeru sprožitve signala alarma na javljalnikih CO-ja skrbno preveriti. Obstaja možnost, da je prišlo do tehnične okvare, poškodbe ali katerega koli drugega vzroka za uhajanje CO-ja v prostor. Naprave je treba pred nadaljnjo uporabo skrbno pregledati in preveriti, ali so ustrezno vgrajene in obratujejo varno, v skladu z navodili proizvajalca in **tehnično smernico Slovenskega združenja za požarno varstvo – SZPV 407!**
6. **Ponastavimo javljalnik na novo zaznavanje CO-ja!** Določeni modeli javljalnikov imajo možnost beleženja spomina zadnjega alarma in vrednosti CO-ja. Ko ugotovimo vzroke uhajanja CO-ja in odpravimo ugotovljene nepravilnosti, je obvezna ponastavitev javljalnika na novo zaznavanje CO-ja. S tem izbrišemo podatke zadnjega alarma in javljalnik je pripravljen za novo zaznavanje.

VSAK ZVOČNI ALARM JAVLJALNIKA CO-JA JE TREBA OBRAVNAVATI KOT PRAVI ALARM IN TREBA JE ZAČETI IZVAJATI OPISANE POSTOPKE! NIKOLI NE PREDVIDEVAJMO, DA GRE ZA LAŽNI ALARM

Kako se najučinkoviteje zaščitimo pred zastrupitvijo s CO-jem?

Pred nevidnim morilcem smo najbolje zaščiteni, če imamo kurilne, dimovo-

dne in prezračevalne naprave vgrajene v skladu z navodili proizvajalcev in tehnično smernico SZPV 407, ki določa varnostno-tehnična merila. Poskrbimo za redne dimnikarske storitve, ugotovljene pomanjkljivosti pa naj sproti odpravi strokovno usposobljen izvajalec.

STANDARD SIST EN 50292:2014 PRIPOROČA REDNO TESTIRANJE DELOVANJA JAVLJALNIKOV (VEČKRAT NA MESEC)! ČE SE JAVLJALNIK OB TESTU NE AKTIVIRA, GA JE TREBA ZAMENJATI!

Kako ravnamo v primeru dimniškega požara oz. požara katranskih oblog v dimovodni napravi?

Dimniški požar je posledica tvorjenja katranskih oblog v dimovodni napravi, ki se vnamejo. Katranske obloge nastanejo zaradi neustreznih pogojev za zgorevanje goriva (npr. neustrezen dovod zraka), slabe kakovosti goriva (npr. vlažen les), neustreznega načina kurjenja (npr. pripiranje zraka, neustrezno nalaganje) ali neustrezno dimenzionirane dimovodne naprave (popravila so danes nujnost).

Kakšni so priporočeni ukrepi v primeru dimniškega požara?

1. **Zapremo dovod zraka v kurišče** (vrata kurišča, odprtine itd.).
2. **Umaknemo gorljive materiale** od kurilne in dimovodne naprave ter čistilnih vratc.
3. **Pokličemo center za obveščanje (112)!**
4. **Dimniškega požara nikoli ne gasimo z vodo,** saj lahko pride do eksplozije.

Ker lahko temperature ob požaru katranskih oblog presežejo 1000 ˚C, lahko pride do poškodb dimovodne naprave. Zaradi slednjega **po dimniškem požaru obvezno obvestimo izbrano dimnikarsko družbo**, da preveri pogoje za nadaljnje varno obratovanje kurilne naprave – dimnikarska služba mora izdati zapisnik pregleda. Poškodbe so lahko tudi vzrok za uhajanje CO-ja, zaradi česar je nujna previdnost ob teh dogodkih. Odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti prepustimo strokovno usposobljenim izvajalcem.

OB DIMNIŠKEM POŽARU JE NUJNO TREBA OBVESTITI IZBRANO DIMNIKARSKO DRUŽBO, DA UGOTOVI IN EVIDENTIRA VZROKE TER PREVERI POGOJE ZA NADALJNJE VARNO OBRATOVANJE NAPRAV. ODPRAVO UGOTOVLJENIH POMANJKLJIVOSTI PREPUSTIMO STROKOVNO USPOSOBLJENIM IZVAJALCEM.

dr. Aleš Jug,
predsednik komisije za preventivo:
Franci Petek, poveljnik

PODGORSKO RAJANJE

Podgora, NVRC, Koča pri Koritu,

bo v nedeljo, 14. maja 2017.

Dan odprtih vrat konjeniške sekcije TD PODGORA
in brezplačnih ustvarjalnih delavnic
za otroke, mladino ter družine

od 12. ure dalje.

Prijave za sodelovanje na podgorskem rajanju
sprejemamo do 1. 6. 2017 na:
td.podgora@gmail.com ali na GSM: 041 603 885.

Več informacij dobite pri organizatorju prireditve:
Turistično društvo PODGORA,
Podgora, 28, 1312 Videm - Dobrepolje, e-pošta:
td.podgora@gmail.com; GSM: 041 603 885.

13. DOBREPOLJSKA
GOLAŽIJADA

Podgora, NVRC, Koča pri Koritu v Dobrepolju,

nedelja, 14. maj 2017

Prijavnina za tekmovalno ekipo je 25 EUR.
Vanjo so všteti 2 kg mesa, 2 kg čebule, drva
ter promocijska majica prireditve.
Prijavnine sprejemamo do 13. 5. 2017.

Zbor za tekmovalce med 10. in 11. uro,
začetek tekmovanja ob 11.00.

PRISRČNO VABLJENI!

Za vse dodatne informacije pokličite
Andreja Strnada na 031 603 885.
ali pišite na: td.podgora@gmail.com.

Turistično društvo PODGORA

Veterani vojne za Slovenijo uspešno izvršujemo svoje družbeno poslanstvo

Člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje smo se v drugi polovici marca zbrali na svojem rednem letnem zboru. Ocenili smo svoje delo v letu 2016 in si zadali naloge za letošnje leto.

Franci Zorko

Letošnjega zbora so se poleg članov OZVVS Grosuplje udeležili tudi predstavniki sosednjih območnih združenj (Kočevje, Ribnica, Litija) ter predstavniki pokrajinskega in republiškega vodstva Zveze veteranov vojne za Slovenijo kakor tudi predstavniki policijskega veteranskega združenja Sever.

Celovito oceno delovanja združenja je podal njegov predsednik Mirko Zupančič. V tej oceni je še posebej poudaril izredno angažiranost članstva pri izvrševanju nalog, sprejetih na prejšnjem zboru na začetku leta 2016. Program dela za leto 2016 je bil zelo drzno zastavljen, zato je njegova izvedba terjala maksimalno angažiranost članstva.

V nadaljevanju so dejavnosti po posameznih področjih predstavili vodje posameznih sekcij. Člani združenja so se angažirali na številnih področjih. Ponovno je bila med najdejavnejšimi pohodniška sekcija, katere člani so se poleg organizacije lastnih pohodov udeležili tudi številnih pohodov v organizaciji drugih združenj. Dejavna pa je bila tudi športna sekcija, predvsem njen strelski del.

Seveda pa vsakršna dejavnost zahteva poleg angažiranja članov tudi določena finančna sredstva, teh pa je žal vedno premalo. Vse tri občine, Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, sicer prispevajo del sredstev za delovanje združenja. Nekaj primaknejo tudi zveza ter sicer redki pa zato toliko bolj dobrodošli pokrovitelji in donatorji, vendar je to za izvedbo vseh nalog bistveno premalo. Zato ob sredstvih, ki jih zberejo člani s članarino, ob udeležbi na posameznih akcijah primaknejo še kak evro.

Ker je ena temeljnih nalog članov Zveze veteranov vojne za Slovenijo negovanje, ohranjanje ter prenašanje svetlega izročila na mlajše rodove slovenske osamosvojitve, smo v letu 2016, ki je bilo hkrati tudi jubilejno, saj je minilo 25 let od slovenske osamosvojitve, izvedli dve pomembni dejavnosti.

Prva je bila izdaja zbornika z naslovom 25 let po vojni za samostojno Slovenijo. V njem smo strnili spomine udeležencev prelomnih dogodkov pred 25 leti ter tako iztrgali pozabi pomembne dogodke in dejavnosti na prostoru sedanjih treh občin, Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, v tistih za Slovenijo prelomnih dneh. V zborniku smo tudi opisali delo območnega združenja v zadnjih desetih letih.

V mesecu oktobru preteklega leta je Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje ob pomoči Občine Grosuplje in Slovenske vojske ter pod pokroviteljstvom njenega župana dr. Petra Verliča pripravilo svečanost ob odkritju spominske plošče na hiši družine Podržaj v Medvedici, v kateri je bilo med vojno za Slovenijo tajno skladišče orožja za potrebe Manevrske strukture NZ in Teritorialne obrambe Slovenije. Na ta način smo dostojno obeležili spomin na tiste dni pred 25 leti ter se zahvalili družini Podržaj za pogum in predanost slovenski osamosvojitvi.

Po sprejemu plana dela in finančnega načrta za leto 2017 so sledile še nadomestne volitve v predsedstvo območnega združenja ter podelitev priznanj najdejavnejšim članom. Srebrno plaketo območnega združenja je za dejavnost na področju obveščanja članov in širše javnosti o delovanju združenja ter izdajo zbornika dobil tudi pisec teh vrstic.

»Soborci v vojni in prijatelji v miru« smo se še dolgo v večer zadržali v prijateljskem razgovoru in izmenjavi pogledov na pretekle in sedanje dni. ■

Nega bolnika na domu

Karitas
Župnijska Karitas Dobrepolje-Videm

Tečaj domače nege, ki je potekal od 23. februarja do 23. marca v prostorih župnišča na Vidmu, je omogočila Škofijska karitas Ljubljana. Z organizacijo kakovostnih, strokovnih tečajev domače nege želi omogočiti strokovno pomoč ljudem, ki svojcem, sosedom ali drugim varovancem nudijo pomoč ali bodo morda kdaj v prihodnje tako znanje potrebovali. Znanje omogoča bolj sproščene odnose med varovancem in negovalcem, saj odvzame strah in negotovost ter olajša delo. V Župnijski karitas Dobrepolje smo se odločili, da izkoristimo to priložnost in organiziramo tečaj v svojem kraju.

Marta Šuštar

Prijavilo se je 20 interesentov, tečaj pa je redno obiskovalo 18 udeležencev. Vodila ga je ga. Alojzija Fink, predavateljica na Srednji zdravstveni šoli Ljubljana in soavtorica več knjig oz. učbenikov in publikacij s področja zdravstvene nege, temeljnih življenjskih dejavnosti, etike in komunikacije. Snov je podajala nazorno, preprosto, razumljivo, tenkočutno in z veliko empatije. Ves čas je poudarjala, da je človek ne le telesno, temveč tudi duševno in duhovno bitje, zato nega in oskrba bolnika zajema vsa ta tri področja. Tečaj je vseboval teoretična in praktična znanja. Iskreno se zahvaljujem predavateljici za izredno kakovostno izvedbo tečaja. Zahvaljujem se tudi g. župniku za uporabo prostorov v župnišču in v mladinskem klubu.

Nekaj udeležencev tečaja sem povprašala o vtisih, zakaj so se prijavili na tečaj, kako so ga doživljali in česa so se naučili.

"Nemalo sem bila presenečena, ko sem v Našem kraju opazila povabilo na tečaj domače nege. Obvestilo mi je bilo pisano na kožo, saj sem že kar nekaj časa iskala varianto, kako priti do teh znanj, zato sem se takoj prijavila.

Upala sem, da se nas bo prijavilo zadostno število, da bomo napovedani tečaj tudi izvedli. Na prvo srečanje sem šla z velikimi pričakovanji. Že takoj na začetku sem bila navdušena nad predavateljico in njenim pristopom.

Že res, da sem se na tečaju želela naučiti tehnik in praktičnega pristopa k negi, vendar nam je predavateljica dala še več kot to.

V bistvu nas je poskušala opozoriti na to, da skrbi za svojega bližnjega ne osredotočimo samo na njegove "fizične" potrebe. Negovanje moramo razumeti kot celoto. Bolnik je poleg fizične pomoči še največkrat potreben duhovne.

Še posebej se mi je vtisnila misel, da negovancu ne smemo vzeti dostojanstva. Torej, vsa naša dejanja morajo temeljiti na sproščeni prijazni komunikaciji. Da pri negi ne bomo nestrpni in neučakani, moramo delo dobro organizirati in v nego vključiti vse domače. Predavateljica nas je vseskozi opozarjala tudi na dejstvo, da moramo poskrbeti tudi za svoje zdravje in počutje.

Zase lahko rečem, da sem na tečaju pridobila veliko koristnih informacij, tako na praktični kot teoretični ravni. Hvaležna sem Župnijski karitas, da nam je omogočila brezplačno pridobitev teh znanj."

Jolanda Mihelič

"Za obiskovanje tečaja sem se odločil, ker pri študiju medicine ne namenjamo prav veliko pozornosti oskrbi bolnika na domu, se mi pa to znanje zdi zelo koristno za moj poklic in tudi sicer za življenje. Všeč mi je bilo, da smo znanja spoznali v teoriji in jih tudi preizkusili drug na drugem. Posebej se mi zdi koristno, da smo se naučili, kako pravilno prestavljati nepokretnega bolnika na postelji, kako pomagati bolniku, da se presede iz postelje na voziček in obratno. Gospa Fink nam je pokazala tudi precej pripomočkov in prilagoditev v

okolju, ki so zelo preproste, vendar bolniku lahko močno olajšajo življenje."

Matija Klinc

"Za obisk tečaja domače nege sem se odločila, ker me to "malce" veseli. To sem spoznala že, ko sem pomagala pri negi bolnega tasta.

Na tečaju sem kmalu ugotovila, da nekateri stvar že obvladajo in so hoteli znanje samo obnoviti. Sama pa sem bila še začetnica.

Ure tečaja, ki ga je vodila gospa Lojzka, so kar prehitro minevale, saj nas je znala tako pritegniti, da smo njene "zgodbe iz življenja" dobesedno požirali.

Prikazana nam je bila nega v praksi. Naučila sem se zelo veliko, vendar sem se odločila še za nakup knjige, ker če tega ne uporabljaš dnevno, kaj hitro pozabiš.

Želim še več takih uporabnih tečajev oz. srečanj."

Sonja Prhaj

"Za tečaj sem se odločila zato, ker sem ga že obiskovala pred približno 8–10 leti. Znanje s tistega tečaja mi je prišlo zelo prav, saj smo imeli doma bolnega, nato

nepokretnega strica. Prišla je vsaka beseda in praksa še kako prav. Za ta tečaj sem se odločila izključno zato, ker sem želela še poglobiti znanje, ki pa je bilo zelo izčrpno in preprosto prikazano na bolniku, čeprav vsi vemo, da ko je pravi bolnik, je drugače in si vedno znova presenečen. Ja, izvedeli smo veliko, utemeljili na primerih, ki smo jih slišali, vse od nege, striženja nohtov, izmere sladkorja v krvi itd. Predavateljica, gospa Alojzija Fink, je izredna oseba, ki nam je z izredno umirjenostjo posredovala znanje, kako naj skrbimo tudi za negovalca (zase), ne samo za negovanca (bolnika).

Zahvaljujem se KARITAS, da se je ponovno odločila in nam dala možnost poglobitve znanja o negi bolnika."

Anica Tomšič

"Na tečaj domače nege sem se prijavila zadnji trenutek. Vesela sem bila, da me je ga. Marta Šuštar sprejela med slušatelje in še bolj sem vesela, da je Karitas ta tečaj organizirala. Hvala tudi predavateljici ge. Lojzki Fink za odlično izvedbo tečaja.

Kljub izkušnjam z nego hčerke, ki ima mišično distrofijo, sem pridobila nekaj novih znanj in spoznanj. Spoznali smo, kako je treba pomagati osebi, ki te potrebuje, na fizičnem in duhovnem področju, in kako poskrbeti zase, da kljub naporu ostaneš v kondiciji. Ga. Lojzka nam je to predstavila in pokazala na preprost način.

Hvala še enkrat, pa še kdaj organizirajte kaj podobnega."

Nada Lunder

Zbor članov RKS – OZ Grosuplje

Zbrali smo se na Turistični kmetiji Fajdiga v Temenici, 27. 3. 2017 popoldne. Dolgo poročilo je skušalo zajeti glavnino dela v letu 2016 tako v triindvajsetih krajevnih organizacijah RK na območju občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica kot na sedežu območnega združenja – na področjih javnih pooblastil, sociale in dejavnosti za boljšo kakovost življenja ranljivih skupin.

Anica Smrekar, sekretarka RKS – OZ Grosuplje

Leto smo zaključili uspešno. Člani ekip prve pomoči in območno združenje smo prejeli priznanje Civilne zaščite, naš prostovoljec Uroš Mehle pa je na Brdu prejel priznanje za naj prostovoljca leta 2015.

Zastopniki so na nadomestnih volitvah izvolili novo podpredsednico Elizabeto Simonič iz Šmarja - Sapa.

Zbor članov je vsako leto priložnost za zahvalo številnim prostovoljcem, ki namenjajo ogromno truda in časa za pomoč bližnjim. Še posebej smo se zahvalili Mariji Mavsar iz Ivančne Gorice, Mariji Tisu iz Šmarja - Sapa in Mileni Kum iz Višnje Gore za dolgoletno predano delo v RKS – OZ Grosuplje. Hvala tudi vsem, ki z denarnimi in materialnimi prispevki omogočate in podpirate naše delo. ■

Tek na Rajturn 2017

Prihaja vedno lep, čaroben, oživljajoč pomladni čas, ko začnemo v naši občini v Ponikvah prvi preizkus svoje fizične in psihične pripravljenosti. Gre za dokaj zahteven vzpenjajoči se hitrostni

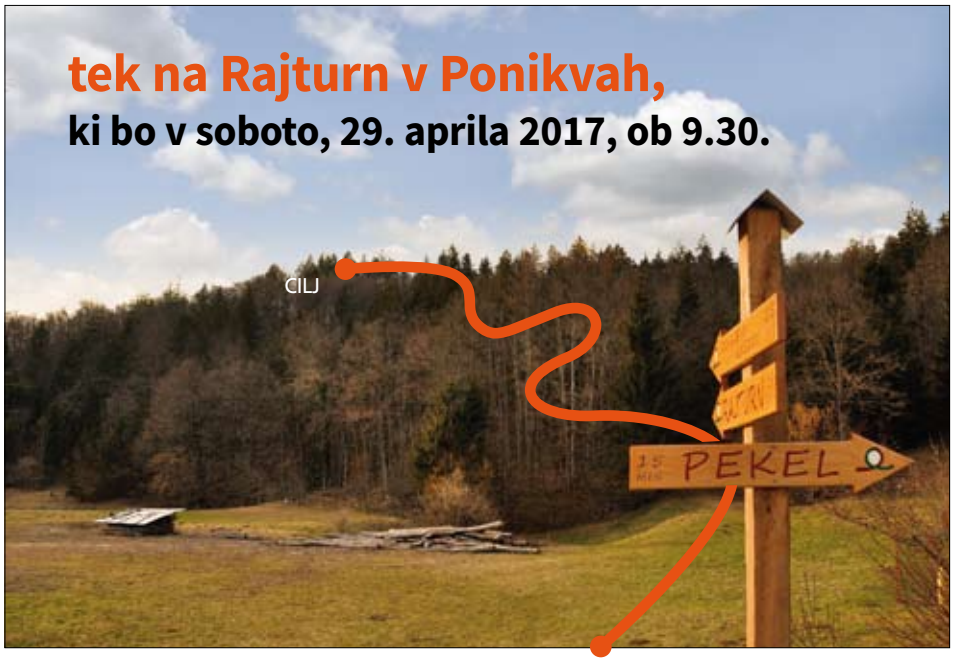

TD Dobrepolje

Na teku tekmujejo posebej ženske in posebej moški. Start je posamičen, vsakih 90 sekund. Postavljeni so časovni termini za zlato, srebrno in bronasto medaljo. Slovesna podelitev bo v gostišču Adam, kjer bo poskrbljeno za topel obrok, druženje in prijeten zaključek.

Prispevek za startnino je 5 € (osnovnošolska mladina brezplačno).

Najboljša v ženski in najboljši v moški kategoriji prejmeta poseben »nojšček« z vgraviranim datumom teka, ki je neovrgljiv spomin na vse dobrepoljske zobotrebčarje. Ti so namreč 100 let in več prizadevno in vztrajno šilili zobotrebce in si tako ustvarjali prepotrebna sredstva za preživetje in obstoj. Znameniti »nojšček« je vsekakor spoštljiv poklon zobotrebčarjem in zato dragocen spomin.

Veseli bomo, da pred navedenim tekmovanjem naredite kakšen trening, da se prepričate, kako ste pripravljeni. Čeprav je tekaška proga dolga 400 m z višinsko razliko 90 m, se ne vam ne nam brez ustrezne kondicije in treninga ne bo izšlo v zadovoljstvo.

Za preseg lanskega rekorda, ki je 2 min 12 s, se bo treba zelo zelo potruditi.

ČASOVNE OMEJITVE ZA OSVAJANJE MEDALJ:

	MOŠKI	ŽENSKE	DO 15 LET
ZLATA	2:45	3:45	3:45
SREBRNA	4:00	5:00	5:00
BRONASTA	6:10	8:10	8:10

Parkirišče bo v neposredni bližini starta, ki bo pri kažipotu in kjer bodo tudi prijave.

Naša (TD Dobrepolje, ŠD Dobrepolje, krajanov Ponikev in pokroviteljev) velika želja je, da se udeležite tekmovanja v čim večjem številu, da se srečamo, družimo, izmenjamo izkušnje in na ta način uspešno in s polno mero zadovoljstva zaključimo tek na Rajturn ali lov na Ponikovskega zmaja, ki bo kmalu – s sodelovanjem dobrepoljskih osnovnošolcev in otrok iz vrtca – zagledal luč v sliki in besedi. Rojeva se naša nova pravljica o Ponikovskem zmaju.

Vljudno vabljeni, brez predsodkov in pomišljanj. Pričakujemo vas z odprtimi rokami. ■

Izlet na VIŠARJE

TD Dobrepolje organizira **izlet na Višarje**, kjer boste med drugimi dogodki lahko prisluhnili **dr. Igorju Kranjcu**, ki bo strokovno predstavil slikarske umetnine umetnika Toneta Kralja iz leta 1930, in pevkam **vokalne skupine Gallina**, katere umetniška vodja je Ana Erčulj.

Izlet bo
v nedeljo, 25. junija 2017.

Odhod avtobusa bo ob 6.30 (avtobusna postaja Videm).

Ob prijavi plačate 15,00 evrov, prispevek za gondolo in kosilo pa na izletu.

Podroben program izleta bo objavljen v naslednji številki časopisa Naš kraj.

Prijavite se lahko na TD Dobrepolje, preko tel. št. 041 962 823 ali td.dobrepolje@gmail.com. Ne oklevajte s prijavo, pridružite se nam!

Za ljubitelje kolesarjenja

Kolesarsko društvo Grosuplje je letos pripravilo 3. izvedbo kolesarske akcije z naslovom Zahodno dolenjski krog, ki je namenjena tako dobro pripravljenim kot tudi manj pripravljenim kolesarjem.

Kaj je Zahodno dolenjski krog?

ZDK je kolesarsko-turistična akcija. Njen namen je popestritev dni na kolesu in odkrivanje zanimivosti med vožnjo po zahodni dolenjski pokrajini. Obiščete lahko enajst krajev, v katerih so sodelujoči lokali, ki imajo v svoji bližini zanimive kulturnozgodovinske točke ali pa lepe razglede na ožjo in širšo okolico. Povsod vam bodo postregli z dobro hrano in s hladnimi napitki. V sodelujočih gostinskih lokalih prejmete žig v evidenčni kartonček. Vsak dan lahko v posameznem lokalu dobite samo en žig. Seveda pa si dnevno število lokalov (žigov) izbirate po želji. Lahko se vso sezono vozite samo na eno točko – lokal –, na dve, tri ali pa na vseh enajst. Žigi v lokalih so enakovredni in jih lahko dobite samo med njihovim delovnim časom.

Akcija se je začela **v soboto, 1. aprila 2017,**
in bo trajala **do nedelje, 17. septembra 2017**.

V akciji sodelujejo:

- Turistična kmetija GIOAHIN na Peči,
- Izletniška kmetija PR*JAKOPC na Malem Lipoglavu,
- Okrepčevalnica in pizzeria ROZIKA na Turjaku,
- Gostišče KRKA na Krki – Gabrovčec,
- Gostilna in pizzeria PRI GRADU v Žužemberku,
- Bistro BRIGITA v Selih pri Šumberku,
- Gostilna RAVNIKAR na Čatežu pri Trebnjem,
- ŽEJA BAR na Vratih pri Bogenšperku,
- Kantina na postaji v Šentvidu pri pri Stični,
- Gostilna JELENOV ROG na Peščeniku nad Višnjo Goro in
- Okrepčevalnica pri Petru v Strugah.

Kje se lahko prijavite?

- Na vseh evidenčnih točkah oz. okrepčevalnicah in
- v Kolesarskem društvu, Kolodvorska 2, Grosuplje (vsak petek med 20.00 in 22.00).

Ob prijavi, ki stane 10 €, prejmete evidenčni kartonček in zloženko z zemljevidom in opisi posameznih točk.

Nagrade:

- zlata medalja za 60 žigov na kateri koli evidenčni točki,
- srebrna medalja za 40 žigov na kateri koli evidenčni točki,
- bronasta medalja za 20 žigov na kateri koli evidenčni točki,
- posebna nagrada za vse tiste, ki bodo vsaj trikrat obiskali vseh enajst evidenčnih točk.

Evidenčne kartončke morate oddati najkasneje do 17. septembra na eni od kontrolnih točk. Zaključek akcije bo v soboto, 23. septembra 2017, ob 16. uri na Turjaku v gostišču Rozika. Isti dan bo vožnja na čas (kronometer) na trasi od Želimelj do Turjaka. Sledila bo podelitev priznanj in praktičnih nagrad. Vse druge informacije dobite na spletni strani društva www.kolesarsko-drustvo-grosuplje.si.

Se srečamo na kolesu!

Nekaj dejstev o pozitivnih plateh kolesarjenja

1. S kolesom bi lahko z energijo, ki jo proizvede en liter pogonskega goriva, prepotovali kar 1037 kilometrov.

2. Na kolesu morate motor prispevati sami – srce. To med vadbo poveča svojo moč in učinkovitost. Pravzaprav se poveča tudi njegova življenjska doba.

3. S kolesom in seveda njegovo večkratno uporabo se lahko ubranite marsikatere 'zahodnjaške' bolezni, kot so bolezni srca in ožilja, visok krvni tlak, debelost in stres.

4. Med kolesarjenjem na enaki razdalji porabite manj vatov energije, kot jih avtomobil porabi za delovanje luči.

5. Med dihanjem na kolesu porabite zgolj petino kisika, ki ga zapravijo motorna kolesa, obenem pa v ozračje ne spuščate škodljivih plinov.

6. Na kolesu lahko z isto količino energije premerite kar do štirikrat večjo razdaljo kot peš.

7. Če želite, si lahko na kolesu privoščite tudi tortico. Z zmerno težavno 30-minutno vožnjo boste pokurili približno osem kalorij na minuto, kar pomeni, da se lahko v enem letu poslovite od kar enajstih kilogramov maščevja.

Tek ob morju ali 4. Istrski maraton

Tekači iz ŠD Dobrepolje se redno udeležujemo različnih tekaških prireditev in ena priljubljenejših je zagotovo Istrski maraton. O tem priča tudi dejstvo, da razpoložljivih štartnih številk zmanjka nekaj tednov pred prireditvijo. Letos se je največje tekaške prireditve v slovenski Istri udeležilo približno 4600 tekačev iz vsega sveta, natančneje iz kar 25 različnih držav. Najmlajši tekač letošnjega Istrskega maratona ima rosnih 10 let, najstarejša tekačica pa 83 let. Vsi tekači smo skupaj pretekli 87.300 km, kar je več kot dvakratni obseg Zemlje.

Ana Kaplan Novak

Istrski maraton je bil organiziran 4. leto zapored. Posebnost tega teka je, da ga vsako leto organizira ena izmed obalnih občin – tokrat se je občinam Koper, Izola in Piran prvič pridružila tudi mlada občina Ankaran, kjer je bil start teka na 10 kilometrov (dejanska dolžina proge je bila 10.400 metrov). Na polmaratonu in maratonu tokrat nismo imeli predstavnikov iz ŠD Dobrepolje. Proga je vsako leto speljana drugod. Tek ob morju je svojevrsten užitek, naklonjeno pa nam je bilo tudi vreme, čeprav smo si večji del poti želeli, da bi sonce vsaj za nekaj trenutkov zakril kakšen oblak in prinesel olajšanje. Iz našega društva se je teka udeležilo kar 18 tekačic in tekačev in sodeč po nasmeških po prihodu v cilj smo bili vsi zadovoljni z organizacijo in svojimi dosežki. Posebne čestitke si zaslužita Petra Grandovec, ki je v ženski konkurenci s časom 48:12 zasedla 9. mesto med 1189 tekačicami, in Jože Šuštar, ki je v moški konkurenci s časom 47:13 zasedel 68. mesto med 745 tekači, čeprav je vijugal med tekači, iskal svoje društvene kolege, nas zabaval, da nam je tek hitreje mineval, in naredil veliko število fotografij.

Se vidimo prihodnje leto v slovenski Istri! ■

Obrat kazalcev gibalnih zmožnosti slovenskih otrok

V preteklih tednih je bilo v vseh slovenskih osnovnih in srednjih šolah izvedeno testiranje za športnovzgojni karton. Za nekatere nepotrebno mučenje, za večino pa možnost natančnega spremljanja razvoja večine motoričnih sposobnosti in telesnih značilnosti. Skoraj deset let so se vsi kazalci gibalnih zmožnosti otrok v Sloveniji vztrajno slabšali. Vse več je bilo čezmerno težkih otrok. Leta 2015 so bili otroci denimo za šest odstotkov težji kot leta 1991, v enakem obdobju so strokovnjaki pri otrocih zabeležili kar 13-odstotni porast kožne gube, mladina je postala za šest odstotkov manj vzdržljiva, moč rok in ramenskega obroča se je zmanjšala za 12 odstotkov.

Povzel **Bojan Novak**

Gregor Starc, vodja projekta Športnovzgojni karton na Fakulteti za šport pojasnjuje: "Telesna dejavnost je v tem času posebej upadla pri fantih, ki jih je sodobna tehnologija povsem ohromila. Zaradi tega so tudi gibalne sposobnosti fantov v primerjavi z dekleti bolj upadle."

Nato se je na srečo zgodil preobrat in Sloveniji je kot eni redkih držav v svetu uspelo obrniti katastrofalni trend. Ko so leta 2010 v šole začeli uvajati program Zdrav življenjski slog, se je začel trend obračati. Projekt učencem omogoča tri dodatne šolske ure gibanja tedensko.

Ob tem pa so naleteli na nove težave. Dogajajo se namreč socialne škarje, saj se je slika obrnila. Na našo žalost

strokovnjaki z analizami ugotavljajo, da otroci z vasi niso več "kerlci", tako kot so bili včasih. Rezultati kažejo, da zdaj voz vlečejo mesta, predvsem Ljubljana. Otroci v mestnih okoljih napredujejo hitreje kot pa podeželju, ker imajo več možnosti. Na podeželju ni toliko možnosti za organizirano izvenšolsko vadbo, zaradi česar so ti otroci prikrajšani. Svoje čase so vaški otroci po zaključku pouka delali na polju, a vemo, da danes pogosto ni več tako.

A ker je mestnih otrok več, se dobre statistike odražajo na vsej populaciji. Šola ostaja edini korektiv, ki je preprečil, da bi gibalne sposobnosti in telesna dejavnost otrok drastično upadli. Meritve kažejo, da še nikoli nismo imeli toliko nadpovprečno sposobnih otrok, a imamo na drugi strani tudi veliko predebelih otrok, ki se premalo gibajo.

Po navedbah Gregorja Starca ima Slovenija velikanski potencial za vrhunske športnike. Navaja zanimiv podatek, da slovenske 13-letnice v skoku v daljino prekosijo večino 13-letnikov iz Evrope.

Pomemben vidik razvoja športa je seveda tudi športna infrastruktura. Strokovnjaki ugotavljajo, da imajo slovenske šole v povprečju dobre pogoje za kakovosten pouk športa. Že pred osamosvojitvijo so bile slovenske šole na infrastrukturni ravni pred preostalimi republikami nekdanje Jugoslavije, v zadnjih dveh desetletjih pa smo veliko vlagali v obnovo in gradnjo nove infrastrukture. Na žalost so najbolj prikrajšani otroci v mestih, medtem ko je večina manjših občin v zadnjem desetletju zgradila nove objekte. Žal smo v naši občini še daleč od tega, da bi otrokom in drugim nudili sodoben pokrit objekt za ukvarjanje s športom.

Vira: www.zurnal24.si in www.siol.net. ■

Začela se je futsal liga 2017

V petek, 21. 5. 2017, se je s tremi tekmami prvega kroga začela letošnja občinska liga v futsalu. Sodeluje sedem ekip.

Bojan Novak

Tekmovanje vodi Zveza športnih organizacij Dobrepolje, šteje pa kot občinsko prvenstvo Dobrepolja. Vsaka ekipa se bo z vsako pomerila dvakrat, odigranih bo 14 krogov, od tega 10 pred poletnim premorom, drugi štirje pa po njem. Zaključek bo 15. septembra.

Vabimo vse občane k ogledu zanimivih tekem in k navijanju.

Razpored tekem do izida naslednje številke:

Petek, 28. 4. 2017; Predstruge:

19.00	ŠD PREDSTRUGE – BAR NA ŠTACJON	-	ŠD DOBREPOLJE VELIKI SNEŽAK
19.45	OKREPČEVALNICA ZORA ŠD KOMPOLJE	-	A´JE TO TEAM AVTOELEKTRIKA ANDOLŠEK
20.30	OUTSIDER ŠD STRUGE	-	GALLOP PUB

Prosta je ekipa Bar Majolka ŠD Ponikve.

Petek, 5. 5. 2017; Kompolje:

19.00	OKPREPČEVALNICA ZORA ŠD KOMPOLJE	-	GALLOP PUB
19.45	ŠD DOBREPOLJE VELIKI SNEŽAK	-	OUTSIDER ŠD STRUGE
20.30	A´JE TO TEAM AVTOELEKTRIKA ANDOLŠEK	-	BAR MAJOLKA ŠD PONIKVE

Prosta je ekipa ŠD Predstruge – Bar na štacjon.

Petek, 12. 5. 2017; Struge:

19.00	OUTSIDER ŠD STRUGE	-	A´JE TO TEAM AVTOELEKTRIKA ANDOLŠEK
19.45	ŠD DOBREPOLJE VELIKI SNEŽAK	-	OKREPČEVALNICA ZORA ŠD KOMPOLJE
20.30	BAR MAJOLKA ŠD PONIKVE	-	ŠD PREDSTRUGE – BAR NA ŠTACJON

Prosta je ekipa Gallop pub.

Petek, 19. 5. 2017; Videm:

19.00	ŠD DOBREPOLJE SNEŽAK	-	GALLOP PUB
19.45	BAR MAJOLKA ŠD PONIKVE	-	OKREPČEVALNICA ZORA ŠD KOMPOLJE
20.30	OUTSIDER ŠD STRUGE	-	ŠD PREDSTRUGE – BAR NA ŠTACJON

Prosta je ekipa A´je to team Avtoelektrika Andolšek.

Petek, 26. 5. 2017; Kompolje:

19.00	OKREPČEVALNICA ZORA ŠD KOMPOLJE	-	OUTSIDER ŠD STRUGE
19.45	A´JE TO TEAM AVTOELEKTRIKA ANDOLŠEK	-	ŠD PREDSTRUGE – BAR NA ŠTACJON
20.30	BAR MAJOLKA ŠD PONIKVE	-	GALLOP PUB

Prosta je ekipa ŠD Dobrepolje Veliki Snežak.

Aktualne rezultate in lestvice lahko spremljate na spletni strani ZŠO Dobrepolje (www.zso-dobrepolje.si).

"S svojim telesom bomo usklajeni le, če ga bomo imeli resnično radi in ga spoštovali.
S sovražnikom se namreč ne moremo dobro sporazumevati."

dr. Horriet Lerner

PRODAMO 1291 m² veliko zazidljivo parcelo s staro kmečko hišo, kozolcem (velik topler kozolec) in gospodarskim poslopjem.
Ima sončno, odprto, mirno lego na robu vasi, s pogledom na polja in gozd, in je oddaljena manj kot 30 km od Ljubljane.

Cena parcele je 82.000,00 EUR. Poleg hiše je njiva s površino 2219 m², 100 m stran pa njiva s površino 2460 m². Obe sta naprodaj po 2 EUR/m², njuna cena pa ni všteta v kupnino zazidljive parcele.

Lastništvo nepremičnin je urejeno in vpisana je v zemljiško knjigo.

Več fotografij je na voljo na: www.nepremicnine.net,
pod iskalne besede: "Cesta 68, Videm - Dobrepolje".
Stik: 051 425 095 ali 041 691 095.

PRODAMO »Matikarjevo« domačijo s pripadajočimi objekti, gozdnimi in drugimi obdelovalnimi površinami
(Rapljevo 15, 1313 Struge).
Nepremičnina obsega parcelne številke:
175/25, 386/0, 226/3, 382/1, 174/20, 382/2, 388/0, 175/50, 382/3, 224/0, 385/0, 174/123, 178/0 in 226/1.
Vse k. o. 1568 – Podtabor.
Nepremičnina je prosta vseh bremen.

Okvirna cena znaša 97.500 EUR.
Za več informacij stopite v stik z mano preko
e-pošte: deuxverins@gmail.com
ali me pokličite na: 031 311 279.

Prodam

gradbeno parcelo v Zdenski vasi.
Površina je približno 1000 m².
Telefonska številka: 041 319 544.

Ni ti potrebno imeti posebnih darov, da si nekaj vreden. Dovolj je, da imaš ljubeče srce in odprte roke, pa že lahko narediš mnogo dobrega, razveseljuješ ljudi, jih opogumljaš in jim prinašaš upanje. S tem delaš življenje lepše.

*

Daj, poglej. Ali vidiš jutranjo zarjo, ki naznanja nov, sončen dan? Daj, poglej. Ali vidiš angela ob sebi, ki ti ponuja svojo dlan?
Poglej bolje, da boš videl ... videl luč.

Mateja Debeljak, MISLI ZA LEPŠI DAN

V SPOMIN

MARKO POGORELC
22. 2. 1977–1. 5. 2007

Šel je fant v poletni dan, soncu šel naproti.
V svojo moč zaverovan je razpel peruti.

Ni res, da je odšel – nikoli ne bo!
Ujet v naša srca, z najlepšimi spomini,
bo vsak naš korak spremljal v tišini.

Saj solz skoro več ni,
a v srcu boli, boli ...

Prvega maja – najlepši pomladanski dan – bo minilo 10 let, odkar je odšel naš Marko, odšel tja,
kjer tišina šepeta.

Hvala vsem, ki se ga spominjate!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta in starega očeta

CIRILA BAMBIČA

iz Ponikev
(1931–2017)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, svete maše in darove za cerkev.
Hvala gospodu župniku Francu Škulju za darovano sveto mašo, pogrebnemu zavodu Zakrajšek za organizacijo pogreba in pevcem MPZ Rafko Fabiani za zapete žalostinke.
Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju dr. Zdravku Mariču, patronažni sestri Klavdiji Kastelic in osebju Bolnišnice Sežana za nesebično pomoč v njegovih najtežjih trenutkih.
Topla zahvala vsem, ki ste zanj molili in ga pospremili k večnemu počitku.

Vsi njegovi

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Življenje celo si garal,
z veseljem polje obdeloval.
Za dom vedno si skrbel,
za družino vedno čas imel.

ZAHVALA

Srce tvoje je omagalo, dih je zastal,
a spomin nate bo večno ostal.

V 82. letu se je za vedno od nas poslovil naš dragi mož, oče, tast, brat, stric in dedi

MILAN KRAŠNA

iz Podpeči 16.

Ob nenadni in boleči izgubi se iskreno in iz srca zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem; sodelavcem Kogasta d. d. Grosuplje, ZGN Ljubljana ter podjetju CARMET Trst za vsa izrečena sožalja, besede tolažbe, podarjene sveče, cvetje in darovane maše. Hvala ge. Anici Jakopič za molitev, gospodu župniku za lepo opravljen obred in besede slovesa ter moškemu pevskemu zboru. Hvala vsem, da ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Hvala, dedi, za ljubezen, dobroto in skrbi.
V naših srcih vedno ostal boš ti, večno naj ti lučka gori.

Kaja, Tiva, Lara, Noemi, Mark in Nik

Dedi, zate bom igral harmoniko naprej!
Tvoj Mark

7. 4. 2017, sončno spomladansko jutro, z vonjem po narcisah in tulipanih, petje ptic ...

In zadnje besede: »Malo bom še zaspal.« In tako je ob 8.50 zjutraj za vedno zaspal in z nasmejanim obrazom in z zaprtimi očmi odšel v večno življenje.

Če bi mu le preostala samo še en dih in en pogled, bi ju porabil za to, da bi rekel hvala.

Sedaj v nas ostaja bolečina, a hkrati velika hvaležnost, da je naš dragi mož in ati imel tako lepo in nebolečo smrt v svoji rojstni hiši. To nas tolaži, to nas pomirja.

Vemo, da je še vedno z nami, da nas vidi in sliši, spremlja naše korake in nas varuje, in to še bolj kot kdaj koli prej. Edina sprememba je ta, da ga fizično ni več med nami, v nas pa bo živel večno.

ZAHVALA

ob izgubi ljubega moža in spoštovanega atija

JANEZA NOVAKA

(1945–2017).

Iskreno in iz srca se zahvaljujemo vsem skupaj in vsakemu posebej, ki ste in nam stojite ob strani zaradi boleče in nenadne izgube ljubega moža in spoštovanega atija Janeza Novaka.

Hvala vsem, ki ste se poslovili od njega in ga pospremili v tako velikem številu k večnemu počitku.

Hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, za darovano cvetje, sveče, telegrame, besede tolažbe in darovane sv. maše.

Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju ZD Videm - Dobrepolje, članom PGD Zdenska vas in Videm, Slovenski iniciativi za zaščito.

Zahvala g. župniku Francu Škulju za lepe besede slovesa, hvala za somaševanje kanoniku g. Janezu Kebetu, hvala jezuitu p. Alojzu Marklju.

Hvala trobentaču g. Timu Štritofu za lepo odigrane pesmi, hvala pevcem Moškega pevskega zbora Rafko Fabiani za ubrano petje. Hvala ge. Mileni Kostanjšek za čutno prebran govor.

Hvala pogrebnemu zavodu Lilija z Vidma za organizacijo pogreba in hvala g. Marku Zakrajšku iz Velikih Lašč za pripravo cvetja in žalnih dekoracij.

Hvala vaščanom Male vasi in Vidma za skupne šestdnevne molitve, ki jih je vodila ga. Marija Šuštar iz Male vasi, ki se ji še posebno zahvaljujemo.

Hvala vam vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu, se mu v molitvi priporočili in ga še naprej obiskovali na njegovem novem in večnem domu, na pokopališču.

Žalujoči:

žena Krista, sinova Janez in Andrej z družinama, hčerki Beti z družino in Irena z možem Alešem

PANJAN
IVANČNA GORICA

01/32 04 707

TEHNIČNI PREGLEDI

NOVA VOZILA (Škoda)

RABLJENA VOZILA

ZAVAROVANJA

SERVIS

www.panjan.si

Rigler
AVTOKLEPARSTVO
VULKANIZERSTVO
T: 01 7807 065
M: 041 990 868
KOMPOLJE 77
1312 DOBREPOLJE

- POPRAVILO IN CENITEV VOZIL ZA VSE SLOVENSKE ZAVAROVALNICE
- BREZPLAČNO NADOMESTNO VOZILO
- VULKANIZERSTVO
- POPRAVILO VOZIL NA RAVNALNI MIZI
- SERVIS VOZIL
- PRIPRAVA VOZILA NA TEHNIČNI PREGLED
- POLNJENJE IN POPRAVILO KLIMATSKIH NAPRAV
- IZPUŠNI SISTEMI
- AVTODIAGNOSTIKA
- AVTOVLEKA
- POMOČ NA CESTI

POGODBENI SERVIS ZA ZAVAROVALNICO

triglav

KLINC
KOVINOSTRUGARSTVO

Zaradi širitve obsega poslovanja
zaposlimo operaterja na CNC-stroju.

Opis dela:
- priprava stroja in orodij po tehnološki dokumentaciji,
- nadzor kakovosti,
- priprava materiala,
- skrb za urejeno delovno okolje.

Pogoji:
- poznavanje tehnologije rezkanja in struženja,
- poznavanje meril in postopkov merjenja,
- znanje branja tehnične dokumentacije,
- natančnost,
- samoiniciativnost.

Nudimo:
- možnost nadgrajevanja znanja,
- stimulativno plačilo,
- možnost zaposlitve za nedoločen čas,
- delo v urejenem in prijetnem okolju.

Več informacij na **041 723 550** (Gregor), **041 578 477** (Gašper) oziroma **info@kovinostrugarstvo-klinc.si**.

STEKLARSTVO HREN

Peter Hren s.p., Gradež 14, 1311 Turjak, GSM: 031/356 668

Storitve:
- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Kopelit steklo za delavnice
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve
- Intervencija 24 ur na dan

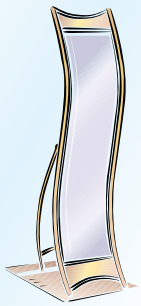

OPTIK

JANEZ POZNIČ s.p.

Vrvarska 3, 1310 RIBNICA
info 01 / 8360 367

Hvala za obisk – se priporočamo!

Delovni čas:

od pon. do pet.
od 9h do 19h

Sobota in nedelja zaprto!

blesk2

WWW.BLESK2.SI

SEBASTJAN POGORELEC, BUKOVICA 2, 1310 RIBNICA

KONTAKT:
T://051-334-826
T://01-836-99-33
E://INFO@BLESK2.SI

- Toplotno izolacijske fasade
- Z nami do subvencije ekosklada (do 2.400 €)
- Celotna izolacija ovoja stavbe:
  - fasada
  - izolacija podstrešja (volna, celuloza)
  - dobava in montaža oken (RAL montaža)
  - hidroizolacija in izolacija sten v zemlji
  - sanacija kapilarne vlage (vdor vlage iz tal)
- Z nami do subvencije ekosklada (do 7.000 €)
- Brezplačna 3d vizualizacija vašega objekta

- Adaptacije, prenove (stanovanjski, poslovni objekti)
  - slikopleskarska dela
  - polaganje talnih oblog (parket, PVC, epoksi)
  - keramičarska dela (prenova kopalnic)
- Gradbena in zaključna dela
  - manjša zidarska dela
  - ureditev okolice (tlakovci, škarpniki)
  - čistilni servis (redna in generalna čiščenja)

EKOSKLAD SUBVENCIJE 2015
- brezplačna priprava dokumentacije
- krediti + subvencije

ZAGOTAVLJAMO
- visoka kakovost storitev
- konkurenčne cene
- 100% zadovoljstvo strank

BRATA TOMŠIČ

Matej 031 461 933
Stane 041 929 388

Krovstvo - strešno kleparstvo,
suhomontažna gradnja - knauf,
slikopleskarske storitve,
polaganje izolacije, barvanje opaža, ...

info@brata-tomsic.si

www.brata-tomsic.si

SANITAR d.o.o.

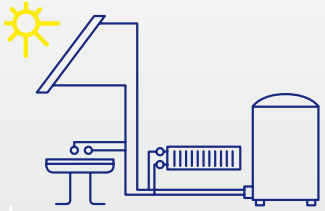

Vojkova 58, Ljubljana

TEL: 01/568 27 29
GSM: 031/622 542
041/622 542
E-MAIL: info@sanitar.si

Izdelava vseh vrst ogrevalnih sistemov na ključ (solarni sistemi, toplotne črpalke, peleti, drva, plin, olje)

Izdelava vseh vrst strojnih instalacij (vodovod, plin, ogrevanje)

Adaptacije celotne kopalnice z vsemi obrtniškimi deli

ZA BREZPLAČEN OGLED IN SVETOVANJE
pokličite **041/622-542** (Borut)
ali **031/622-542** (Vojko).

PROIZVODNJA PVC IN ALU STAVBNEGA POHIŠTVA

PVC okna in vrata • rolete, žaluzije, senčila, komarniki • ALU okna in vrata • notranje in zunanje police • garažna vrata • adaptacije stanovanj, hiš in poslovnih prostorov

ALU VHODNA VRATA – PRIBA BASIC

- ☑ debelina 67 mm
- ☑ nerjavni ročaj 80 cm/nerjavna kljuka HOPPE E5726
- ☑ toplotna prevodnost UD = 0,9 W/m²K
- ☑ cilindrični vložek + 3 kosi ključev
- ☑ pokrivno krilo zunaj in vstavljeno znotraj
- ☑ 3-točkovno zaklepanje
- ☑ DOSTAVA IN MONTAŽA
- ☑ elektrozapirnik

ENOKRILNA VRATA
1.899 EUR
(z DDV)
SUPER CENA!

CENA VELJA ZA:

- enokrilna vrata brez stranske svetlobe, dimenzije do 1000 x 2100 mm (narejeno po meri)
- standardne barve RAL TIGER: 9010, 9016, 9003, 9006, 9007, 7016, 8017, 6005, F29/80077, Grigio ANTICO, PUNTO Grigio
- cena vsebuje dostavo, montažo in 9,5 % DDV
- steklo standard: SATINATO, ČINČILA, PESEK
- cena ne vsebuje demontaže starih vrat, odvoza na deponijo in obdelave špalet z ALU letvicami ali mavčno-kartonskimi ploščami
- aplikacije so samo na zunanji strani

PRIBA **OKNA PRIBA**
priba@amis.net•www.priba-okna.si

Sedež podjetja: Kompolje 68, 1312 Videm - Dobrepolje
Razstavni salon in proizvodnja: Javorškova 3, 1315 Velike Lašče
Kontaktni podatki:
telefon: 01 510 55 30; **faks:** 01 510 55 31; **gsm:** 041 402 780, 041 449 334, 051 402 780
e-pošta: priba@amis.net
www.priba-okna.si

Težave z računalnikom?

Ogled obstoječega stanja in svetovanje brezplačno!

Prodaja, servis

in vzdrževanje računalniške opreme za podjetja in fizične osebe.

JUNITEH
RAČUNALNIŠKE REŠITVE

Boris Kaplan s.p.
Predstruge 95
1312 Videm–Dobrepolje
Informacije 051/417–022
boris.kaplan@juniteh.si

AVTOLIČARSTVO
brundula egon 041/743 104

Pogodbeni servis
triglav

Cenitev ter popravila za vse zavarovalnice
Popravilo toče brez lakiranja
Brezplačna nadomestna vozila
Avtokleparstvo
Avtovleka 24h
Poliranje vozil
Kemično čiščenje

Cesta 66, 1312 Videm Dobrepolje
www.avtolicarstvo-brundula.si
info@avtolicarstvo-brundula.si